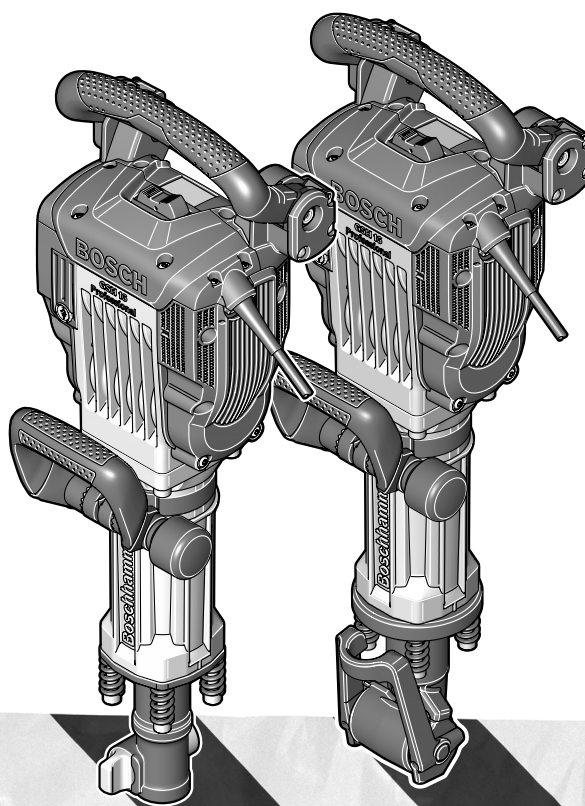

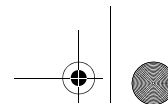
GSH 16-28 GSH 16-30 PROFESSIONAL

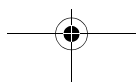
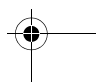
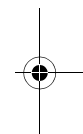
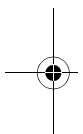
BOSCH

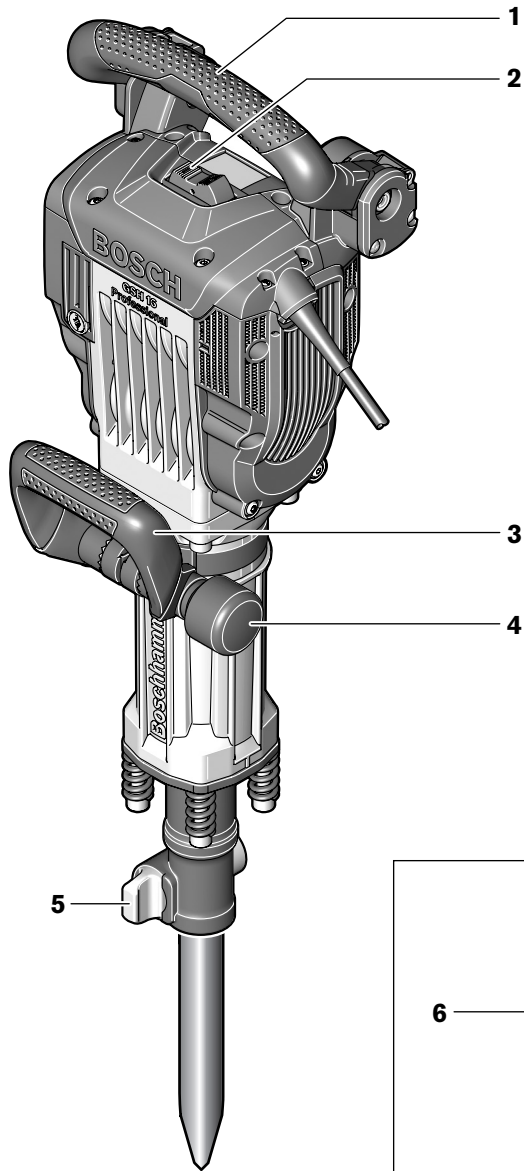
Instrukcja obsługi
Návod k obsluze
Návod na používanie
Használati utasítás
Руководство по
эксплуатации
Інструкція з
експлуатації
Instrucțiuni de folosire
Ръководство за
експлоатация
Uputstvo za
opsluživanje
Navodilo za uporabo
Upute za uporabu
Kasutusjuhend
Lietošanas pamācība
Naudojimo instrukcija

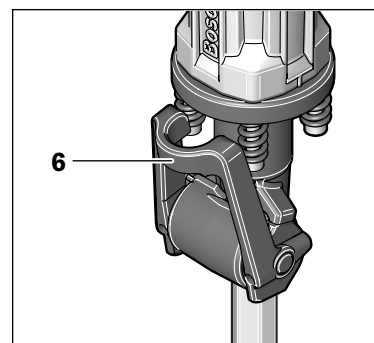

Polski	Strona 6
Česky	Strana 12
Slovensky	Strana 17
Magyar	Oldal 23
Русский	Страница 29
Українська	Сторінка 35
Română	Pagina 40
Български	Страница 45
Srpski	Strana 51
Slovensko	Stran 56
Hrvatski	Stranica 61
Eesti	Lehekülg 66
Latviešu	Lappuse 71
Lietuviškai	Puslapis 77

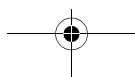
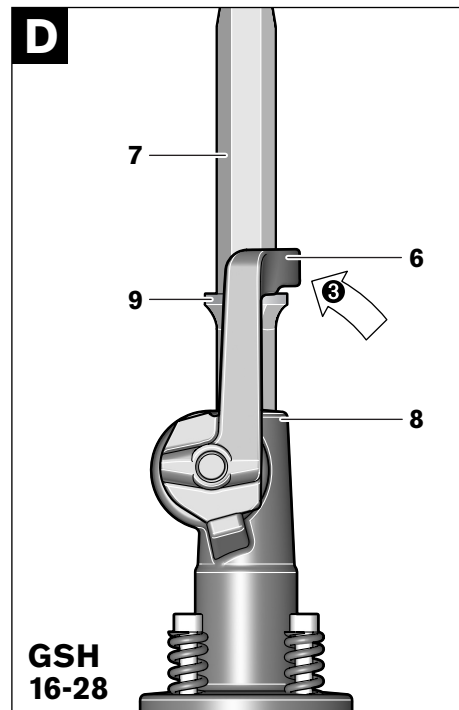
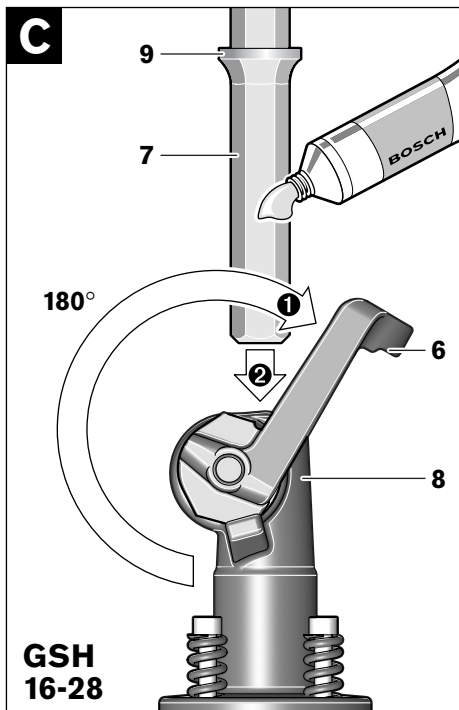
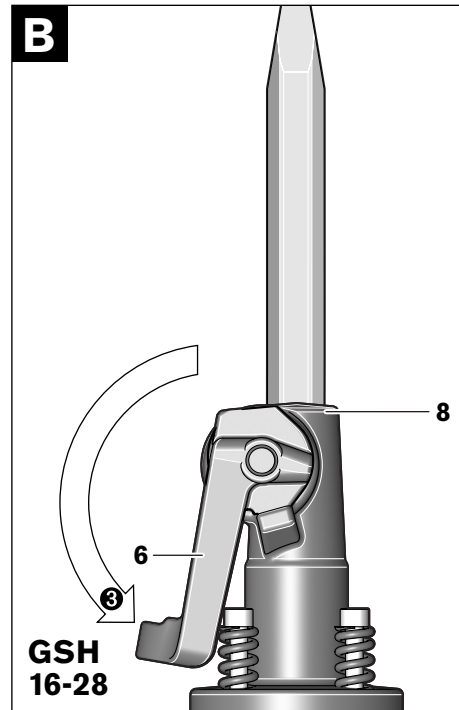
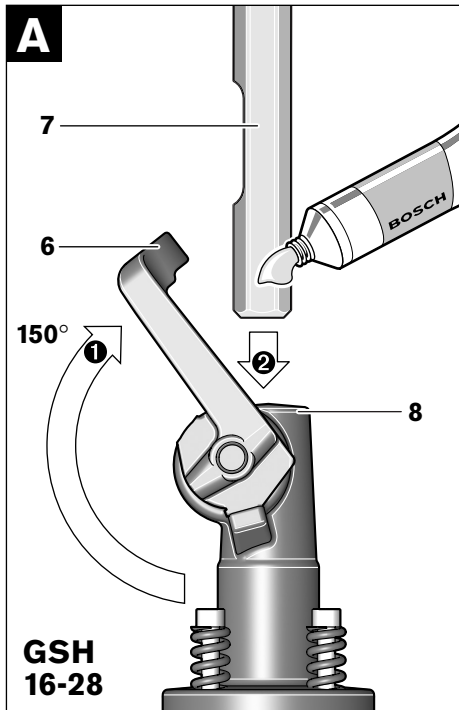

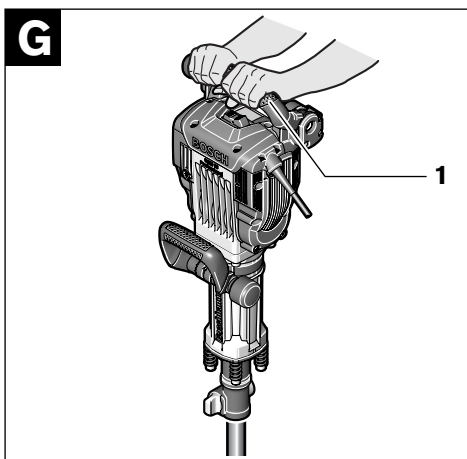
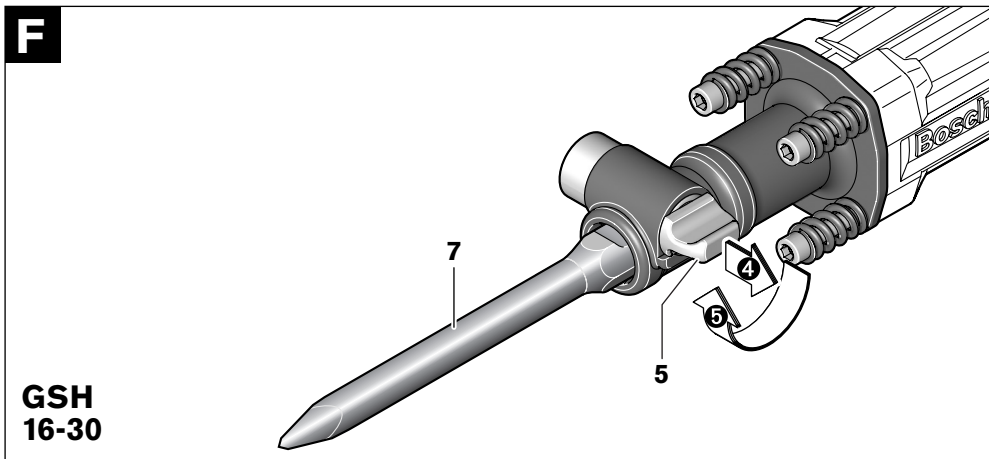
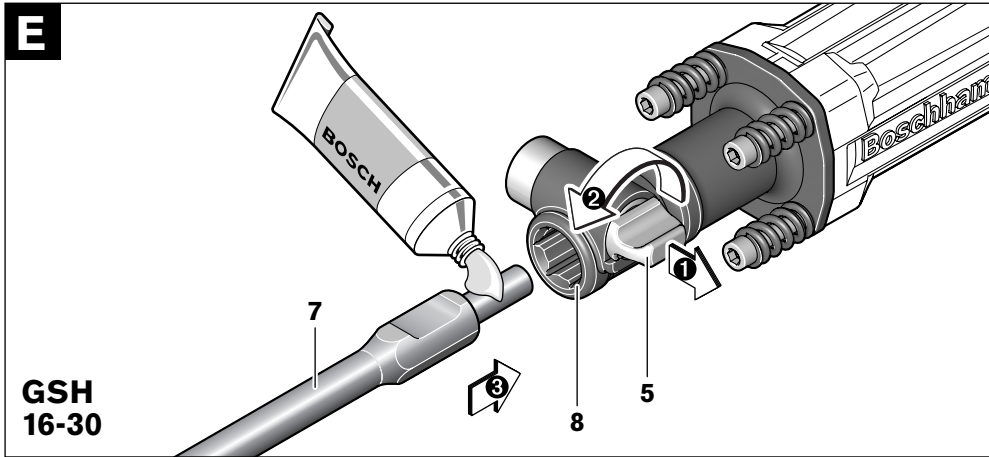

**GSH 16-30
PROFESSIONAL**

**GSH 16-28
PROFESSIONAL**

Ogólne przepisy bezpieczeństwa dla elektronarzędzi

⚠ OSTRZEŻENIE Należy przeczytać wszystkie wskazówki i przepisy. Błędy w przestrzeganiu poniższych wskazówek mogą spowodować porażenie prądem, pożar i/lub ciężkie obrażenia ciała.

Należy starannie przechowywać wszystkie przepisy i wskazówki bezpieczeństwa dla dalszego zastosowania.

Użyte w poniższym tekście pojęcie „elektonarzędzie” odnosi się do elektronarzędzi zasilanych energią elektryczną z sieci (z przewodem zasilającym) i do elektronarzędzi zasilanych akumulatorami (bez przewodu zasilającego).

1) Bezpieczeństwo miejsca pracy

- a) **Stanowisko pracy należy utrzymywać w czystości i dobrze oświetlone.** Nieporządek w miejscu pracy lub nieoświetlona przestrzeń robocza mogą być przyczyną wypadków.
- b) **Nie należy pracować tym elektronarzędziem w otoczeniu zagrożonym wybuchem, w którym znajdują się np. łatwopalne ciecze, gazy lub pyły.** Podczas pracy elektronarzędziem wytwarzają się iskry, które mogą spowodować zapłon.
- c) **Podczas użytkowania urządzenia zwrócić uwagę na to, aby dzieci i inne osoby postronne znajdowały się w bezpiecznej odległości.** Odwrócenie uwagi może spowodować utratę kontroli nad narzędziem.

2) Bezpieczeństwo elektryczne

- a) **Wtyczka elektronarzędzia musi pasować do gniazda. Nie wolno zmieniać wtyczki w jakikolwiek sposób. Nie wolno używać wtyków adapterowych w przypadku elektronarzędzi z uziemieniem ochronnym.** Niezmienione wtyczki i pasujące gniazda zmniejszają ryzyko porażenia prądem.
- b) **Należy unikać kontaktu z uziemionymi powierzchniami jak rury, grzejniki, piece i lodówki.** Ryzyko porażenia prądem jest większe, gdy ciało użytkownika jest uziemione.
- c) **Urządzenie należy zabezpieczyć przed deszczem i wilgocią.** Przedostanie się wody do elektronarzędzia podwyższa ryzyko porażenia prądem.
- d) **Nigdy nie należy używać przewodu do innych czynności. Nigdy nie należy nosić elektronarzędzia, trzymając je za przewód, ani używać przewodu do zawieszenia urządzenia; nie wolno też wyciągać wtyczki z gniazdka pociągając za przewód. Przewód**

należy chronić przed wysokimi temperaturami, należy go trzymać z dala od oleju, ostrych krawędzi lub ruchomych części urządzenia. Uszkodzone lub splątane przewody zwiększają ryzyko porażenia prądem.

- e) **W przypadku pracy elektronarzędziem pod gołym niebem, należy używać przewodu przedłużającego, dostosowanego również do zastosowań zewnętrznych.** Użycie właściwego przedłużacza (dostosowanego do pracy na zewnątrz) zmniejsza ryzyko porażenia prądem.
- f) **Jeżeli nie da się uniknąć zastosowania elektronarzędzia w wilgotnym otoczeniu, należy użyć wyłącznika ochronnego różnicowo-prądowego.** Zastosowanie wyłącznika ochronnego różnicowo-prądowego zmniejsza ryzyko porażenia prądem.

3) Bezpieczeństwo osób

- a) **Podczas pracy z elektronarzędziem należy zachować ostrożność, każdą czynność wykonywać uważnie i z rozważą. Nie należy używać elektronarzędzia, gdy jest się zmęczonym lub będąc pod wpływem narkotyków, alkoholu lub lekarstw.** Moment nieuwagi przy użyciu elektronarzędzia może stać się przyczyną poważnych urazów ciała.
- b) **Należy nosić osobiste wyposażenie ochronne i zawsze okulary ochronne.** Noszenie osobistego wyposażenia ochronnego – maski przeciwpyłowej, obuwia z podszewkami przeciwpoślizgowymi, kasku ochronnego lub środków ochrony słuchu (w zależności od rodzaju i zastosowania elektronarzędzia) – zmniejsza ryzyko obrażeń ciała.
- c) **Należy unikać niezamierzonego uruchomienia narzędzia. Przed włożeniem wtyczki do gniazdka i/lub podłączeniem do akumulatora, a także przed podniesieniem lub przeniesieniem elektronarzędzia, należy upewnić się, że elektronarzędzie jest wyłączone.** Trzymanie palca na wyłączniku podczas przenoszenia elektronarzędzia lub podłączenie do prądu włączonego narzędzia, może stać się przyczyną wypadków.
- d) **Przed włączeniem elektronarzędzia, należy usunąć narzędzia nastawcze lub klucze.** Narzędzie lub klucz, znajdujący się w ruchomych częściach urządzenia mogą doprowadzić do obrażeń ciała.
- e) **Należy unikać nienaturalnych pozycji przy pracy. Należy dbać o stabilną pozycję przy pracy i zachowanie równowagi.** W ten sposób możliwa będzie lepsza kontrola elektronarzędzia w nieprzewidzianych sytuacjach.

- f) **Należy nosić odpowiednie ubranie. Nie należy nosić luźnego ubrania ani biżuterii. Włosy, ubranie i rękawice należy trzymać z daleka od ruchomych części.** Luźne ubranie, biżuteria lub długie włosy mogą zostać wciągnięte przez ruchome części.
- g) **Jeżeli istnieje możliwość zamontowania urządzeń odsysających i wychwytyjących pył, należy upewnić się, że są one podłączone i będą prawidłowo użyte.** Użycie urządzenia odsysającego pył może zmniejszyć zagrożenie pyłami.
- 4) **Staranne obchodzenie się z elektronarzędziami oraz ich użycie**
- a) **Nie należy przeciążać urządzenia. Do pracy używać należy elektronarzędzia, które są do tego przewidziane.** Odpowiednio dobranym elektronarzędziem pracuje się w danym zakresie wydajności lepiej i bezpieczniej.
- b) **Nie należy używać elektronarzędzia, którego włącznik/wyłącznik jest uszkodzony.** Elektronarzędzie, którego nie można włączyć lub wyłączyć jest niebezpieczne i musi zostać naprawione.
- c) **Przed regulacją urządzenia, wymianą osprzętu lub zaprzestając pracy narzędziem, należy wyciągnąć wtyczkę z gniazda i/lub usunąć akumulator.** Ten środek ostrożności zapobiega niezamierzonemu włączeniu się elektronarzędzia.
- d) **Nieużywane elektronarzędzia należy przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci. Nie należy udostępniać narzędzia osobom, które go nie znają lub nie przeczytały niniejszych przepisów.** Używane przez niedoświadczonych osoby elektronarzędzia są niebezpieczne.
- e) **Konieczna jest należyta konserwacja elektronarzędzia. Należy kontrolować, czy ruchome części urządzenia działają bez zarzutu i nie są zablokowane, czy części nie są pęknięte lub uszkodzone w taki sposób, który miałby wpływ na prawidłowe działanie elektronarzędzia. Uszkodzone części należy przed użyciem urządzenia oddać do naprawy.** Wiele wypadków spowodowanych jest przez niewłaściwą konserwację elektronarzędzi.
- f) **Należy stale dbać o ostrość i czystość narzędzi tnących.** O wiele rzadziej dochodzi do zakleszczenia się narzędzia tnącego, jeżeli jest ono starannie utrzymane. Zadbane narzędzia łatwiej się też prowadzi.
- g) **Elektronarzędzia, osprzęt, narzędzia pomocnicze itd. należy używać zgodnie z niniejszymi zaleceniami. Uwzględnić należy przy tym warunki i rodzaj wykonywanej pracy.** Niezgodne z przeznaczeniem użycie elektronarzędzia może doprowadzić do niebezpiecznych sytuacji.
- 5) **Serwis**
- a) **Naprawę elektronarzędzia należy zlecić jedynie wykwalifikowanemu fachowcowi i przy użyciu oryginalnych części zamiennych.** To gwarantuje, że bezpieczeństwo urządzenia zostanie zachowane.

Szczegółne przepisy bezpieczeństwa dla urządzenia

- ▶ **Należy nosić środki ochrony słuchu.** Wpływ hałasu może spowodować utratę słuchu.
- ▶ **Należy używać odpowiednich przyrządów poszukiwawczych w celu lokalizacji ukrytych przewodów zasilających lub poprosić o pomoc zakłady miejskie.** Kontakt z przewodami znajdującymi się pod napięciem może doprowadzić do powstania pożaru lub porażenia elektrycznego. Uszkodzenie przewodu gazowego może doprowadzić do wybuchu. Wniknięcie do przewodu wodociągowego powoduje szkody rzeczowe lub może spowodować porażenie elektryczne.
- ▶ **Podczas prac, przy których elektronarzędzie mogłyby natrafić na ukryte przewody elektryczne lub na własny przewód, należy je trzymać tylko za izolowaną rękkojeść.** Pod wpływem kontaktu z przewodami będącymi pod napięciem, wszystkie części metalowe elektronarzędzia znajdują się również pod napięciem i mogą spowodować porażenie prądem osoby obsługującej.
- ▶ **Elektronarzędzie należy trzymać podczas pracy mocno w obydwu rękach i zapewnić bezpieczną pozycję pracy.** Elektronarzędzie prowadzone jest bezpieczniej w obydwu rękach.
- ▶ **Należy zabezpieczyć obrabiany przedmiot.** Zamocowanie obrabianego przedmiotu w urządzeniu mocującym lub imadle jest bezpieczniejsze niż trzymanie go w ręku.
- ▶ **Nie należy obrabiać materiału zawierającego azbest.** Azbest jest rakotwórczy.

- ▶ **Jeżeli podczas pracy elektronarzędzia powstają szkodliwe dla zdrowia, łatwopalne lub wybuchowe pyły, należy zastosować odpowiednie środki ochronne.** Na przykład niektóre pyły są rakotwórcze. Zaleca się używanie maski przeciwpyłowej, a po zakończeniu pracy odsysanie pyłu i wiórów.
- ▶ **Przed odłożeniem elektronarzędzia, należy poczekać, aż znajdzie się ono w bezruchu.** Narzędzie robocze może się zablokować i doprowadzić do utraty kontroli nad elektronarzędziem.
- ▶ **Nie wolno używać elektronarzędzia z uszkodzonym przewodem. Nie należy dotykać uszkodzonego przewodu; w przypadku uszkodzenia przewodu podczas pracy, należy wyciągnąć wtyczkę z gniazda.** Uszkodzone przewody podwyższają ryzyko porażenia prądem.

Opis funkcjonowania

Należy przeczytać wszystkie wskazówki i przepisy. Błędy w przestrzeganiu poniższych wskazówek mogą spowodować porażenie prądem, pożar i/lub ciężkie obrażenia ciała.

Należy otworzyć rozkładaną stronę z rysunkiem urządzenia i pozostawić ją rozłożoną podczas czytania instrukcji obsługi.

Użytkowanie zgodne z przeznaczeniem

Elektronarzędzie przeznaczone jest do ciężkich prac wyburzeniowych i do kucia; przy zastosowaniu odpowiedniego oprzyrządowania można je użyć do wbijania i zagęszczania.

Dane techniczne

Młot wyburzeniowy		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Numer katalogowy		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Znamionowa moc pobierania	W	1750	1750
Częstotliwość udarów	min ⁻¹	1300	1300
Energia pojedynczego udu	J	45	45
Uchwyt do brzeszczotów	mm	28	30
Ciężar odpowiednio do EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Klasa ochrony		□/II	□/II

Dane ważne są dla napięcia znamionowego [U] 230/240 V. Przy niższych napięciach i przy wykonaniach szczególnych dla różnych krajów dane mogą się różnić.

Należy uważać na numer katalogowy Państwa elektronarzędzia na tabliczce znamionowej. Nazwy handlowe mogą się różnić.

Podczas włączania urządzenia dochodzi do krótkotrwałych spadków napięcia. W przypadku niekorzystnych warunków sieciowych może dojść do zakłóceń pracy innych urządzeń. W przypadku impedancji źródła zasilania mniejszej niż 0,25 omów, nie należy się liczyć z żadnymi zakłóceniami.

Przedstawione graficznie komponenty

Numeracja przedstawionych graficznie komponentów odnosi się do schematu elektronarzędzia na stronach graficznych.

- 1 Uchwyt
- 2 Włącznik/wyłącznik
- 3 Uchwyt do noszenia
- 4 Nakrętka radełkowana do mocowania uchwytu
- 5 Sworzeń blokujący (GSH 16-30)
- 6 Strzemiączko (GSH 16-28)
- 7 Uchwyt narzędzia roboczego
- 8 Uchwyt końcówek bit
- 9 Pierścień oporowy

Przedstawiony na rysunkach lub opisany osprzęt nie wchodzi w skład wyposażenia standardowego.

Informacja na temat hałasu i wibracji

Wartości pomiarowe określono zgodnie z dyrektywą 2000/14/EG i normą EN 60745.

Określony wg skali A poziom hałasu emitowanego przez urządzenie wynosi standardowo: poziom ciśnienia akustycznego 92 dB(A); poziom mocy akustycznej 103 dB(A). Niepewność pomiaru K=2 dB.

Stosować środki ochrony słuchu!

Wartość sumy drgań (sumy wektorowej trzech składowych kierunkowych) wyznaczona została zgodnie z normą EN 60745:

Dłutowanie: wartość emisji drgań $a_{h1} = 10 \text{ m/s}^2$, niepewność pomiaru K=2 m/s^2 .

⚠ OSTRZEŻENIE Podany w niniejszej instrukcji poziom drgań pomierzony został zgodnie z określoną przez normę EN 60745 procedurą pomiarową i może zostać użyty do porównywania urządzeń. Poziom drgań będzie się zmieniać w zależności od rodzaju zastosowania elektronarzędzia i w niektórych wypadkach może przekraczać wartości podane w niniejszych wskazówkach. Łączna ekspozycja na drgania będąca wynikiem częstego korzystania z narzędzia w ten sposób, może być większa niż wartości podane w niniejszej instrukcji. **Wskazówka:** Aby dokładnie ocenić ekspozycję na drgania podczas określonego wymiaru czasu pracy, trzeba wziąć pod uwagę także okresy, gdy urządzenie jest wyłączone, lub gdy jest wprawdzie włączone, ale nie używane do pracy. W ten sposób łączna (obliczana na pełny wymiar czasu pracy) ekspozycja na drgania może okazać się znacznie niższa niż w przypadku ciągłego użytkowania urządzenia.

Deklaracja zgodności

Niniejszym deklarujemy z pełną odpowiedzialnością, że wyrób jest zgodny z następującymi normami lub dokumentami normatywnymi: EN 60745 zgodnie z postanowieniami wytycznych 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG. 2000/14/EG: Gwarantowany poziom mocy akustycznej L_{WA} nie przekracza 105 dB(A). Przeprowadzenie oceny zgodności zgodnie z załącznikiem VI.

Jednostka certyfikująca:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, dn. 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider Senior Vice President Engineering	Dr. Eckerhard Strötgen Head of Product Certification
--	--

Robert Bosch GmbH i.v. *Strötgen*

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montaż

Uchwyt

Uchwyt **3** można ustawić w dowolnej pozycji. Zwolnić nakrętkę radełkowaną **4**, ustawić uchwyt **3** w dowolnej pozycji, obracając go dookoła osi urządzenia i ponownie dociągnąć nakrętkę **4**.

Uchwyt **3** można przemontować. Wykręcić całkowicie nakrętkę radełkowaną **4**, a następnie wyjąć górą śrubę z łbem sześciokątnym. Zdjąć uchwyt **3**, pociągając go w bok, a mocowanie, które pozostało przestawić o 180°. Zamontować uchwyt **3** postępując w odwrotnej kolejności.

Wymiana narzędzi (GSH 16-28)

▶ **Przed wszystkimi pracami przy elektronarzędziu należy wyciągnąć wtyczkę z gniazda.**

Oczyścić uchwyt narzędzia roboczego **7** i lekko go nasmarować.

Narzędzia robocze bez pierścienia oporowego (zob. rys. A–B)

Odchylić strzemiączko **6** o ok. 150° do góry i wstawić narzędzie robocze do uchwytu narzędziowego **8**.

Przestawić strzemiączko **6** na dół, aby zablokować narzędzie robocze.

Zaryglowanie należy skontrolować przez pociągnięcie narzędzia.

Narzędzia robocze z pierścieniem oporowym (zob. rys. C–D)

Stosować można narzędzia robocze, których długość do pierścienia oporowego wynosi 152 mm (6").

Odchylić strzemiączko **6** o ok. 180° do góry i wstawić narzędzie robocze do uchwytu narzędziowego **8**.

Przestawić strzemiączko **6** z powrotem, dociskając je do narzędzia roboczego, aby zablokować narzędzie. Pierścień oporowy **9** musi być podtrzymywany przez strzemiączko **6**.

Zaryglowanie należy skontrolować przez pociągnięcie narzędzia.

Wymiana narzędzi (GSH 16-30) (zob. rys. E–F)

▶ **Przed wszystkimi pracami przy elektronarzędziu należy wyciągnąć wtyczkę z gniazda.**

Oczyścić uchwyt narzędzia roboczego **7** i lekko go nasmarować.

Wyciągnąć trzpień blokujący **5** i przekręcić go o 180° w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara. Wstawić trzpień **5** ponownie, powodując jego zaskoczenie w zapadce.

Włożyć narzędzie robocze aż do oporu do uchwytu narzędziowego **8**. Wpust, znajdujący się na części chwytowej narzędzia roboczego **7** musi być skierowany do góry, jak pokazano na rysunku.

Wyciągnąć trzpień blokujący **5** i przekręcić go o 180° w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara. Wstawić trzpień **5** ponownie, powodując jego zaskoczenie w zapadce.

Zaryglowanie należy skontrolować przez pociągnięcie narzędzia.

Praca

Uruchomienie

- ▶ **Należy zwrócić uwagę na napięcie sieci! Napięcie źródła prądu musi zgadzać się z danymi na tabliczce znamionowej elektronarzędzia. Elektronarzędzia przeznaczone do pracy pod napięciem 230 V można przyłączać również do sieci 220 V.**

Włączanie/wyłączanie

Aby **uruchomić** elektronarzędzie, należy przestawić włącznik/wyłącznik **2** na pozycję „I”.

Aby **wyłączyć** elektronarzędzie, należy przestawić włącznik/wyłącznik **2** na pozycję „0”.

Przy niskich temperaturach otoczenia, elektronarzędzie osiąga swoją pełną moc udarową dopiero po pewnym czasie.

Ten czas rozruchu można skrócić, uderzając jednokrotnie o podłoże zamocowanym w elektronarzędziu narzędziem roboczym (np. dłutem).

Wskazówki dotyczące pracy (zob. rys. G)

W czasie obróbki elektronarzędzie należy prowadzić trzymając uchwyt **1** oburącz. Uchwyt **1** porusza się wzdłuż swojej osi, przesuując się w górę i w dół o ok. 30 mm. Powoduje to złagodzenie powstających podczas obróbki wibracji.

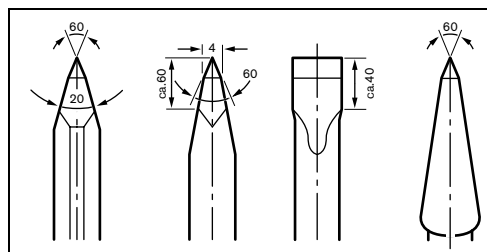
Aby osiągnąć jak największe tłumienie uderzeń, należy pracować z umiarkowanym naciskiem.

Ostrzenie dłut

Dobre wyniki osiąga się tylko przy użyciu ostrych dłut, dlatego należy je we właściwym czasie naostrzyć. Gwarantuje to długą żywotność narzędzi i dobre wyniki pracy.

Przeostrzenie

Dłuta należy szlifować na ściernicach np. z korundu szlachetnego, przy stałym dopływie wody. Należy uważać na to, by na ostrzach nie ukazały się barwy nalotowe; to wpływa na twardość dłuta.

W celu **kucia** należy dłuto rozgrzać do temperatury od 850 do 1050 °C (barwa jasnoczerwona do żółta).

W celu **hartowania** należy dłuto rozgrzać do temperatury około 900 °C i schłodzić w oleju. Następnie pozostawić go w piecu na ok. jedną godzinę przy 320 °C (barwa nalotowa jasnoniebieska).

Konserwacja i serwis

Konserwacja i czyszczenie

- ▶ **Przed wszystkimi pracami przy elektronarzędziu należy wyciągnąć wtyczkę z gniazda.**
- ▶ **Aby zapewnić bezpieczną i wydajną pracę, elektronarzędzie i szczeliny wentylacyjne należy utrzymywać w czystości.**

W przypadku zużycia szczotek węglowych, elektronarzędzie wyłącza się samoczynnie. W celu ich wymiany należy wysłać elektronarzędzie do jednego z punktów serwisowych, których adresy znajdują się w rozdziale „Serwis i porady dla klientów”.

Jeśli urządzenie, mimo dokładnej i wszechstronnej kontroli produkcyjnej ulegnie kiedykolwiek awarii, naprawę powinien przeprowadzić autoryzowany serwis elektronarzędzi firmy Bosch.

Przy wszystkich zgłoszeniach oraz zamówieniach części zamiennych konieczne jest podanie 10-cyfrowego numeru katalogowego elektronarzędzia zgodnie z danymi na tabliczce znamionowej.

Serwis i porady dla klientów

Rysunki w rozłożeniu na części i informacje dotyczące części zamiennych znajdziecie Państwo pod adresem:

www.bosch-pt.com

Serwis Elektronarzędzi Bosch
Ul. Szyszkowa 35/37
02-285 Warszawa

☎+48 (0)22 / 715 44-56

☎+48 (0)22 / 715 44-60

Fax+48 (0)22 / 715 44-41

E-Mail: BSC@pl.bosch.com

Usuwanie odpadów

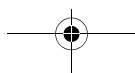
Elektronarzędzia, osprzęt i opakowanie należy poddać utylizacji zgodnie z obowiązującymi zasadami ochrony środowiska.

Tylko dla państw należących do UE:

Nie należy wyrzucać elektronarzędzi do odpadów domowych!
Zgodnie z europejską wytyczną 2002/96/EG o starych, zużytych narzędziach elektrycznych i elektronicznych i jej stosowania w prawie krajowym, wyeliminowane, niezdadne do użycia elektronarzędzia należy zbierać osobno i doprowadzić do ponownego użytkowania zgodnego z zasadami ochrony środowiska.

Zastrzega się prawo dokonywania zmian.

Všeobecná varovná upozornění pro elektronářadí

VAROVÁNÍ Čtěte všechna varovná upozornění a pokyny. Zanedbání při dodržování varovných upozornění a pokynů mohou mít za následek úder elektrickým proudem, požár a/nebo těžká poranění.

Všechna varovná upozornění a pokyny do budoucna uschovejte.

Ve varovných upozorněních použitý pojem „elektronářadí“ se vztahuje na elektronářadí provozované na el. síti (se síťovým kabelem) a na elektronářadí provozované na akumulátoru (bez síťového kabelu).

1) Bezpečnost pracovního místa

- a) **Udržujte Vaše pracovní místo čisté a dobře osvětlené.** Nepořádek nebo neosvětlené pracovní oblasti mohou vést k úrazům.
- b) **S elektronářadím nepracujte v prostředí ohroženém explozí, kde se nacházejí hořlavé kapaliny, plyny nebo prach.** Elektronářadí vytváří jiskry, které mohou prach nebo páry zapálit.
- c) **Děti a jiné osoby udržujte při použití elektronářadí daleko od Vašeho pracovního místa.** Při rozptýlení můžete ztratit kontrolu nad strojem.

2) Elektrická bezpečnost

- a) **Připojovací zástrčka elektronářadí musí lícovat se zásuvkou. Zástrčka nesmí být žádným způsobem upravena. Společně s elektronářadím s ochranným uzemněním nepoužívejte žádné adaptérové zástrčky.** Neupravené zástrčky a vhodné zásuvky snižují riziko úderu elektrickým proudem.
- b) **Zabraňte kontaktu těla s uzemněnými povrchy, jako např. potrubí, topení, sporáky a chladničky.** Je-li Vaše tělo uzemněno, existuje zvýšené riziko úderu elektrickým proudem.
- c) **Chraňte stroj před deštěm a vlhkem.** Vniknutí vody do elektronářadí zvyšuje nebezpečí úderu elektrickým proudem.
- d) **Dbejte na účel kabelu, nepoužívejte jej k nošení či zavěšení elektronářadí nebo k vytažení zástrčky ze zásuvky. Udržujte kabel daleko od tepla, oleje, ostrých hran nebo pohyblivých dílů stroje.** Poškozené nebo spletené kabely zvyšují riziko úderu elektrickým proudem.
- e) **Pokud pracujete s elektronářadím venku, použijte pouze takové prodlužovací kabely, které jsou způsobilé i pro venkovní použití.** Použití prodlužovacího kabelu, jež je vhodný pro použití venku, snižuje riziko úderu elektrickým proudem.

f) **Pokud se nelze vyhnout provozu elektronářadí ve vlhkém prostředí, použijte proudový chránič.** Nasazení proudového chrániče snižuje riziko úderu elektrickým proudem.

3) Bezpečnost osob

- a) **Buďte pozorní, dávejte pozor na to, co děláte a přistupujte k práci s elektronářadím rozumně. Nepoužívejte žádné elektronářadí pokud jste unaveni nebo pod vlivem drog, alkoholu nebo léků.** Moment nepozornosti při použití elektronářadí může vést k vážným poraněním.
 - b) **Noste osobní ochranné pomůcky a vždy ochranné brýle.** Nošení osobních ochranných pomůcek jako maska proti prachu, bezpečnostní obuv s protiskluzovou podrážkou, ochranná přilba nebo sluchátka, podle druhu nasazení elektronářadí, snižují riziko poranění.
 - c) **Zabraňte neúmyslnému uvedení do provozu. Přesvědčte se, že je elektronářadí vypnuté dříve než jej uchopíte, ponese či připojíte na zdroj proudu a/nebo akumulátor.** Máte-li při nošení elektronářadí prst na spínači nebo pokud stroj připojíte ke zdroji proudu zapnutý, pak to může vést k úrazům.
 - d) **Než elektronářadí zapnete, odstraňte seřizovací nástroje nebo šroubováky.** Nástroj nebo klíč, který se nachází v otáčivém dílu stroje, může vést k poranění.
 - e) **Vyvarujte se abnormálního držení těla. Zajistěte si bezpečný postoj a udržujte vždy rovnováhu.** Tím můžete elektronářadí v neočekávaných situacích lépe kontrolovat.
 - f) **Noste vhodný oděv. Nenoste žádný volný oděv nebo šperky. Vlasy, oděv a rukavice udržujte daleko od pohybujících se dílů.** Volný oděv, šperky nebo dlouhé vlasy mohou být zachyceny pohybujícími se díly.
 - g) **Lze-li namontovat odsávací či zachycující přípravky, přesvědčte se, že jsou připojeny a správně použity.** Použití odsávání prachu může snížit ohrožení prachem.
- ### 4) Svědomité zacházení a používání elektronářadí
- a) **Stroj nepřetěžujte. Pro svou práci použijte k tomu určené elektronářadí.** S vhodným elektronářadím budete pracovat v udané oblasti výkonu lépe a bezpečněji.
 - b) **Nepoužívejte žádné elektronářadí, jehož spínač je vadný.** Elektronářadí, které nelze zapnout či vypnout je nebezpečné a musí se opravit.

c) **Než provedete seřízení stroje, výměnu dílů příslušenství nebo stroj odložíte, vytáhněte zástrčku ze zásuvky a/nebo odstraňte akumulátor.** Toto preventivní opatření zabrání neúmyslnému zapnutí elektronářadí.

d) **Uchovávejte nepoužívané elektronářadí mimo dosah dětí. Nenechte stroj používat osobám, které se strojem nejsou seznámeny nebo nečetly tyto pokyny.** Elektronářadí je nebezpečné, je-li používáno nezkušenými osobami.

e) **Pečujte o elektronářadí svědomitě. Zkontrolujte, zda pohyblivé díly stroje bezvadně fungují a nevzpříčují se, zda díly nejsou zlomené nebo poškozené tak, že je omezena funkce elektronářadí. Poškozené díly nechte před nasazením stroje opravit.** Mnoho úrazů má příčinu ve špatně udržovaném elektronářadí.

f) **Řezné nástroje udržujte ostré a čisté.** Pečlivě ošetřované řezné nástroje s ostrými řeznými hranami se méně vzpříčují a dají se lehčeji vést.

g) **Používejte elektronářadí, příslušenství, nasazovací nástroje apod. podle těchto pokynů. Respektujte přitom pracovní podmínky a prováděnou činnost.** Použití elektronářadí pro jiné než určující použití může vést k nebezpečným situacím.

5) Servis

a) **Nechte Vaše elektronářadí opravit pouze kvalifikovaným odborným personálem a pouze s originálními náhradními díly.** Tím bude zajištěno, že bezpečnost stroje zůstane zachována.

Podle typu stroje specifikované bezpečnostní pokyny

- ▶ **Noste ochranu sluchu.** Působení hluku může způsobit ztrátu sluchu.
- ▶ **Použijte vhodné detekční přístroje na vyhledání skrytých rozvodných vedení nebo kontaktujte místní dodavatelskou společnost.** Kontakt s elektrickým vedením může vést k požáru a úderu elektrickým proudem. Poškození vedení plynu může vést k výbuchu. Proniknutí do vodovodního potrubí způsobí věčné škody nebo může způsobit úder elektrickým proudem.

- ▶ **Pokud provádíte práce, při kterých může nasazovací nástroj zasáhnout skrytá elektrická vedení nebo vlastní síťový kabel, pak uchopte elektronářadí pouze na izolovaných plochách držadla.** Kontakt s vedením pod napětím přivádí napětí i na kovové díly elektronářadí a vede k úderu elektrickým proudem.
- ▶ **Elektronářadí držte při práci pevně oběma rukama a zajistěte si bezpečný postoj.** Oběma rukama je elektronářadí vedeno bezpečněji.
- ▶ **Zajistěte obrobek.** Obrobek pevně uchycený upínacím přípravkem nebo svěrákem je držen bezpečněji než Vaší rukou.
- ▶ **Nepracovávajte žádný materiál obsahující azbest.** Azbest je karcinogenní.
- ▶ **Učiňte ochranná opatření, pokud při práci může vzniknout zdraví škodlivý, hořlavý nebo výbušný prach.** Například: některý prach je karcinogenní. Noste ochrannou masku proti prachu a použijte, lze-li jej připojit, odsávání prachu či třísek.
- ▶ **Než jej odložíte, počkejte až se elektronářadí zastaví.** Nasazovací nástroj se může vzpříčit a vést ke ztrátě kontroly nad elektronářadím.
- ▶ **Nepoužívejte elektronářadí s poškozeným kabelem. Pokud se kabel během práce poškodí, pak se jej nedotýkejte a vytáhněte síťovou zástrčku.** Poškozené kabely zvyšují riziko elektrického úderu.

Funkční popis

Čtete všechna varovná upozornění a pokyny. Zanedbání při dodržování varovných upozornění a pokynů mohou mít za následek úraz elektrickým proudem, požár a/nebo těžká poranění.

Vyklopte prosím odklápěcí stranu se zobrazením stroje a nechte tuto stranu během čtení návodu k obsluze otevřenou.

Určující použití

Stroj je určen pro těžké sekací a demoliční práce, s odpovídajícím příslušenstvím také k zatluštění a pýchování.

Technická data

Bourací kladivo		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Objednávací číslo		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Jmenovitý příkon	W	1750	1750
Počet příklepů	min ⁻¹	1300	1300
Energie jednotlivých úderů	J	45	45
Nástrojový držák	mm	28	30
Hmotnost podle EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Třída ochrany		□/II	□/II

Údaje platí pro jmenovité napětí [U] 230/240 V. Při nižších napětích a provedení specifických pro jednotlivé země se tyto údaje mohou lišit.

Dbejte prosím objednávacího čísla na typovém štítku Vašeho elektronářadí. Obchodní označení jednotlivých elektronářadí se mohou měnit.

Spínací jevy způsobují krátkodobé poklesy napětí. Při nepříznivých podmínkách sítě se může vyskytovat omezování jiných strojů. Při impedanci sítě menší než 0,25 ohmů se žádné rušení neočekává.

Zobrazené komponenty

Číslování zobrazených komponent se vztahuje na zobrazení elektronářadí na grafické straně.

- 1 Rukojeť
- 2 Spínač
- 3 Nosné držadlo
- 4 Rýhovaná matice nosného držadla
- 5 Uzavírací čep (GSH 16-30)
- 6 Přidržovací třmen (GSH 16-28)
- 7 Stopka nástroje
- 8 Nástrojový držák
- 9 Nákrůžek

Zobrazené nebo popsané příslušenství nepatří do standardní dodávky.

Informace o hluku a vibracích

Naměřené hodnoty zjištěny podle 2000/14/ES a EN 60745.

Hodnocená hladina hluku stroje A činí typicky: hladina akustického tlaku 92 dB(A); hladina akustického výkonu 103 dB(A). Nepřesnost K=2 dB.

Noste chrániče sluchu!

Celková hodnota vibrací (vektorový součet třech os) zjištěna podle EN 60745:

Sekání: hodnota emise vibrací $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, nepřesnost K=2 m/s^2 .

VAROVÁNÍ V těchto pokynech uvedená úroveň vibrací byla změřena podle měřících metod normovaných v EN 60745 a může být použita pro porovnání strojů. Úroveň vibrací se podle nasazení elektronářadí mění a může v některých případech ležet nad hodnotou uvedenou v těchto pokynech. Pokud je

elektronářadí takovým způsobem pravidelně používáno, zatížení vibracemi by se mohlo podcenit. **Upozornění:** Pro přesný odhad zatížení vibracemi během určitého pracovního období by měli být zohledněny i doby, v nichž je stroj vypnutý nebo sice běží, ale fakticky není nasazen. To může zatížení vibracemi po celou pracovní dobu zřetelně zredukovat.

Prohlášení o shodě

Prohlašujeme ve výhradní zodpovědnosti, že tento produkt je v souladu s následujícími normami nebo normativními dokumenty: EN 60745 podle ustanovení směrnic 89/336/EHS, 98/37/ES, 2000/14/ES.

2000/14/ES: zaručená hladina akustického výkonu L_{WA} je nižší než 105 dB(A). Postup hodnocení shody podle dodatku VI.

Jmenované zkušební místo:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

ppa. Schneider i.v. Strötgen

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montáž

Nosné držadlo

Nosné držadlo **3** můžete libovolně pootočit. Povolte rýhovanou matici **4**, natočte nosné držadlo **3** okolo osy stroje do požadované polohy a rýhovanou matici **4** opět utáhněte.

Nosné držadlo **3** můžete přemontovat. Rýhovanou matici **4** zcela odšroubujte a poté vytáhněte nahoru šestihřanný šroub. Nosné držadlo **3** bokem stáhněte a otočte zbývající upínací díl o 180°. Nosné držadlo **3** smontujte v opačném pořadí.

Výměna nástroje (GSH 16-28)

- **Před každou prací na elektronářadí vytáhněte zástrčku ze zásuvky.**

Stopku nástroje **7** očistěte a lehce namažte tukem.

Nástroje bez nákrůžku (viz obrázky A–B)

Otočte přídržovací třmen **6** o ca. 150° nahoru a zaveďte nástroj do nástrojového držáku **8**.

Přídržovací třmen **6** otočte dolů, aby se nástroj zaaretoval.

Zajištění prověřte tahem za nástroj.

Nástroje s nákrůžkem (viz obrázky C–D)

Můžete používat nástroje s nástrčnou délkou 152 mm (6") až k nákrůžku.

Otočte přídržovací třmen **6** o ca. 180° nahoru a zaveďte nástroj do nástrojového držáku **8**.

Přídržovací třmen **6** otočte zpět k nástroji, aby se tento zaaretoval. Nákrůžek **9** musí být držen přídržovacím třmenem **6**.

Zajištění prověřte tahem za nástroj.

Výměna nástroje (GSH 16-30) (viz obrázky E–F)

- **Před každou prací na elektronářadí vytáhněte zástrčku ze zásuvky.**

Stopku nástroje **7** očistěte a lehce namažte tukem.

Vytáhněte ven uzavírací čep **5** a otočte jej o 180° proti směru hodinových ručiček. Nechte uzavírací čep **5** opět zaskočit.

Zaveďte nástroj až na doraz do nástrojového držáku **8**. Drážka stopky nástroje **7** musí ukazovat nahoru jak je zobrazeno na obrázku.

Vytáhněte ven uzavírací čep **5** a otočte jej o 180° ve směru hodinových ručiček. Nechte uzavírací čep **5** opět zaskočit.

Zajištění prověřte tahem za nástroj.

Provoz

Uvedení do provozu

- **Dbejte síťového napětí! Napětí zdroje proudu musí souhlasit s údaji na typovém štítku elektronářadí. Elektronářadí označené 230 V smí být provozováno i na 220 V.**

Zapnutí – vypnutí

Pro **uvedení do provozu** překlopte spínač **2** do polohy „I“.

Pro **vypnutí** elektronářadí překlopte spínač **2** do polohy „0“.

Při nízkých teplotách dosáhne elektronářadí plného výkonu úderů až po určitém čase.

Tuto dobu rozběhu můžete zkrátit, pokud jednou narazíte nasazovacím nástrojem v elektronářadí na podlahu.

Pracovní pokyny (viz obrázek G)

Držte elektronářadí během prací oběma rukama na rukojeti **1**. Rukojeť **1** se pohybuje kolem své osy ca. 30 mm nahoru a dolů. To působí proti vyskytujícím se vibracím.

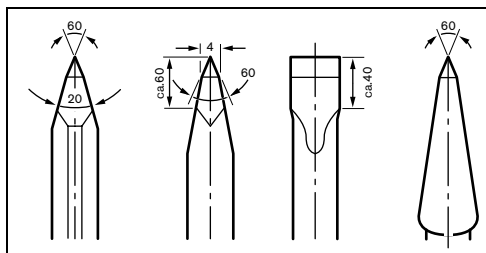
Pro pokud možno vysoké tlumení rázů pracujte jen s mírným tlakem.

Ostření sekacích nástrojů

Jen s ostrými sekacími nástroji dosáhnete dobré výsledky, proto sekací nástroje včas naostřete. To zaručí dlouhou životnost nástrojů a dobré pracovní výsledky.

Nabroušení

Sekací nástroje bruste na brusných kotoučích, např. z ušlechtilého korundu, za stálého přívodu vody. Doporučené hodnoty obsahuje vyobrazení. Dbejte na to, aby se na břitech neobjevily žádné popouštěcí barvy; ty snižují tvrdost sekacích nástrojů.

Při **kování** zahřejte sekáč na 850 až 1050 °C (světle červená až žlutá).

Při **kalení** zahřejte sekáč na asi 900 °C a prudce jej ochlaďte v oleji. Následně jej popouštějte v peci ca. jednu hodinu při 320 °C (popouštěcí barva světle modrá).

Údržba a servis

Údržba a čištění

- ▶ **Před každou prací na elektronářadí vytáhněte zástrčku ze zásuvky.**
- ▶ **Udržujte elektronářadí a větrací otvory čisté, abyste pracovali dobře a bezpečně.**

Při opotřebovaných uhlících se elektronářadí automaticky vypne. K údržbě musí být stroj zaslán do servisu, adresy viz odstavec „Servis a poradenství pro zákazníky“.

Pokud dojde přes i pečlivou výrobu a náročné kontroly k poruše stroje, svěřte provedení opravy autorizovanému servisnímu středisku pro elektronářadí firmy Bosch.

Při všech dotazech a objednávkách náhradních dílů nezbytně prosím uvádějte 10-místné objednací číslo podle typového štítku elektronářadí.

Servis a poradenství pro zákazníky

Technické výkresy a informace k náhradním dílům naleznete na:

www.bosch-pt.com

Robert Bosch odbytová spol. s r.o.

142 01 Praha 4 – Krč

Pod višňovkou 19

☎ +420 261 300 565 – 6

Fax +420 244 401 170

Zpracování odpadů

Elektronářadí, příslušenství a obaly by měly být dodány k opětovnému zhodnocení nepoškozujícím životní prostředí.

Pouze pro země EU:

Nevyhazujte elektronářadí do domovního odpadu!

Podle evropské směrnice 2002/96/ES o starých elektrických a elektronických zařízeních a jejím prosazení v národních zákonech musí být neupo-

třebitelné elektronářadí rozebrané shromážděno a dodáno k opětovnému zhodnocení nepoškozujícím životní prostředí.

Změny vyhrazeny.

Všeobecné výstražné upozornenia a bezpečnostné pokyny

⚠ POZOR Prečítajte si všetky Výstražné upozornenia a bezpečnostné pokyny. Zanedbanie dodržiavania Výstražných upozornení a pokynov uvedených v nasledujúcom texte môže mať za následok zásah elektrickým prúdom, spôsobiť požiar a/alebo ťažké poranenie.

Tieto Výstražné upozornenia a bezpečnostné pokyny starostlivo uschovajte na budúce použitie.

Pojem „ručné elektrické náradie“ používaný v nasledujúcom texte sa vzťahuje na ručné elektrické náradie napájané zo siete (s prírodnou šnúrou) a na ručné elektrické náradie napájané akumulátorovou batériou (bez prírodnej šnúry).

1) Bezpečnosť na pracovisku

- a) **Pracovisko vždy udržiavajte čisté a dobre osvetlené.** Neporiadok a neosvetlené priestory pracoviska môžu mať za následok pracovné úrazy.
- b) **Týmto náradím nepracujte v prostredí ohrozenom výbuchom, v ktorom sa nachádzajú horľavé kvapaliny, plyny alebo horľavý prach.** Ručné elektrické náradie vytvára iskry, ktoré by mohli prach alebo pary zapáliť.
- c) **Nedovoľte deťom a iným nepovolánym osobám, aby sa počas používania ručného elektrického náradia zdržiavali v blízkosti pracoviska.** Pri odpútaní pozornosti zo strany inej osoby môžete stratiť kontrolu nad náradím.

2) Elektrická bezpečnosť

- a) **Zástrčka prírodnej šnúry ručného elektrického náradia musí pasovať do použitej zásuvky. Zástrčku v žiadnom prípade nijako nemeňte. S uzemneným elektrickým náradím nepoužívajte ani žiadne zástrčkové adaptéry.** Nezmenené zástrčky a vhodné zásuvky znižujú riziko zásahu elektrickým prúdom.
- b) **Vyhýbajte sa telesnému kontaktu s uzemnenými povrchovými plochami, ako sú napr. rúry, vykurovacie telesá, sporáky a chladničky.** Keby by bolo Vaše telo uzemnené, hrozí zvýšené riziko zásahu elektrickým prúdom.
- c) **Chráňte elektrické náradie pred účinkami dažďa a vlhkosti.** Vniknutie vody do ručného elektrického náradia zvyšuje riziko zásahu elektrickým prúdom.

d) **Nepoužívajte prírodnú šnúru mimo určený účel na nosenie ručného elektrického náradia, ani na jeho zavesenie a zástrčku nevyberajte zo zásuvky ťahaním za prírodnú šnúru. Zabezpečte, aby sa sieťová šnúra nedostala do blízkosti horúceho telesa, ani do kontaktu s olejom, s ostrými hranami alebo pohybujúcimi sa súčiastkami ručného elektrického náradia.** Poškodené alebo zauzlené prírodné šnúry zvyšujú riziko zásahu elektrickým prúdom.

e) **Keď pracujete s ručným elektrickým náradím vonku, používajte len také predĺžovacie káble, ktoré sú schválené aj na používanie vo vonkajších priestoroch.** Použitie predĺžovacieho kábla, ktorý je vhodný na používanie vo vonkajšom prostredí, znižuje riziko zásahu elektrickým prúdom.

f) **Ak sa nedá vyhnúť použitiu ručného elektrického náradia vo vlhkom prostredí, použite ochranný spínač pri poruchových prúdoch.** Použitie ochranného spínača pri poruchových prúdoch znižuje riziko zásahu elektrickým prúdom.

3) Bezpečnosť osôb

- a) **Buďte ostražitý, sústreďte sa na to, čo robíte a k práci s ručným elektrickým náradím pristupujte s rozumom. Nepracujte s ručným elektrickým náradím nikdy vtedy, keď ste unavený, alebo keď ste pod vplyvom drog, alkoholu alebo liekov.** Malý okamih nepozornosti môže mať pri používaní náradia za následok vážne poranenia.
- b) **Noste osobné ochranné pomôcky a používajte vždy ochranné okuliare.** Nosenie osobných ochranných pomôcok, ako je ochranná dýchacia maska, bezpečnostná pracovná obuv, ochranná prilba alebo chrániče sluchu, podľa druhu ručného elektrického náradia a spôsobu jeho použitia znižujú riziko poranenia.
- c) **Vyhýbajte sa neúmyselnému uvedeniu ručného elektrického náradia do činnosti. Pred zasunutím zástrčky do zásuvky a/alebo pred pripojením akumulátora, pred chytením alebo prenášaním ručného elektrického náradia sa vždy presvedčte sa, či je ručné elektrické náradie vypnuté.** Ak budete mať pri prenášaní ručného elektrického náradia prst na vypínači, alebo ak ručné elektrické náradie pripojíte na elektrickú sieť zapnutú, môže to mať za následok nehodu.

- d) **Skôr ako náradie zapnete, odstráňte z neho nastavovacie náradie alebo kľúče na skrutky.** Nastavovací nástroj alebo kľúč, ktorý sa nachádza v rotujúcej časti ručného elektrického náradia, môže spôsobiť vážne poranenia osôb.
- e) **Vyhýbajte sa abnormálnym polohám tela. Zapepečte si pevný postoj, a neprestajne udržiavajte rovnováhu.** Takto budete môcť ručné elektrické náradie v neočakávaných situáciách lepšie kontrolovať.
- f) **Pri práci noste vhodný pracovný odev. Nenoste široké odevy a nemajte na sebe šperky. Vyvarujte sa toho, aby so Vaše vlasy, odev a rukavice dostali do blízkosti rotujúcich súčiastok náradia.** Voľný odev, dlhé vlasy alebo šperky môžu byť zachytené rotujúcimi časťami ručného elektrického náradia.
- g) **Ak sa dá na ručné elektrické náradie namontovať odsávacie zariadenie a zariadenie na zachytávanie prachu, presvedčte sa, či sú dobre pripojené a správne používané.** Používanie odsávacieho zariadenia a zariadenia na zachytávanie prachu znižuje riziko ohrozenia zdravia prachom.
- 4) **Starostlivé používanie ručného elektrického náradia a manipulácia s ním**
- a) **Ručné elektrické náradie nikdy nepreťažujte. Používajte také elektrické náradie, ktoré je určené pre daný druh práce.** Pomocou vhodného ručného elektrického náradia budete pracovať lepšie a bezpečnejšie v uvedenom rozsahu výkonu náradia.
- b) **Nepoužívajte nikdy také ručné elektrické náradie, ktoré má pokazený vypínač.** Náradie, ktoré sa už nedá zapnúť alebo vypnúť, je nebezpečné a treba ho zveriť do opravy odborníkovi.
- c) **Skôr ako začnete náradie nastavovať alebo prestavovať, vymieňať príslušenstvo alebo skôr, ako odložíte náradie, vždy vytiahnite zástrčku sieťovej šnúry zo zásuvky.** Toto preventívne opatrenie zabráňuje neúmyselnému spusteniu ručného elektrického náradia.
- d) **Nepoužívané ručné elektrické náradie uschovávajte tak, aby bolo mimo dosahu detí. Nedovoľte používať pneumatiké náradie osobám, ktoré s ním nie sú dôverne oboznámené, alebo ktoré si neprečítali tieto Pokyny.** Ručné elektrické náradie je nebezpečné vtedy, keď ho používajú neskúsené osoby.
- e) **Ručné elektrické náradie starostlivo ošetrujte. Kontrolujte, či pohyblivé súčiastky bezchybne fungujú alebo či neblokujú, či nie sú zlomené alebo poškodené niektoré súčiastky, ktoré by mohli negatívne ovplyvňovať správne fungovanie ručného elektrického náradia. Pred použitím náradia dajte poškodené súčiastky vymeniť.** Veľa nehôd bolo spôsobených nedostatočnou údržbou elektrického náradia.
- f) **Rezné nástroje udržiavajte ostré a čisté.** Starostlivo ošetrované rezné nástroje s ostrými reznými hranami majú menšiu tendenciu k zablokovaniu a ľahšie sa dajú viesť.
- g) **Používajte ručné elektrické náradie, príslušenstvo, nastavovacie nástroje a podľa týchto výstražných upozornení a bezpečnostných pokynov. Pri práci zohľadnite konkrétne pracovné podmienky a činnosť, ktorú budete vykonávať.** Používanie ručného elektrického náradia na iný účel ako na predpísané použitie môže viesť k nebezpečným situáciám.
- 5) **Servisné práce**
- a) **Ručné elektrické náradie dávajte opravovať len kvalifikovanému personálu, ktorý používa originálne náhradné súčiastky.** Tým sa zabezpečí, že bezpečnosť náradia zostane zachovaná.

Bezpečnostné pokyny špecifické pre dané náradie

- ▶ **Používajte chrániče sluchu.** Pôsobenie hluku môže mať za následok stratu sluchu.
- ▶ **Používajte vhodné prístroje na vyhľadávanie skrytých elektrickým vedení a potrubí, aby ste ich nenavrtali, alebo sa obráťte na miestne energetické podniky.** Kontakt s elektrickým vodičom pod napätím môže spôsobiť požiar alebo mať za následok zásah elektrickým prúdom. Poškodenie plynového potrubia môže mať za následok explóziu. Preniknutie do vodovodného potrubia spôsobí vecné škody alebo môže mať za následok zásah elektrickým prúdom.
- ▶ **Elektrické náradie držte za izolované plochy rúkovi pri vykonávaní takej práce, pri ktorej by mohol rezací nástroj natrafiť na skryté elektrické vedenia alebo zasiahnuť vlastnú prívodnú šnúru náradia.** Kontakt s vedením, ktoré je pod napätím, spôsobí, že aj kovové súčiastky náradia sa dostanú pod napätie, čo má za následok zásah obsluhujúcej osoby elektrickým prúdom.

- ▶ **Pri práci držte ručné elektrické náradie pevne oboma rukami a zabezpečte si stabilný postoj.** Pomocou dvoch rúk sa ručné elektrické náradie ovláda bezpečnejšie.
- ▶ **Zabezpečte obrobok.** Obrobok upnutý pomocou upínacieho zariadenia alebo zveráka je bezpečnejší ako obrobok pridržiavaný rukou.
- ▶ **Neobrábajte materiál, ktorý obsahuje azbest.** Azbest sa považuje za rakovinotvorný materiál.
- ▶ **Ak by pri práci mohol vzniknúť zdravotne škodlivý, horľavý alebo výbušný prach, vykonajte potrebné ochranné opatrenia.** Napríklad: Niektoré druhy prachu sa považujú za rakovinotvorné. Noste ochrannú dýchaciu masku a v prípade možnosti pripojenia používajte aj zariadenie na odsávanie prachu a triesok.
- ▶ **Počkajte na úplné zastavenie ručného elektrického náradia, až potom ho odložte.** Pracovný nástroj sa môže zaseknúť a môže zapríčiniť stratu kontroly nad ručným elektrickým náradím.
- ▶ **Nepoužívajte ručné elektrické náradie, ktoré má poškodenú prívodnú šnúru. Nedotýkajte sa poškodenej prívodnej šnúry a v prípade, že sa kábel počas práce s náradím poškodí, ihneď vytiahnite zástrčku zo zásuvky.** Poškodené prívodné šnúry zvyšujú riziko zásahu elektrickým prúdom.

Popis fungovania

Prečítajte si všetky Výstražné upozornenia a bezpečnostné pokyny. Zanedbanie dodržiavania Výstražných upozornení a pokynov uvedených v nasledujúcom texte môže mať za následok zásah elektrickým prúdom, spôsobiť požiar a/alebo ťažké poranenie.

Vyklopte si láskavo vyklápaciu stranu s obrázkami produktu a nechajte si ju vyklopenú po celý čas, keď čítate tento Návod na používanie.

Používanie podľa určenia

Toto ručné elektrické náradie je určené na ťažké sekacie a búracie práce a s vhodným príslušenstvom aj na na zatĺkanie klincov a na zhusťovanie.

Technické údaje

Búracie kladivo		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Vecné číslo		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Menovitý príkon	W	1750	1750
Frekvencia príklepu	min ⁻¹	1300	1300
Intenzita jednotlivých príklepov	J	45	45
Sklučovadlo	mm	28	30
Hmotnosť podľa EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Trieda ochrany		□/II	□/II

Údaje platia pre menovité napätie [U] 230/240 V. V prípade nižšieho napätia a pri vyhotoveniach špecifických pre niektorú krajinu sa môžu tieto údaje odlišovať.

Všimnite si láskavo vecné číslo na typovom štítku svojho ručného elektrického náradia. Obchodné názvy jednotlivých produktov sa môžu odlišovať.

Proces zapínania spôsobí krátkodobý pokles napätia. Za nepriaznivých okolností v elektrickej sieti sa to môže negatívne odraziť na činnosti iných spotrebičov. Ak je impedancia siete menšia ako 0,25 ohm, výskyt porúch nemožno očakávať.

Vyobrazené komponenty

Číslovanie jednotlivých komponentov sa vzťahuje na vyobrazenie elektrického náradia na grafickej strane tohto Návodu na používanie.

- 1 Rukoväť
- 2 Vypínač
- 3 Rukoväť
- 4 Ryhovaná matica rukoväte na prenášanie

- 5 Aretačný čap (GSH 16-30)
- 6 Upevňovací strmienok (GSH 16-28)
- 7 Stopka nástroja
- 8 Upínací mechanizmus
- 9 Nákrúžok

Zobrazené alebo popísané príslušenstvo nepatrí do základnej výbavy produktu.

Informácia o hlučnosti/vibráciách

Namerané hodnoty zisťované podľa noriem 2000/14/EG a EN 60745.

Hodnotená hodnota hladiny hluku A tohto náradia je typicky: Akustický tlak 92 dB(A); Hodnota hladiny akustického tlaku 103 dB(A). Nepresnosť merania K=2 dB.

Používajte chrániče sluchu!

Celkové hodnoty kmitov (súčet vektorov troch smerov) zisťované podľa normy EN 60745: Sekanie: emísná hodnota kmitov $a_{n1} = 10 \text{ m/s}^2$, Nepresnosť merania K=2 m/s^2 .

⚠ POZOR Úroveň kmitov uvedená v týchto pokynoch bola nameraná podľa postupu uvedeného v norme EN 60745 a možno ju používať na porovnávanie rôznych náradí. Úroveň kmitov sa bude meniť podľa spôsobu použitia ručného elektrického náradia a v niektorých prípadoch môže byť vyššia ako hodnota uvádzaná v týchto pokynoch. Zaťaženie vibráciami by mohlo byť podceňované v tom prípade, keď sa ručné elektrické náradie používa takýmto spôsobom pravidelne.

Upozornenie: Na presný odhad zaťaženia vibráciami počas určitého časového úseku práce s náradím treba zohľadniť doby, počas ktorých je ručné elektrické náradie vypnuté alebo doby, keď síce beží, ale v skutočnosti sa nepoužíva. To môže výrazne redukovať zaťaženie vibráciami počas celej pracovnej doby.

Vyhlásenie o konformite

Na vlastnú zodpovednosť vyhlasujeme, že tento výrobok je v zhode s nasledujúcimi normami alebo normatívnymi dokumentami: EN 60745 podľa ustanovení smerníc 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG.

2000/14/EG: Garantovaná hodnota hladiny akustického tlaku L_{WA} náradia je nižšia ako 105 dB(A). Spôsob hodnotenia konformity podľa prílohy VI.

Skúšobné pracovisko:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover

Leinfelden, dňa 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montáž

Rukoväť na prenášanie

Rukoväť na prenášanie **3** môžete ľubovoľne otáčať. Uvoľnite ryhovanú maticu **4**, pootočte rukoväť na prenášanie **3** okolo osi náradia do požadovanej polohy a ryhovanú maticu **4** opäť utiahnite.

Rukoväť na prenášanie **3** môžete premontovať. Vyskrutkujte na tento účel celkom ryhovanú maticu **4** a potom demontujte šesťhrannú skrutku vytiahnutím smerom hore. Demontujte rukoväť na prenášanie **3** smerom nabok a zvyšný upínací element pootočte o 180°. Rukoväť na prenášanie **3** namontujte v opačnom poradí.

Výmena nástroja (GSH 16-28)

► Pred každou prácou na ručnom elektrickom náradí vytiahnite zástrčku náradia zo zásuvky.

Vyčistite stopku nástroja **7** a jemne ju potrite tukom.

Pracovné nástroje bez nákrúžku (pozri obrázky A–B)

Vysuňte upevňovací strmienok **6** o cca 150° smerom hore a pracovný nástroj zasuňte do upínacieho mechanizmu **8**.

Posuňte upevňovací strmienok **6** smerom dole, aby ste pracovný nástroj zaaretovali.

Skontrolujte zaistenie potiahnutím za pracovný nástroj.

Pracovné nástroje s nákrúžkom (pozri obrázky C–D)

Môžete používať pracovné nástroje s hĺbkou zasunutia 152 mm (6") až po nákrúžok.

Vysuňte upevňovací strmienok **6** o cca 180° smerom hore a pracovný nástroj zasuňte do upínacieho mechanizmu **8**.

Sklopte upevňovací strmienok **6** späť až po pracovný nástroj, aby ste ho zaaretovali. Nákrúžok **9** musí byť pridržiavaný upevňovacím strmienkom **6**.

Skontrolujte zaistenie potiahnutím za pracovný nástroj.

Výmena nástroja (GSH 16-30) (pozri obrázky E–F)

► Pred každou prácou na ručnom elektrickom náradí vytiahnite zástrčku náradia zo zásuvky.

Vyčistite stopku nástroja **7** a jemne ju potrite tukom.

Vytiahnite aretačný čap **5** a pootočte ho o 180° proti smeru pohybu hodinových ručičiek. Aretačný čap **5** nechajte opäť zaskočiť.

Zasuňte pracovný nástroj do skľučovadla **8** až na doraz. Drážka stopky pracovného nástroja **7** musí smerovať hore, ako to vidieť na obrázku.

Vytiahnite aretačný čap **5** a pootočte ho o 180° v smere pohybu hodinových ručičiek. Aretačný čap **5** nechajte opäť zaskočiť.

Skontrolujte zaistenie potiahnutím za pracovný nástroj.

Prevádzka

Uvedenie do prevádzky

- **Všimnite si napätie siete! Napätie zdroja prúdu musí mať hodnotu zhodnú s údajmi na typovom štítku ručného elektrického náradia. Výrobky označené pre napätie 230 V sa smú používať aj s napätím 220 V.**

Zapínanie/vypínanie

Ručné elektrické náradie **zapnite** preklopením vypínača **2** do polohy „I“.

Ručné elektrické náradie **vypnite** preklopením vypínača **2** do polohy „0“.

Za nízkej teploty dosiahne toto ručné elektrické náradie plný priklepový/sekací výkon až po určitom čase.

Táto rozbehová doba sa dá skrátiť tým, že ručné elektrické náradie jedenkrát udriete vloženým pracovným nástrojom o zem.

Pokyny na používanie (pozri obrázok G)

Pri práci držte ručné elektrické náradie oboma rukami za rukoväť **1**. Rukoväť **1** sa pohybuje okolo svojej osi hore dole o cca 30 mm. To tlmi vznikajúce vibrácie.

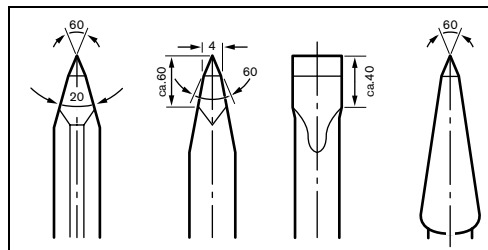
Aby ste dosiahli maximálne veľké tlmenie príklepu, pracujte len s miernym tlakom.

Ostrenie sekacích nástrojov

Dobre výsledky práce dosiahnete len pri použití ostrých sekacích nástrojov, preto sekacie nástroje zavčasu brúste. To zaručuje dlhú životnosť pracovných nástrojov a dobré výsledky práce.

Brúsenie

Sekacie nástroje brúste pomocou brúsnych kotúčov, napr. z ušľachtitého korundu, so súčasným trvalým prívodom vody. Príslušné orientačné hodnoty nájdete na obrázku. Dávajte pozor na to, aby sa na hranách neobjavila popúšťacia farba; to nepriaznivo ovplyvňuje tvrdosť sekacích nástrojov.

Pred **kutím** zohrejte sekáč na teplotu 850 až 1050°C (bledočervená až žltá farba).

Na **vytvrdenie** zohrejte sekáč na teplotu cca 900°C a potom ho zakaľte v oleji. Potom ho nechajte v peci cca 1 hodinu pri teplote 320°C (popúšťacia farba bledomodrá).

Údržba a servis

Údržba a čistenie

- **Pred každou prácou na ručnom elektrickom náradí vytiahnite zástrčku náradia zo zásuvky.**
- **Ručné elektrické náradie a jeho vetracie štrbiny udržiavajte vždy v čistote, aby ste mohli pracovať kvalitne a bezpečne.**

V prípade opotrebovania uhlíkov sa ručné elektrické náradie automaticky vypne. Na vykonanie servisu treba ručné elektrické náradie zaslť do autorizovanej servisnej opravovne, adresy nájdete v odseku „Servis a poradenská služba zákazníkom“.

Ak by prístroj napriek starostlivej výrobe a kontrole predsa len prestal niekedy fungovať, treba dať opravu vykonať autorizovanej servisnej opravovni elektrického náradia Bosch.

Pri všetkých dopytoch a objednávkach náhradných súčiastok uvádzajte bezpodmienečne 10-miestne vecné číslo uvedené na typovom štítku výrobku.

Servis a poradenská služba zákazníkom

Rozložené obrázky a informácie k náhradným súčiastkam nájdete na web-stránke:

www.bosch-pt.com

BSC SLOVAKIA

Elektrické ručné náradie

Hlavná 5

038 52 Sučany

© +421 (0)43 / 4 29 33 24

Fax +421 (0)43 / 4 29 33 25

E-Mail: bsc@bosch-servis.sk

Likvidácia

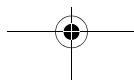
Ručné elektrické náradie, príslušenstvo a obal treba dať na recykláciu šetriacu životné prostredie.

Len pre krajiny EÚ:

Neodhadzujte ručné elektrické náradie do komunálneho odpadu! Podľa Európskej smernice 2002/96/EG o starých elektrických a elektronických výrobkoch a podľa jej aplikácií v národnom práve sa musia už nepoužiteľné elektrické produkty zbierať separovane a dať na recykláciu zodpovedajúcu ochrane životného prostredia.

Zmeny vyhradené.

Általános biztonsági előírások az elektromos kéziszerszámokhoz

FIGYELMEZTETÉS Olvassa el az összes biztonsági figyelmeztetést és előírást. A következőkben leírt előírások betartásának elmulasztása áramütésekhez, tűzhöz és/vagy súlyos testi sérülésekhez vezethet.

Kérjük a későbbi használatra gondosan őrizze meg ezeket az előírásokat.

Az alább alkalmazott „elektromos kéziszerszám” fogalom a hálózati elektromos kéziszerszámokat (hálózati csatlakozó kábellel) és az akkumulátoros elektromos kéziszerszámokat (hálózati csatlakozó kábel nélkül) foglalja magában.

1) Munkahelyi biztonság

- Tartsa tisztán és jól megvilágított állapotban a munkahelyét.** A rendetlenség és a megvilágítatlan munkaterület balesetekhez vezethet.
- Ne dolgozzon a berendezéssel olyan robbanásveszélyes környezetben, ahol éghető folyadékok, gázok vagy porok vannak.** Az elektromos kéziszerszámok szikrákat keltenek, amelyek a port vagy a gőzöket meggyújthatják.
- Tartsa távol a gyerekeket és az idegen személyeket a munkahelytől, ha az elektromos kéziszerszámot használja.** Ha elvonják a figyelmét, elvesztheti az uralmát a berendezés felett.

2) Elektromos biztonsági előírások

- A készülék csatlakozó dugójának bele kell illeszkednie a dugaszolóaljzatba. A csatlakozó dugót semmilyen módon sem szabad megváltoztatni.** Védőföldeléssel ellátott készülékekkel kapcsolatban ne használjon csatlakozó adaptert. A változtatás nélküli csatlakozó dugók és a megfelelő dugaszoló aljzatok csökkentik az áramütés kockázatát.
- Kerülje el a földelt felületek, mint például csövek, fűtőtestek, kályhák és hűtőgépek megérintését.** Az áramütési veszély megnövekszik, ha a teste le van földelve.
- Tartsa távol az elektromos kéziszerszámot az esőtől vagy nedvességtől.** Ha víz hatol be egy elektromos kéziszerszámba, ez megnöveli az áramütés veszélyét.

- Ne használja a kábelt a rendeltetésétől eltérő célokra, vagyis a szerszámot soha ne hordozza vagy akassza fel a kábelnél fogva, és sohasse húzza ki a hálózati csatlakozó dugót a kábelnél fogva. Tartsa távol a kábelt hőforrásoktól, olajtól, éles élektől és sarkaktól és mozgó gépkatrészekről.** Egy megrongálódott vagy csomókkal teli kábel megnöveli az áramütés veszélyét.
- Ha egy elektromos kéziszerszámmal a szabad ég alatt dolgozik, csak szabadban való használatra engedélyezett hosszabbítót használjon.** A szabadban való használatra engedélyezett hosszabbító használata csökkenti az áramütés veszélyét.
- Ha nem lehet elkerülni az elektromos kéziszerszám nedves környezetben való használatát, alkalmazzon egy hibaáram-védőkapcsolót.** Egy hibaáram-védőkapcsoló alkalmazása csökkenti az áramütés kockázatát.

3) Személyi biztonság

- Munka közben mindig figyeljen, ügyeljen arra, amit csinál és meggondoltan dolgozzon az elektromos kéziszerszámmal. Ha fáradt, ha kábítószerek vagy alkohol hatása alatt áll, vagy orvosságokat vett be, ne használja a berendezést.** Egy pillanatnyi figyelmetlenség a szerszám használata közben komoly sérülésekhez vezethet.
- Viseljen személyi védőfelszerelést és mindig viseljen védőszemüveget.** A személyi védőfelszerelések, mint porvédő álarc, csúszásbiztos védőcipő, védősapka és fülvédő használata az elektromos kéziszerszám használata jellegének megfelelően csökkenti a személyes sérülések kockázatát.
- Kerülje el a készülék akaratlan üzembe helyezését. Győződjön meg arról, hogy az elektromos kéziszerszám ki van kapcsolva, mielőtt bedugná a csatlakozó dugót a dugaszolóaljzatba, csatlakoztatná az akkumulátor-csomagot, és mielőtt felvenné és vinni kezdené az elektromos kéziszerszámot.** Ha az elektromos kéziszerszám felemelése közben az ujját a kapcsolón tartja, vagy ha a készüléket bekapcsolt állapotban csatlakoztatja az áramforráshoz, ez balesetekhez vezethet.
- Az elektromos kéziszerszám bekapcsolása előtt okvetlenül távolítsa el a beállítószerszámokat vagy csavarkulcsokat.** Az elektromos kéziszerszám forgó részeiben felejtett beállítószerszám vagy csavarkulcs sérüléseket okozhat.

- e) **Ne becsülje túl önmagát. Kerülje el a normálistól eltérő testtartást, ügyeljen arra, hogy mindig biztosan álljon és az egyensúlyát megtartsa.** Így az elektromos kéziszerszám felett váratlan helyzetekben is jobban tud uralkodni.
- f) **Viseljen megfelelő ruhát. Ne viseljen bő ruhát vagy ékszereket. Tartsa távol a haját, a ruháját és a kesztyűjét a mozgó részek-től.** A bő ruhát, az ékszereket és a hosszú haját a mozgó alkatrészek magukkal ránthatják.
- g) **Ha az elektromos kéziszerszámra fel lehet szerelni a por elszívásához és összegyűjtéséhez szükséges berendezéseket, ellenőrizze, hogy azok megfelelő módon hozzá vannak kapcsolva a készülékhez és rendeltetésüknek megfelelően működnek.** A porgyűjtő berendezések használata csökkenti a munka során keletkező por veszélyes hatását.
- 4) **Az elektromos kéziszerszámok gondos kezelése és használata**
- a) **Ne terhelje túl a berendezést. A munkájához csak az arra szolgáló elektromos kéziszerszámot használja.** Egy alkalmas elektromos kéziszerszámmal a megadott teljesítménytartományon belül jobban és biztonságosabban lehet dolgozni.
- b) **Ne használjon olyan elektromos kéziszerszámot, amelynek a kapcsolója elromlott.** Egy olyan elektromos kéziszerszám, amelyet nem lehet sem be-, sem kikapcsolni, veszélyes és meg kell javíttatni.
- c) **Húzza ki a csatlakozó dugót a dugaszoló-aljzatból és/vagy az akkumulátor-csomagot az elektromos kéziszerszámból, mielőtt az elektromos kéziszerszámon beállítási munkákat végez, tartozékokat cserél vagy a szerszámot tárolásra elteszi.** Ez az elővigyázatossági intézkedés meggátolja a szerszám akaratlan üzembe helyezését.
- d) **A használaton kívüli elektromos kéziszerszámokat olyan helyen tárolja, ahol azokhoz gyerekek nem férhetnek hozzá. Ne hagyja, hogy olyan személyek használják az elektromos kéziszerszámot, akik nem ismerik a szerszámot, vagy nem olvasták el ezt az útmutatót.** Az elektromos kéziszerszámok veszélyesek, ha azokat gyakorlatlan személyek használják.
- e) **A készüléket gondosan ápolja. Ellenőrizze, hogy a mozgó alkatrészek kifogástalanul működnek-e, nincsenek-e beszorulva, és nincsenek-e eltörve vagy megrongálódva olyan alkatrészek, amelyek hatással lehetnek az elektromos kéziszerszám működésére. A berendezés megrongálódott részeit a készülék használata előtt javíttassa meg.** Sok olyan baleset történik, amelyet az elektromos kéziszerszám nem kielégítő karbantartására lehet visszavezetni.
- f) **Tartsa tisztán és éles állapotban a vágószerszámokat.** Az éles vágóélekkel rendelkező és gondosan ápolott vágószer-számok ritkábban ékelődnek be és azokat könnyebben lehet vezetni és irányítani.
- g) **Az elektromos kéziszerszámokat, tartozékokat, betétszerszámokat stb. csak ezen előírásoknak és az adott készüléktípusra vonatkozó kezelési utasításoknak megfelelően használja. Vegye figyelembe a munkafeltételeket és a kivitelezendő munka sajátosságait.** Az elektromos kézi-szerszám eredeti rendeltetésétől eltérő célokra való alkalmazása veszélyes helyzetekhez vezethet.
- 5) **Szerviz-ellenőrzés**
- a) **Az elektromos kéziszerszámot csak szak-képzett személyzet csak eredeti pótal-katrészek felhasználásával javíthatja.** Ez biztosítja, hogy az elektromos kéziszerszám biztonságos szerszám maradjon.

A berendezéssel kapcsolatos biztonsági előírások

- ▶ **Viseljen fülvédőt.** Ennek elmulasztása esetén a zaj hatása a hallóképesség elvesztéséhez vezethet.
- ▶ **A rejtett vezetékek felkutatásához használjon alkalmas fémkereső készüléket, vagy kérje ki a helyi energiaellátó vállalatot tanácsát.** Ha egy elektromos vezetékeket a berendezéssel megérint, ez tűzhoz és áramütéshez vezethet. Egy gázvezeték megrongálása robbanást eredményezhet. Ha egy vízvezetékét szakít meg, anyagi károk keletkeznek, vagy villamos áramütést kaphat.
- ▶ **Az elektromos kéziszerszámot csak a szigetelt fogantyúfelületeknél fogva tartsa, ha olyan munkát végez, amelynek során a betétszerszám feszültség alatt álló, kívülről nem látható vezetékhez, vagy a készülék saját hálózati csatlakozó kábeljéhez érhet.** Ha a berendezés egy feszültség alatt álló vezetékhez ér, az elektromos kéziszerszám fémrészei szintén feszültség alá kerülnek és áramütéshez vezethetnek.

- ▶ **A munka során mindig mindkét kezével tartsa az elektromos kéziszerszámot és gondoskodjon arról, hogy szilárd, biztos alapon álljon.** Az elektromos kéziszerszámot két kézzel biztosabban lehet vezetni.
- ▶ **A megmunkálásra kerülő munkadarabot megfelelően rögzítse.** Egy befogó szerkezettel vagy satuval rögzített munkadarab biztonságosabban van rögzítve, mintha csak a kezével tartaná.
- ▶ **Ne munkáljon meg a berendezéssel azbeszttel tartalmazó anyagokat.** Az azbesztnak rákkeltő hatása van.
- ▶ **Hozza meg a szükséges védőintézkedéseket, ha a munkák során egészségkárosító hatású, éghető vagy robbanékony porok keletkezhetnek.** Példa: Egyes porfajták rákkeltő hatásúak. Viseljen porvédő álarcot és használjon, ha hozzá lehet csatlakoztatni a berendezéshez, egy por-/forgácselzívó berendezést.
- ▶ **Várja meg, amíg az elektromos kéziszerszám teljesen leáll, mielőtt letenné.** A betétszerszám beékelődhet, és a kezelő elvesztheti az uralmát az elektromos kéziszerszám felett.
- ▶ **Sohase használja az elektromos kéziszerszámot, ha a kábel megrongálódott. Ha a hálózati csatlakozó kábel a munka során megsérül, ne érintse meg a kábelt, hanem azonnal húzza ki a csatlakozó dugót a dugaszoló aljzatból.** Egy megrongálódott kábel megnöveli az áramütés veszélyét.

A működés leírása

Olvassa el az összes biztonsági figyelmeztetést és előírást.

A következőkben leírt előírások betartásának elmulasztása áramütésekhez, tűzhöz és/vagy súlyos testi sérülésekhez vezethet.

Kérjük hajtja ki a kihajtható ábrás oldalt, és hagyja így kihajtván, miközben ezt a kezelési útmutatót olvassa.

Rendeltetésszerű használat

Az elektromos kéziszerszám nehéz vésési és bontási munkára, valamint megfelelő tartozékokkal felszerelve behajtásra és tömörítésre is használható.

Műszaki adatok

Épületbontó kalapács		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Cikkszám		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Névleges felvett teljesítmény	W	1750	1750
Ütésszám	perc ⁻¹	1300	1300
Különálló ütések ereje	J	45	45
Szerszámbefogó egység	mm	28	30
Súly az „EPTA-Procedure 01/2003” (2003/01 EPTA-eljárás) szerint	kg	17,9	16,5
Érintésvédelmi osztály		□/II	□/II

Az adatok [U] = 230/240 V névleges feszültségre vonatkoznak. Alacsonyabb feszültségek esetén és az egyes országok számára készült különleges kivitelekben ezek az adatok változhatnak.

Kérjük vegye figyelembe az elektromos kéziszerszám típus tábláján található cikkszámot. Egyes elektromos kéziszerszámoknak több különböző kereskedelmi megnevezése is lehet.

A bekapcsolási folyamatok rövid időtartamú feszültségcsökkenést okoznak. Hátrányos hálózati viszonyok esetén ez negatív hatással lehet más berendezések működésére. Ha a hálózati impedancia alacsonyabb, mint 0,25 nem kell hálózati zavarokra számítani.

Az ábrázolásra kerülő komponensek

A készülék ábrázolásra kerülő komponenseinek sorszámozása az elektromos kéziszerszámnak az ábra-oldalon található képére vonatkozik.

- 1 Fogantyú
- 2 Be-/kikapcsoló
- 3 Tartófogantyú
- 4 Recézettfejű anya a tartófogantyú számára

- 5 Reteszelőcsap (GSH 16-30)
- 6 Tartókengyel (GSH 16-28)
- 7 Szerszámszár
- 8 Szerszámbefogó egység
- 9 Perem

A képeken látható vagy a szövegben leírt tartozékok részben nem tartoznak a standard szállítmányhoz.

Zaj és vibráció értékek

A mérési értékek a 2000/14/EG és EN 60745 szabvány alapján kerültek meghatározásra.

A készülék A-értékelésű zajszintjének tipikus értékei: hangnyomásszint 92 dB(A); hangteljesítményszint 103 dB(A). Szórás K=2 dB.

Viseljen fülvédőt!

A rezgési összérték (a három irányban mért rezgés vektorösszege) az EN 60745 szabványnak megfelelően került kiértékelésre:

Vésés: Rezgés kibocsátási érték $a_{h1} = 10 \text{ m/s}^2$, szórás $K=2 \text{ m/s}^2$.

FIGYELMEZTETÉS Az ezen előírásokban megadott rezgésszint az EN 60745 szabványban rögzített mérési módszerrel került meghatározásra és a készülékek összehasonlítására ez az érték felhasználható. A rezgésszint az elektromos kéziszerszám alkalmazási esetétől függően változik és egyes esetekben meghaladhatja az ezen előírásokban megadott értéket. A rezgési terhelést, ha az elektromos kéziszerszámot rendszeresen ilyen módon használják, alá lehet becsülni.

Megjegyzés: A rezgési terhelésnek egy meghatározott munkaidőn belüli pontos megbecsléséhez figyelembe kell venni azokat az időszakokat is, amikor a berendezés kikapcsolt állapotban van, vagy amikor be van ugyan kapcsolva, de nem kerül ténylegesen használatra. Ez az egész munkaidőre vonatkozó rezgési terhelést lényeges mértékben csökkentheti.

Megfelelőségi nyilatkozat

Egyedüli felelősséggel kijelentjük, hogy ez a termék megfelel a következő szabványoknak, illetve irányadó dokumentumoknak: EN 60745 a 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG irányelveknek megfelelően.

2000/14/EG: A garantált hangteljesítményszint, L_{WA} alacsonyabb, mint 105 dB(A). A konformitás megállapítási eljárás leírása a VI függelékben található.

Megnevezett vizsgáló intézet:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

 i.v.

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Összeszerelés

Tartófogantyú

A **3** tartófogantyú bármely tetszőleges helyzetbe elforgatható. Oldja ki a **4** recézett fejű anyát, forgassa el a **3** tartófogantyút a berendezés tengelye körül a kívánt helyzetbe és húzza meg ismét szorosra a **4** recézett fejű anyát.

A **3** tartófogantyú átszerelhető. Csavarozza le teljesen a **4** recézett fejű anyát, majd húzza ki felfelé a hatszögfejű csavart. Húzza le oldal felé a **3** tartófogantyút és forgassa el a megmaradó befogó részt az ellenkező irányba = 180°. Szerelje fel fordított sorrendben a **3** tartófogantyút.

Szerszámcsere (GSH 16-28)

- **Az elektromos kéziszerszámon végzendő bármely munka megkezdése előtt húzza ki a csatlakozó dugót a dugaszoló aljzatból.**

Tisztítsa meg a **7** szerszámszárát, majd zsírozza kissé be.

Perem nélküli betétszerszámok (lásd az „A”, „B” brát)

Forgassa el a **6** tartókengyelt kb. 150°-ra felfelé és vezesse be a betétszerszámot a **8** szerszám befogó egységbe.

Hajtsa le a **6** tartókengyelt, hogy így reteszelje a betétszerszámot.

Húzza meg a szerszámot, és ellenőrizze így a megfelelő reteszelést.

Peremes betétszerszámok (lásd a „C”, „D” ábrát)

A berendezéshez olyan betétszerszámok használhatók, melyek bedugású hossz a peremig 152 mm-t (6") tesz ki.

Forgassa el a **6** tartókengyelt kb. 180°-ra felfelé és vezesse be a betétszerszámot a **8** szerszám befogó egységbe.

Forgassa vissza a **6** tartókengyelt a betétszerszámig, hogy így reteszelje azt. A **9** peremet a **6** tartókengyelnek fogva kell tartania.

Húzza meg a szerszámot, és ellenőrizze így a megfelelő reteszelést.

Szerszámcseré (GSH 16-30) (lásd az „E-F” ábrát)

- ▶ **Az elektromos kéziszerszámon végzendő bármely munka megkezdése előtt húzza ki a csatlakozó dugót a dugaszoló aljzatból.**

Tisztítsa meg a 7 szerszámszárat, majd zsírozza kissé be.

Húzza ki az 5 reteszelő csapot és forgassa el 180°-kal az óramutató járásával ellenkező irányba. Pattintsa ismét be az 5 reteszelőcsapot.

Vezesse be ütközésig a betétszerszámot az 8 szerszámbefogó egységbe. Az 7 szerszámszár hornyának az ábrán látható módon felfelé kell mutatnia.

Húzza ki az 5 reteszelő csapot és forgassa el 180°-kal az óramutató járásával megegyező irányba. Pattintsa ismét be az 5 reteszelőcsapot.

Húzza meg a szerszámot, és ellenőrizze így a megfelelő reteszélést.

Üzemeltetés

Üzembe helyezés

- ▶ **Ügyeljen a helyes hálózati feszültségre! Az áramforrás feszültségének meg kell egyeznie az elektromos kéziszerszám típustábláján található adatokkal. A 230 V-os berendezéseket 220 V hálózati feszültségről is szabad üzemeltetni.**

Be- és kikapcsolás

Az elektromos kéziszerszám **üzembe helyezéséhez** kapcsolja át a 2 be-/kikapcsolót az „I” helyzetbe.

Az elektromos kéziszerszám **kikapcsolásához** kapcsolja át a 2 be-/kikapcsolót a „0” helyzetbe.

Az elektromos kéziszerszám alacsony hőmérsékletek esetén csak bizonyos idő elteltével éri el a teljes kalapácsoló/ütő teljesítményét. Ezt a felmelegedési időt le lehet csökkenteni, ehhez üsse egyszer a padlóhoz az elektromos kéziszerszámba behelyezett betétszerszámot.

Munkavégzési tanácsok (lásd a „G” ábrát)

A munka közben mindkét kezével fogja meg az 1 fogantyúnál fogva az elektromos kéziszerszámot. Az 1 fogantyú a tengelye mentén kb. 30 mm-re fel- és lefelé elmozdul. Ez a mozgás csökkenti a fellépő rezgéseket.

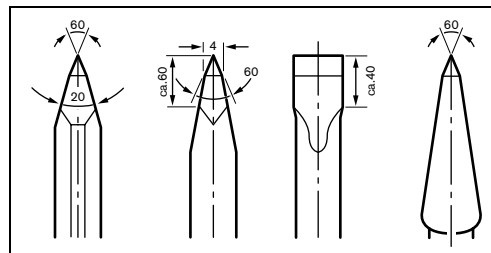
Az ütések lehetőleg minél nagyobb csillapítására csak mérsékelt nyomással dolgozzon.

A vésőszerszámok élesítése

Jó eredményeket csak éles vésőszerszámokkal lehet elérni, ezért időben élesítse meg a vésőszerszámokat. Ez biztosítja a szerszámok hosszú élettartamát és jó eredményekhez vezet.

Utánélesítés

A vésőszerszámokat csiszolótárcsákkal, például nemes korund csiszolótárcsákon, állandó vízhozzávezetés mellett kell utánélesíteni. Az ábrán ehhez megfelelő irányértékek találhatóak. Ügyeljen arra, hogy az éleken ne jelenjenek meg megeresztési színek, mivel ez káros befolyással van a vésőszerszámok keménységére.

A **kovácsoláshoz** hevítse fel a vésőt 850 – 1050 °C-ra (világossárga - sárga).

Az **edzéshez** hevítse fel a vésőt kb. 900 °C hőmérsékletre, majd olajban hűtse le. Ezután egy kemencében kb egy órán át 320 °C hőmérsékleten (megeresztési szín: világoskék) eressze meg.

Karbantartás és szerviz

Karbantartás és tisztítás

- ▶ **Az elektromos kéziszerszámon végzendő bármely munka megkezdése előtt húzza ki a csatlakozó dugót a dugaszoló aljzatból.**
- ▶ **Tartsa mindig tisztán az elektromos kéziszerszámot és annak szellőzőnyílásait, hogy jól és biztonságosan dolgozhasson.**

Ha a szénkefék elhasználódtak, az elektromos kéziszerszám automatikusan kikapcsolódik. Az elektromos kéziszerszámot ekkor be kell küldeni a karbantartási munkák elvégzésére a Vevőszolgálatnak. A címetek lásd a „Szerviz- és Vevőszolgálat”.

Ha az elektromos kéziszerszám a gondos gyártási és ellenőrzési eljárás ellenére egyszer mégis megbásodna, akkor a javítással csak Bosch elektromos kéziszerszám-műhely ügyfélszolgálatát szabad megbízni.

Ha kérdései vannak, vagy pótalkatrészeket akar megrendelni, okvetlenül adja meg az elektromos kéziszerszám típustábláján található 10-jegyű cikkszámot.

Szerviz- és Vevőszolgálat

A tartalékalkatrészekkel kapcsolatos robbantott ábrák és egyéb információ a következő címen található:

www.bosch-pt.com

Robert Bosch Kft
1103 Budapest
Gyömrői út. 120

☎ +36 (0)1 / 4 31 38 35

Fax +36 (0)1 / 4 31 38 88

Eltávolítás

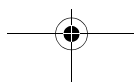
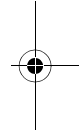
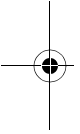
Az elektromos kéziszerszámokat, a tartozékokat és a csomagolást a környezetvédelmi szempontoknak megfelelően kell újrafelhasználásra előkészíteni.

Csak az EU-tagországok számára:

Ne dobja ki az elektromos kéziszerszámokat a háztartási szemétkorba!
A használt villamos és elektronikus berendezésekre vonatkozó 2002/96/EK sz. Európai Irányelvnek és ennek a megfelelő országok jogharmonizációjának megfelelően a már használatlan elektromos kéziszerszámokat külön össze kell gyűjteni és a környezetvédelmi szempontból megfelelő újra felhasználásra le kell adni.

A változtatások joga fenntartva.

Общие указания по технике безопасности для электроинструментов

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Прочтите все указания и инструкции по технике безопасности. Упущения, допущенные при соблюдении указаний и инструкций по технике безопасности, могут стать причиной электрического поражения, пожара и тяжелых травм.

Сохраняйте эти инструкции и указания для будущего использования.

Использованное в настоящих инструкциях и указаниях понятие «электроинструмент» распространяется на электроинструмент с питанием от сети (с кабелем питания от электросети) и на аккумуляторный электроинструмент (без кабеля питания от электросети).

1) Безопасность рабочего места

- а) **Содержите рабочее место в чистоте и хорошо освещенным.** Беспорядок или неосвещенные участки рабочего места могут привести к несчастным случаям.
- б) **Не работайте с этим электроинструментом во взрывоопасном помещении, в котором находятся горючие жидкости, воспламеняющиеся газы или пыль.** Электроинструменты искрят, что может привести к воспламенению пыли или паров.
- в) **Во время работы с электроинструментом не допускайте близко к Вашему рабочему месту детей и посторонних лиц.** При отвлечении Вы можете потерять контроля над электроинструментом.

2) Электробезопасность

- а) **Штепсельная вилка электроинструмента должна подходить к штепсельной розетке. Ниоим образом не изменяйте штепсельную вилку. Не применяйте переходных штекеров для электроинструментов с защитным заземлением.** Неизменные штепсельные вилки и подходящие штепсельные розетки снижают риск поражения электротоком.
- б) **Предотвращайте телесный контакт с заземленными поверхностями, как то, с трубами, элементами отопления, кухонными плитами и холодильниками.** При заземлении Вашего тела повышается риск поражения электротоком.
- в) **Защищайте электроинструмент от дождя и сырости.** Проникновение воды в электроинструмент повышает риск поражения электротоком.

- г) **Не допускается использовать электрокабель не по назначению, например, для транспортировки или подвески электроинструмента, или для отключения вилки от штепсельной розетки.** Защищайте кабель от воздействия высоких температур, масла, острых кромок или подвижных частей электроинструмента. Поврежденный или схлестнутый кабель повышает риск поражения электротоком.

- д) **При работе с электроинструментом под открытым небом применяйте кабели-удлинители, которые пригодны также и для работы под открытым небом.** Применение пригодного для работы под открытым небом кабеля-удлинителя снижает риск поражения электротоком.

- е) **Если невозможно избежать применения электроинструмента в сыром помещении, то устанавливайте выключатель защиты от токов повреждения.** Применение выключателя защиты от токов повреждения снижает риск электрического поражения.

3) Безопасность людей

- а) **Будьте внимательными, следите за тем, что Вы делаете и продуманно начинайте работу с электроинструментом. Не пользуйтесь электроинструментом в усталом состоянии или, если Вы находитесь под влиянием наркотиков, спиртных напитков или лекарств.** Один момент невнимательности при работе с электроинструментом может привести к серьезным травмам.
- б) **Применяйте средства индивидуальной защиты и всегда защитные очки.** Использование средств индивидуальной защиты, как то, защитной маски, обуви на нескользящей подошве, защитного шлема или средств защиты органов слуха в зависимости от вида работы электроинструмента снижает риск получения травм.
- в) **Предотвращайте непреднамеренное включение электроинструмента. Перед подключением электроинструмента к электропитанию и/или к аккумулятору убедитесь в выключенном состоянии электроинструмента.** Если Вы при транспортировке электроинструмента держите палец на выключателе или включенный электроинструмент подключаете к сети питания, то это может привести к несчастному случаю.

- г) **Убирайте установочный инструмент или гаечные ключи до включения электроинструмента.** Инструмент или ключ, находящийся во вращающейся части электроинструмента, может привести к травмам.
- д) **Не принимайте неестественное положение корпуса тела. Всегда занимайте устойчивое положение и держите всегда равновесие.** Благодаря этому Вы можете лучше контролировать электроинструмент в неожиданных ситуациях.
- е) **Носите подходящую рабочую одежду. Не носите широкую одежду и украшения. Держите волосы, одежду и рукавицы вдали от движущихся частей.** Широкая одежда, украшения или длинные волосы могут быть затянуты вращающимися частями.
- ж) **При наличии возможности установки пылеотсасывающих и пылесборных устройств проверяйте их присоединение и правильное использование.** Применение пылесоса может снизить опасности, создаваемые пылью.
- 4) **Бережное и правильное обращение и использование электроинструментов**
- а) **Не перегружайте электроинструмент. Используйте для Вашей работы предназначенный для этого электроинструмент.** С подходящим электроинструментом Вы работаете лучше и надежнее в указанном диапазоне мощности.
- б) **Не работайте с электроинструментом с неисправным выключателем.** Электроинструмент, который не поддается включению или выключению, опасен и должен быть отремонтирован.
- в) **До начала наладки электроинструмента, замены принадлежностей или прекращения работы отключайте штепсельную вилку от розетки сети и/или выньте аккумулятор.** Эта мера предосторожности предотвращает непреднамеренное включение электроинструмента.
- г) **Храните неиспользуемые электроинструменты недоступно для детей. Не разрешайте пользоваться электроинструментом лицам, которые незнакомы с ним или не читали настоящих инструкций.** Электроинструменты опасны в руках неопытных лиц.
- д) **Тщательно ухаживайте за электроинструментом. Проверяйте безупречную функцию и ход движущихся частей электроинструмента, отсутствие поломок или повреждений, отрицательно влияющих на функцию электроинструмента. Поврежденные части должны быть отремонтированы до использования электроинструмента.** Плохое обслуживание электроинструментов является причиной большого числа несчастных случаев.
- е) **Держите режущий инструмент в заточенном и чистом состоянии.** Заботливо ухоженные режущие инструменты с острыми режущими кромками режут заклиниваются и их легче вести.
- ж) **Применяйте электроинструмент, принадлежности, рабочие инструменты и т.п. в соответствии с настоящими инструкциями. Учитывайте при этом рабочие условия и выполняемую работу.** Использование электроинструментов для непредусмотренных работ может привести к опасным ситуациям.
- 5) **Сервис**
- а) **Ремонт Вашего электроинструмента поручайте только квалифицированному персоналу и только с применением оригинальных запасных частей.** Этим обеспечивается сохранность безопасности электроинструмента.

Специфичные для электроинструмента указания по безопасности

- ▶ **Применяйте средства защиты органов слуха.** Воздействие шума может привести к потере слуха.
- ▶ **Применяйте соответствующие металлоискатели для нахождения скрытых систем снабжения или обращайтесь за справкой в местное предприятие коммунального снабжения.** Контакт с электропроводкой может привести к пожару и поражению электротоком. Повреждение газопровода может привести к взрыву. Повреждение водопровода ведет к нанесению материального ущерба или может вызвать поражение электротоком.
- ▶ **Держите электроинструмент только за изолированные поверхности рукояток, если Вы выполняете работы, при которых рабочий инструмент может попасть на скрытую электропроводку или на**

собственный шнур подключения питания. Контакт с токоведущим проводом ставит под напряжение также металлические части электроинструмента и ведет к поражению электрическим током.

- ▶ **При работе электроинструмент всегда надежно держите обеими руками, заняв предварительно устойчивое положение.** Двумя руками Вы работаете более надежно с электроинструментом.
- ▶ **Закрепляйте заготовку.** Заготовка, установленная в зажимное приспособление или в тиски, удерживается более надежно, чем в Вашей руке.
- ▶ **Не обрабатывайте материалы с содержанием асбеста.** Асбест считается канцерогеном.
- ▶ **Примите меры защиты, если во время работы возможно возникновение вредной для здоровья, горючей или взрывоопасной пыли.** Например: Некоторые виды пыли считаются канцерогенными. Пользуйтесь противопылевым респиратором и применяйте отсос пыли/опилок при наличии возможности присоединения.
- ▶ **Выждать полную остановку электроинструмента и только после этого выпустить его из рук.** Рабочий инструмент может заесть и это может привести к потере контроля над электроинструментом.

- ▶ **Не работайте с электроинструментом с поврежденным шнуром питания. Не касайтесь поврежденного шнура, отсоедините вилку от штепсельной розетки, если шнур был поврежден во время работы.** Поврежденный кабель повышает риск поражения электротоком.

Описание функции

Прочтите все указания и инструкции по технике безопасности. Указания, допущенные при соблюдении указаний и инструкций по технике безопасности, могут стать причиной электрического поражения, пожара и тяжелых травм.

Пожалуйста, откройте раскладную страницу с иллюстрациями электроинструмента и оставляйте ее открытой пока Вы изучаете руководство по эксплуатации.

Применение по назначению

Данный электроинструмент предназначен для тяжелых долбежных работ и работ по сносу, а также с соответствующими принадлежностями для вбивания, вколачивания и уплотнения.

Технические данные

Отбойный молоток		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Предметный №		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Потребляемая мощность, номинальная	Вт	1750	1750
Число ударов	мин ⁻¹	1300	1300
Сила удара	Дж	45	45
Крепление рабочего инструмента	мм	28	30
Вес согласно ЕРТА-Procedure 01/2003	кг	17,9	16,5
Степень защиты от электрического поражения		□/II	□/II

Данные действительны для номинальных напряжений 230/240 В. Для более низких напряжений и специальных видов исполнения для отдельных стран эти данные могут изменяться.

Пожалуйста, учитывайте предметный номер на типовой табличке Вашего электроинструмента. Торговые обозначения отдельных электроинструментов могут изменяться.

Процессы включения вызывают кратковременные падения напряжения. При неблагоприятных условиях в сети могут возникнуть отрицательные влияния на другие приборы. При полном сопротивлении сети не более 0,25 Ом никакие помехи не ожидаются.

Изображенные составные части

Нумерация составных частей выполнена по изображению на странице с иллюстрациями.

- 1 Ручка
- 2 Выключатель
- 3 Ручка для переноса

- 4 Гайка с накаткой ручки для транспортирования
- 5 Фиксатор (GSH 16-30)
- 6 Скоба крепления (GSH 16-28)
- 7 Хвостовик рабочего инструмента
- 8 Крепление рабочего инструмента
- 9 Буртик

Изображенные или описанные принадлежности не входят в стандартный комплект поставки.

Данные по шуму и вибрации

Измеренные значения определены согласно 2000/14/ЕС и ЕН 60745.

A-взвешенный уровень шума инструмента составляет, типично: уровень звукового давления 92 дБ(A); уровень звуковой мощности 103 дБ(A). Недостоверность $K=2$ dB.

Применяйте средства защиты органов слуха!

Общие значения вибрации (векторная сумма трех направлений), определенные согласно ЕН 60745:

Долбление: Значение эмиссии колебания $a_{\text{н}}=10$ м/с², недостоверность $K=2$ м/с².

⚠ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ Приведенный в настоящих инструкциях уровень вибрации замерен в соответствии с нормированным в стандарте ЕН 60745 методом измерения и может быть использован для сравнения инструментов.

Уровень вибрации может измениться в соответствии с эксплуатацией электроинструмента и в некоторых случаях превысит указанное в настоящих инструкциях значение. Нагрузка от вибрации может быть недооценена, если электроинструмент будет регулярно применяться таким образом.

Указание: Для точной оценки нагрузки от вибрации, в течение определенного рабочего времени, следует также учитывать и время, когда инструмент выключен или включен, но действительно не выполняет работы. Это может значительно снизить нагрузку от вибрации в течение общего рабочего времени.

Заявление о соответствии

С полной ответственностью мы заявляем, что настоящее изделие соответствует нижеследующим стандартам или нормативным документам: ЕН 60745 согласно положениям Директив 89/336/ЕЭС, 98/37/ЕС, 2000/14/ЕС, 2000/14/ЕС: Гарантированный уровень звуковой мощности L_{WA} не более 105 дБ (A). Способ оценки соответствия согласно Приложению VI.

Указанный испытательный пункт:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Dr. E. Schneider *Dr. E. Strötgen*

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Сборка

Ручка для транспортирования

Ручку для транспортирования **3** Вы можете повернуть в любое положение. Отпустите гайку с накаткой **4**, поверните ручку для транспортирования **3** вокруг оси электроинструмента в желаемое положение и затяните гайку с накаткой **4**.

Вы можете ручку для транспортирования **3** переставить. Полностью отвинтите гайку с накаткой **4** и выньте затем шестигранный винт наверх. В сторону снимите ручку для транспортирования **3** и поверните оставшийся зажим на 180°. Соберите ручку для транспортирования **3** в обратной последовательности.

Замена рабочего инструмента (GSH 16-28)

- ▶ **До начала работ по обслуживанию и настройке электроинструмента отсоединяйте вилку шнура сети от штепсельной розетки.**

Очищайте и слегка смазывайте хвостовик рабочего инструмента **7**.

Рабочие инструменты без буртика (см. рис. А – В)

Поверните скобу крепления **6** приблизительно на 150° наверх и введите рабочий инструмент в крепление инструмента **8**.

Поверните скобу крепления **6** вниз, чтобы закрепить рабочий инструмент.

Проверьте фиксирование попыткой вытянуть инструмент.

Рабочие инструменты с буртиком (см. рис. С – D)

Вы можете применять рабочие инструменты с длиной хвостовика в 152 мм (6") до буртика.

Поверните скобу крепления **6** приблизительно на 180° наверх и введите рабочий инструмент в крепление инструмента **8**.

Поверните скобу крепления **6** назад до рабочего инструмента — рабочий инструмент закреплен. Буртик **9** должен удерживаться скобой **6**.

Проверьте фиксирование попыткой вытянуть инструмент.

Замена рабочего инструмента (GSH 16-30) (см. рис. E-F)

- ▶ **До начала работ по обслуживанию и настройке электроинструмента отсоединяйте вилку шнура сети от штепсельной розетки.**

Очищайте и слегка смазывайте хвостовик рабочего инструмента **7**.

Вытяните фиксатор **5** и поверните его на 180° против часовой стрелки. Отпустите фиксатор **5** и дайте ему зафиксироваться.

Введите рабочий инструмент до упора в крепление **8**. Паз в хвостовике рабочего инструмента **7** должен быть обращен вверх как на рисунке.

Вытяните фиксатор **5** и поверните его на 180° по часовой стрелке. Отпустите фиксатор **5** и дайте ему зафиксироваться.

Проверьте фиксирование попыткой вытянуть инструмент.

Работа с инструментом

Включение электроинструмента

- ▶ **Учитывайте напряжение сети! Напряжение источника тока должно соответствовать данным на типовой табличке электроинструмента. Электроинструменты на 230 В могут работать также и при напряжении в 220 В.**

Включение/выключение

Для **включения** электроинструмента поверните выключатель **2** в положение „I“.

Для **выключения** электроинструмента поверните выключатель **2** в положение „0“.

При низких температурах электроинструмент достигает полную мощность удара только через определенное время.

Это время запуска Вы можете сократить, выполнив для этого удар о пол вставленным в электроинструмент рабочим инструментом.

Указания по применению (см. рис. G)

Во время работы держите электроинструмент обеими руками за рукоятку **1**. Рукоятка **1** поворачивается вокруг собственной оси приблизительно на 30 мм вверх и вниз. Это противодействует возникающим колебаниям.

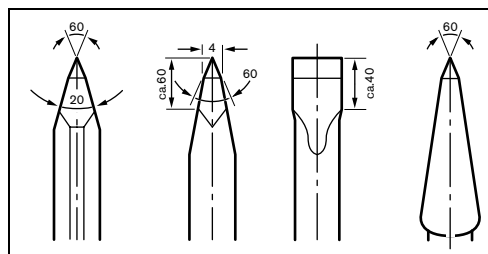
При умеренной силе давления достигается самое эффективное демпфирование удара.

Заточка долбежного инструмента

Хорошие результаты в работе можно достичь только с острым инструментом. Поэтому своевременно затачивайте долбежный инструмент. Это обеспечивает продолжительный срок службы инструмента и хорошие результаты работы.

Заточка

Точите долбежные инструменты на шлифовальных кругах, например, на кругах из белого электрокорунда, с равномерной подачей воды. Ориентировочные значения приведены на рисунке. Следите за тем, чтобы на режущих кромках не появлялись цвета побежалости; это снижает твердость долбежного инструмента.

Для **ковки** нагревайте долбежный инструмент до температуры от 850 до 1050 °С (светлокрасный до желтого).

Для **закалки** нагревайте долбежный инструмент до температуры ок. 900 °С и резко охлаждайте в масле. Затем отпустите инструмент в печи в течение одного часа при 320 °С (цвет отпуска светлосиний).

Техобслуживание и сервис

Техобслуживание и очистка

- ▶ **До начала работ по обслуживанию и настройке электроинструмента отсоединяйте вилку шнура сети от штепсельной розетки.**
- ▶ **Для обеспечения качественной и безопасной работы следует постоянно содержать электроинструмент и вентиляционные прорези в чистоте.**

Электроинструмент оснащен отключаемыми при износе угольными щетками. Для технического обслуживания электроинструмент необходимо передать сервисной службе. Адреса приведены в разделе «Сервис и консультационные услуги».

Если электроинструмент, несмотря на тщательные методы изготовления и испытания, выйдет из строя, то ремонт следует производить силами авторизованной сервисной мастерской для электроинструментов фирмы Бош.

Пожалуйста, во всех запросах и заказах на запчасти обязательно указывайте 10-разрядный код заказа по типовой табличке электроинструмента.

Сервис и консультационные услуги

Монтажные чертежи и информации по запасным частям Вы найдете в Интернете на странице:
www.bosch-pt.com

Россия

ООО «Роберт Бош»
129515, Москва, ул. Академика Королева, 13
☎ +7 495 / 9 35 88 06
Факс +7 495 / 9 35 88 07

ООО «Роберт Бош»
198188, Санкт-Петербург, ул. Зайцева, 41
☎ +7 (0)8 12 / 1 84 13 07
Факс +7 (0)8 12 / 1 84 13 61

Адреса региональных гарантийных сервисных центров указаны в гарантийной карте, выдаваемой при покупке инструмента в магазине.

Беларусь

СП Белорусьполь
220 064 Минск, ул. Курчатова, 7
☎ +375 (0)17 / 2 34 76 60

Утилизация

Отслужившие свой срок электроинструменты, принадлежности и упаковки следует сдавать на экологически чистую рециркуляцию отходов.

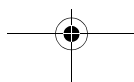
Только для стран-членов ЕС:

Не выбрасывайте электроинструменты в коммунальный мусор! Согласно Европейской Директиве 2002/96/ЕС о старых электрических и электронных инструментах и приборах, а также о претворении

этой директивы в национальное право, отслужившие свой срок электроинструменты должны отдельно собираться и сдаваться на экологически чистую утилизацию.

Оставляем за собой право на изменения.

Загальні попередження для електроприладів

⚠ ПОПЕРЕДЖЕННЯ Прочитайте всі попередження і вказівки.

Недодержання попереджень і вказівок може призводити до удару електричним струмом, пожежі та/або серйозних травм.

Добре зберігайте на майбутнє ці попередження і вказівки.

Під поняттям «електроприлад» в цих попередженнях мається на увазі електроприлад, що працює від мережі (з електрокабелем) або від акумуляторної батареї (без електрокабелю).

1) Безпека на робочому місці

а) Тримайте своє робоче місце в чистоті і забезпечте добре освітлення робочого місця. Безлад або погане освітлення на робочому місці можуть призводити до нещасних випадків.

б) Не працюйте з електроприладом у середовищі, де існує небезпека вибуху внаслідок присутності горючих рідин, газів або пилу. Електроприлади можуть породжувати іскри, від яких може займатися пил або пари.

в) Під час працювання з електроприладом не підпускайте до робочого місця дітей та інших людей. Ви можете втратити контроль над приладом, якщо Ваша увага буде відвернута.

2) Електрична безпека

а) Штепсель електроприладу повинен пасувати до розетки. Не дозволяється що-небудь міняти в штепселі. Для роботи з електроприладами, що мають захисне заземлення, не використовуйте адаптери. Використання оригінального штепселя та належної розетки зменшує ризик удару електричним струмом.

б) Уникайте контакту частей тіла із заземленими поверхнями, як напр., трубами, батареями опалення, плитами та холодильниками. Коли Ваше тіло заземлене, існує збільшена небезпека удару електричним струмом.

в) Захищайте прилад від дощу і вологи. Попадання води в електроприлад збільшує ризик удару електричним струмом.

г) Не використовуйте кабель для перенесення електроприладу, підвішування або витягування штепселя з розетки. Захищайте кабель від жару, олії, гострих країв та деталей приладу, що рухаються. Пошкоджений або закручений кабель збільшує ризик удару електричним струмом.

д) Для зовнішніх робіт обов'язково використовуйте лише такий подовжувач, що придатний для зовнішніх робіт. Використання подовжувача, що розрахований на зовнішні роботи, зменшує ризик удару електричним струмом.

е) Якщо не можна запобігти використанню електроприладу у вологому середовищі, використовуйте захисний автомат (FI-). Використання захисного автомата (FI-) зменшує ризик удару електричним струмом.

3) Безпека людей

а) Будьте уважними, слідкуйте за тим, що Ви робите, та розсудливо поведіться під час роботи з електроприладом. Не користуйтеся електроприладом, якщо Ви стоплені або знаходитесь під дією наркотиків, спиртних напоїв або лік. Мить неуважності при користуванні електроприладом може призводити до серйозних травм.

б) Вдягайте особисте захисне спорядження та обов'язково вдягайте захисні окуляри. Вдягання особистого захисного спорядження, як напр., – в залежності від виду робіт – захисної маски, спецвзуття, що не ковзається, каски та навушників, зменшує ризик травм.

в) Уникайте ненавмисного вмикання. Перш ніж вмикати електроприлад в електромережу або встромляти акумуляторну батарею, брати його в руки або переносити, впевніться в тому, що електроприлад вимкнений. Тримання пальця на вимикачі під час перенесення електроприладу або встромлення в розетку увімкненого приладу може призводити до травм.

г) Перед тим, як вмикати електроприлад, приберіть налагоджувальні інструменти та гайковий ключ. Знаходження налагоджувального інструмента або ключа в деталі, що обертається, може призводити до травм.

д) Уникайте неприродного положення тіла. Зберігайте стійке положення та завжди зберігайте рівновагу. Це дозволить Вам краще зберігати контроль над електроприладом у несподіваних ситуаціях.

е) Вдягайте придатний одяг. Не вдягайте просторий одяг та прикраси. Не підставляйте волосся, одяг та рукавиці до деталей приладу, що рухаються. Просторий одяг, довге волосся та прикраси можуть попадати в деталі, що рухаються.

ж) Якщо існує можливість монтувати пиловідсмоктувальні або пилоуловлювальні пристрої, переконайтеся, щоб вони були добре під'єднані та правильно використовувалися. Використання пиловідсмоктувального пристрою може зменшити небезпеки, зумовлені пилом.

4) Правильне поводження та користування електроприладами

а) Не перевантажуйте прилад. Використовуйте такий прилад, що спеціально призначений для відповідної роботи. З придатним приладом Ви з меншим ризиком отримаєте кращі результати роботи, якщо будете працювати в зазначеному діапазоні потужності.

б) Не користуйтеся електроприладом з пошкодженням вимикачем. Електроприлад, який не можна увімкнути або вимкнути, є небезпечним і його треба відремонтувати.

в) Перед тим, як регулювати що-небудь на приладі, міняти приладдя або ховати прилад, витягніть штепсель із розетки та/або витягніть акумуляторну батарею. Ці попереджувальні заходи з техніки безпеки зменшують ризик ненавмисного запуску приладу.

г) Ховайте електроприлади, якими Ви саме не користуєтесь, від дітей. Не дозволяйте користуватися електроприводом особам, що не знайомі з його роботою або не читали ці вказівки. У разі застосування недосвідченими особами прилади несуть в собі небезпеку.

д) Старанно доглядайте за електроприладом. Перевіряйте, щоб рухомі деталі приладу бездоганно працювали та не заїдали, не були поламаними або настільки пошкодженими, щоб це могло вплинути на функціонування електроприладу. Пошкоджені деталі треба відремонтувати, перш ніж ними можна знову користуватися. Велика кількість нещасних випадків спричиняється поганим доглядом за електроприладами.

е) Тримайте різальні інструменти нагостреними та в чистоті. Старанно доглянуті різальні інструменти з гострим різальним краєм менше застряють та їх легше вести.

ж) Використовуйте електроприлад, приладдя до нього, робочі інструменти т. і. відповідно до цих вказівок. Беріть до уваги при цьому умови роботи та специфіку виконуваної роботи. Використання електроприладів для робіт, для яких вони не передбачені, може призводити до небезпечних ситуацій.

5) Сервіс

а) Віддавайте свій прилад на ремонт лише кваліфікованим фахівцям та лише з використанням оригінальних запчастин. Це забезпечить безпечність приладу на довгий час.

Специфічні для приладу вказівки з техніки безпеки

► **Вдягайте навушники.** Шум може пошкодити слух.

► **Для знаходження захованих в стіні труб або електропроводки користуйтеся придатними приладами або зверніться в місцеве підприємство електро-, газо- і водопостачання.** Зачеплення електропроводки може призводити до пожежі та удару електричним струмом. Зачеплення газової труби може призводити до вибуху. Зачеплення водопровідної труби може завдати шкоду матеріальним цінностям або призвести до удару електричним струмом.

► **При роботах, коли робочий інструмент може зачепити заховану електропроводку або власний шнур живлення, тримайте електроприлад за ізольовані рукоятки.** Зачеплення електропроводки заряджує металеві частини електроприладу і призводить до удару електричним струмом.

► **Під час роботи міцно тримайте прилад двома руками і зберігайте стійке положення.** Двома руками Ви зможете надійніше тримати електроприлад.

► **Закріплюйте оброблюваний матеріал.** За допомогою затискного пристрою або лещат оброблюваний матеріал фіксується надійніше ніж при триманні його в руці.

► **Не обробляйте матеріали, що містять асбест.** Асбест вважається канцерогенним.

► **Уживайте запобіжних заходів, якщо під час роботи можуть утворюватися шкідливі для здоров'я, горючі види пилу або такі, що можуть займатися.** Наприклад: Деякі види пилу вважаються канцерогенними. Вдягайте пилозахисну маску та користуйтеся пиლოსосом для відсмоктування пилу/стружки, якщо його можна підключити.

► **Перед тим, як покласти електроприлад, зачекайте, поки він не зупиниться.** Адаже робочий інструмент може зачепитися за що-небудь, що призведе до втрати контролю над електроприладом.

- **Не користуйтеся електроприладом з пошкодженим електрошнуром. Якщо під час роботи електрошнур буде пошкоджено, не торкайтеся пошкодженого електрошнура і витягніть штепсель з розетки.** Пошкоджений електрошнур збільшує небезпеку удару електричним струмом.

Будь ласка, розгорніть сторінку із зображенням приладу і тримайте її перед собою увесь час, коли будете читати інструкцію.

Призначення приладу

Електроприлад призначений для важких робіт з додання і зламу, а також при використанні відповідного приладдя для забивання і трамбування.

Опис принципу роботи

Прочитайте всі попередження і вказівки. Недодержання попереджень і вказівок може призводити до удару електричним струмом, пожежі та/або серйозних травм.

Технічні дані

Відбійний молоток		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Товарний номер		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Ном. споживана потужність	Вт	1750	1750
Кількість ударів	хвил. ⁻¹	1300	1300
Сила одиночного удару	Дж	45	45
Затискач робочого інструмента	мм	28	30
Вага відповідно до EPTA-Procedure 01/2003	кг	17,9	16,5
Клас захисту		□/II	□/II

Дані зазначені для номінальної напруги [U] 230/240 В. При меншій напрузі і в спеціальних конструкціях для певних країн ці дані можуть відрізнятися.

Будь ласка, зважайте на товарний номер, зазначений на заводській табличці Вашого електроприладу. Торговельна назва деяких приладів може розрізнятися.

Процеси вмикання спричиняють короткочасні падіння напруги. За несприятливих умов у мережі це може впливати на інші прилади. При повному опорі в мережі менш за 0,25 Ом перешкоди не очікуються.

Зображені компоненти

Нумерація зображених компонентів посилається на зображення електроприладу на сторінці з малюнком.

- 1 Рукоятка
- 2 Вимикач
- 3 Переносна рукоятка
- 4 Гайка з накаткою до переносної рукоятки
- 5 Фіксатор (GSH 16-30)
- 6 Затискна скоба (GSH 16-28)
- 7 Хвостовик робочого інструмента
- 8 Затискач робочого інструмента
- 9 Буртик

Зображене чи описане приладдя не належить до стандартного обсягу поставки.

Інформація щодо шуму і вібрації

Результати вимірювання отримані відповідно 2000/14/EG і EN 60745.

Оцінений як А рівень звукового тиску від приладу, як правило, становить: звукове навантаження 92 дБ(А); звукова потужність 103 дБ(А). Похибка K=2 дБ.

Вдягайте навушники!

Загальна вібрація (векторна сума трьох напрямків), визначена відповідно до EN 60745: додання: вібрація $a_h = 10 \text{ м/с}^2$, похибка K=2 м/с^2 .

⚠ ПОПЕРЕДЖЕННЯ Зазначений в цих вказівках рівень вібрації був визначений за процедурою, визначеною в EN 60745; ним можна користуватися для порівняння приладів.

Рівень вібрації може мінятися в залежності від використання електроприладу і інколи може перебільшувати значення, зазначене в цих вказівках. При регулярній експлуатації електроприладу в такий спосіб вібраційне навантаження можна недооцінити.

Вказівка: Для точної оцінки вібраційного навантаження протягом певного часу треба урахувати також і інтервали, коли прилад вимкнтий або коли він хоч і увімкнтий, але не використовується. Це може значно зменшити вібраційне навантаження протягом всього часу роботи.

Заява про відповідність

Ми заявляємо під нашу виключну відповідальність, що цей продукт відповідає таким нормам або нормативним документам: EN 60745 відповідно до положень директив 89/336/EEG, 98/37/EEG, 2000/14/EEG. 2000/14/EEG: Гарантована звукова потужність L_{WA} нижча за 105 дБ(А). Процедура оцінки відповідності згідно з додатком VI.

Призначений іспитовий центр:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Монтаж

Переносна рукоятка

Переносну рукоятку **3** можна повертати в будь-яке положення. Відпустіть гайку з накаткою **4**, поверніть переносну рукоятку **3** навколо осі приладу в бажане положення і знову затягніть гайку з накаткою **4**.

Переносну рукоятку **3** можна переставити. Для цього повністю відкрутіть гайку з накаткою **4** і витягніть гвинт з шестигранною головкою угору. Зніміть переносну рукоятку **3**, потягнувши її убік, і поверніть кріпильний елемент, що залишився, на 180°. Здійсніть монтаж переносної рукоятки **3** у зворотній послідовності.

Заміна робочого інструмента (GSH 16-28)

- ▶ **Перед будь-якими маніпуляціями з електроприладом витягніть штепсель з розетки.**

Прочистіть хвостовик робочого інструмента **7** і злегка змастіть його.

Робочі інструменти без буртика (див. мал. А–В)

Підніміть затискну скобу **6** при бл. на 150° угору і встроміть робочий інструмент в затискач робочого інструмента **8**.

Опустіть затискну скобу **6** донизу, щоб зафіксувати робочий інструмент.

Потягнувши за робочий інструмент, перевірте його фіксацію.

Робочі інструменти з буртиком (див. мал. С–D)

Ви можете використовувати робочі інструменти з довжиною до буртика 152 мм (6").

Підніміть затискну скобу **6** при бл. на 180° угору і встроміть робочий інструмент в затискач робочого інструмента **8**.

Опустіть затискну скобу **6** на робочий інструмент, щоб зафіксувати його. Буртик **9** має утримуватися затискною скобою **6**.

Потягнувши за робочий інструмент, перевірте його фіксацію.

Заміна робочого інструмента (GSH 16-30) (див. мал. Е–F)

- ▶ **Перед будь-якими маніпуляціями з електроприладом витягніть штепсель з розетки.**

Прочистіть хвостовик робочого інструмента **7** і злегка змастіть його.

Витягніть фіксатор **5** і поверніть його на 180° проти стрілки годинника. Дайте фіксатору **5** знову зайти в зачеплення.

Встроміть робочий інструмент в затискач **8**. Паз на хвостовику робочого інструмента **7** має дивитися угору, як це показано на малюнку.

Витягніть фіксатор **5** і поверніть його на 180° за стрілкою годинника. Дайте фіксатору **5** знову зайти в зачеплення.

Потягнувши за робочий інструмент, перевірте його фіксацію.

Робота

Початок роботи

- ▶ **Зважайте на напругу в мережі! Напруга джерела струму повинна відповідати значенню, що зазначене на табличці з характеристиками електроприладу. Електроприлад, що розрахований на напругу 230 В, може працювати також і при 220 В.**

Вмикання/вимикання

Щоб увімкнути електроприлад, притисніть вимикач **2** в положення „I“.

Щоб **вимкнути** електроприлад, притисніть вимикач **2** в положення „0“.

При низькій температурі електроприладу потребується деякий час, щоб досягти повної потужності довання.

Цей час на розгін можна скоротити, якщо один раз злегка вдарити об підлогу встромленим в електроприлад інструментом.

Вказівки щодо роботи (див. мал. G)

Під час роботи тримайте електроприлад двома руками за рукоятку **1**. Рукоятка **1** опускається і піднімається навколо своєї осі при бл. на 30 мм. Цим компенсується вібрація.

Для якомога більшого демпфування ударів працюйте лише з помірним натисканням.

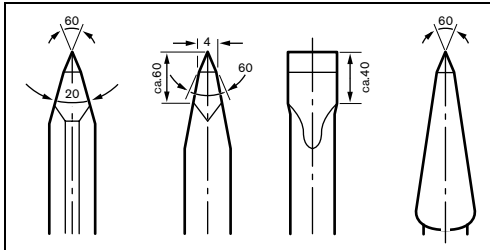
Загострення різців

Лише гострий різець в стані забезпечити якісні результати роботи. З цієї причини своєчасно загострюйте різці. Це забезпечує довгий строк служби інструментів і якісні результати роботи.

Загострення

Загострюйте різці на шліфувальному крузі, напр., з білого електрокорунду, з рівномірною подачею води. Орієнтовні значення див. на малюнку.

Слідкуйте за тим, щоб на ріжучій кромці не з'явилося кольору мінливості, адже це погіршує твердість різця.

Для **кування** нагрійте різець до 850–1050 °С (колір від світло-червоного до жовтого)

Для **гартування** нагрійте різець до при бл. 900 °С і різко охолодіть його олією. Після цього відпустіть його в печі протягом при бл. 1 години при 320 °С (колір мінливості голубий).

Технічне обслуговування і сервіс

Технічне обслуговування і очищення

- ▶ **Перед будь-якими маніпуляціями з електроприладом витягніть штепсель з розетки.**
- ▶ **Щоб електроприлад працював якісно і надійно, тримайте прилад і вентиляційні отвори в чистоті.**

При спрацюванні вугільних контактних вставок електроприлад автоматично вимикається. Електроприлад треба надіслати для технічного обслуговування в сервісну майстерню, адреси див. у розділі «Сервіс і консультації для клієнтів».

Якщо незважаючи на ретельну технологію виготовлення і перевірки прилад все-таки вийде з ладу, його ремонт дозволяється виконувати лише в авторизованій сервісній майстерні для електроприладів Bosch.

При всіх запитаннях і при замовленні запчастин, будь ласка, обов'язково зазначайте 10-значний товарний номер, що знаходиться на заводській таблиці електроприладу.

Сервіс і консультації для клієнтів

Детальні креслення і інформацію щодо запчастин див.:

www.bosch-pt.com

Україна

Авторизований сервісний центр «Епос»
254071 м.Київ, вул. Верхній Вал, 32

☎ +380 (0)44 / 4 63 67 46

Факс +380 (0)44 / 4 63 67 46

E-Mail: ASCEPOS@viaduk.net

Видалення

Електроприлади, приладдя і упаковку треба здавати на екологічно чисту повторну переробку.

Лише для країн ЄС:

Не викидайте електроприлади в побутове сміття!

Відповідно до європейської директиви 2002/96/EG про відпрацьовані електро-і електронні прилади і її перетворення в національному

законодавстві електроприлади, що вийшли з вживання, повинні здаватися окремо і утилізуватися екологічно чистим способом.

Можливі зміни.

Indicații generale de avertizare pentru scule electrice

⚠️ AVERTISMENT Citiți toate indicațiile de avertizare și instrucțiunile.

Nerespectarea indicațiilor de avertizare și a instrucțiunilor poate provoca electrocutare, incendii și/sau răni grave.

Păstrați toate indicațiile de avertizare și instrucțiunile în vederea utilizărilor viitoare.

Termenul de „sculă electrică” folosit în indicațiile de avertizare se referă la sculele electrice alimentate de la rețea (cu cablu de alimentare) și la sculele electrice cu acumulator (fără cablu de alimentare).

1) Siguranța la locul de muncă

- a) **Mențineți-vă sectorul de lucru curat și bine iluminat.** Dezordinea sau sectoarele de lucru neluminate pot duce la accidente.
- b) **Nu lucrați cu scula electrică în mediu cu pericol de explozie, în care există lichide, gaze sau pulberi inflamabile.** Sculele electrice generează scânteii care pot aprinde praful sau vaporii.
- c) **Nu permiteți accesul copiilor și al altor persoane în timpul utilizării sculei electrice.** Dacă vă este distrasă atenția puteți pierde controlul asupra mașinii.

2) Siguranță electrică

- a) **Ștecherul sculei electrice trebuie să fie potrivit prizei electrice. Nu este în nici un caz permisă modificarea ștecherului. Nu folosiți fișe adaptoare la sculele electrice legate la pământ de protecție.** Ștecherule nemodificate și prizele corespunzătoare diminuează riscul de electrocutare.
- b) **Evitați contactul corporal cu suprafețe legate la pământ ca țevi, instalații de încălzire, sobe și frigider.** Există un risc crescut de electrocutare atunci când corpul vă este legat la pământ.
- c) **Feriți mașina de ploaie sau umezeală.** Pătrunderea apei într-o sculă electrică mărește riscul de electrocutare.
- d) **Nu schimbați destinația cablului folosindu-l pentru transportarea sau suspendarea sculei electrice ori pentru a trage ștecherul afară din priză. Feriți cablul de căldură, ulei, muchii ascuțite sau componente aflate în mișcare.** Cablurile deteriorate sau încurcate măresc riscul de electrocutare.

e) **Atunci când lucrați cu o sculă electrică în aer liber, folosiți numai cabluri prelungitoare adecvate și pentru mediul exterior.** Folosirea unui cablu prelungitor adecvat pentru mediul exterior diminuează riscul de electrocutare.

f) **Atunci când nu poate fi evitată utilizarea sculei electrice în mediu umed, folosiți un întrerupător automat de protecție împotriva tensiunilor periculoase.** Întrebuințarea unui întrerupător automat de protecție împotriva tensiunilor periculoase reduce riscul de electrocutare.

3) Siguranța persoanelor

- a) **Fiți atenți, aveți grijă de ceea ce faceți și procedați rațional atunci când lucrați cu o sculă electrică. Nu folosiți scula electrică atunci când sunteți obosiți sau vă aflați sub influența drogurilor, a alcoolului sau a medicamentelor.** Un moment de neatenție în timpul utilizării mașinii poate duce la răni grave.
- b) **Purtați echipament personal de protecție și întotdeauna ochelari de protecție.** Purtarea echipamentului personal de protecție, ca masca pentru praf, încălțăminte de siguranță antiderapantă, casca de protecție sau protecția auditivă, în funcție de tipul și utilizarea sculei electrice, diminuează riscul rănilor.
- c) **Evitați o punere în funcțiune involuntară. Înainte de a introduce ștecherul în priză și/sau de a introduce acumulatorul în scula electrică, de a o ridica sau de a o transporta, asigurați-vă că aceasta este oprită.** Dacă atunci când transportați scula electrică țineți degetul pe întrerupător sau dacă porniți scula electrică înainte de a o racorda la rețeaua de curent, puteți provoca accidente.
- d) **Înainte de pornirea sculei electrice îndepărtați dispozitivele de reglare sau cheile fixe din aceasta.** Un dispozitiv sau o cheie lăsată într-o componentă de mașină care se rotește poate duce la răni.
- e) **Evitați o ținută corporală nefirească. Adoptați o poziție stabilă și mențineți-vă întotdeauna echilibrul.** Astfel veți putea controla mai bine mașina în situații neașteptate.
- f) **Purtați îmbrăcăminte adecvată. Nu purtați îmbrăcăminte largă sau podoabe. Feriți părul, îmbrăcăminte și mănușile de piesele aflate în mișcare.** Îmbrăcăminte largă, părul lung sau podoabele pot fi prinse în piesele aflate în mișcare.

- g) Dacă pot fi montate echipamente de aspirare și colectare a prafului, asigurați-vă că acestea sunt racordate și folosite în mod corect.** Folosirea unei instalații de aspirare a prafului poate duce la reducerea poluării cu praf.
- 4) Utilizarea și manevrarea atentă a sculelor electrice**
- a) Nu suprasolicitați mașina. Folosiți pentru executarea lucrării dv. scula electrică destinată aceluși scop.** Cu scula electrică potrivită lucrați mai bine și mai sigur în domeniul de putere indicat.
- b) Nu folosiți scula electrică dacă aceasta are întrerupătorul defect.** O sculă electrică, care nu mai poate fi pornită sau oprită, este periculoasă și trebuie reparată.
- c) Scoateți ștecherul afară din priză și/sau îndepărtați acumulatorul, înainte de a executa reglaje, a schimba accesorii sau de a pune mașina la o parte.** Această măsură de prevedere împiedică pornirea involuntară a sculei electrice.
- d) Păstrați sculele electrice nefolosite la loc inaccesibil copiilor. Nu lăsați să lucreze cu mașina persoane care nu sunt familiarizate cu aceasta sau care nu au citit aceste instrucțiuni.** Sculele electrice devin periculoase atunci când sunt folosite de persoane lipsite de experiență.
- e) Întrețineți-vă scula electrică cu grijă. Controlați dacă componentele mobile ale sculei electrice funcționează impecabil și dacă nu se blochează, sau dacă există piese rupte sau deteriorate astfel încât să afecteze funcționarea sculei electrice. Înainte de utilizare dați la reparat piesele deteriorate.** Cauza multor accidente a fost întreținerea necorespunzătoare a sculelor electrice.
- f) Mențineți bine ascuțite și curate dispozitivele de tăiere.** Dispozitivele de tăiere întreținute cu grijă, cu tășuri ascuțite se înșepenesc în mai mică măsură și pot fi conduse mai ușor.
- g) Folosiți scula electrică, accesorii, dispozitivele de lucru etc. conform prezentelor instrucțiuni. Țineți cont de condițiile de lucru și de activitatea care trebuie desfășurată.** Folosirea sculelor electrice în alt scop decât pentru utilizările prevăzute, poate duce la situații periculoase.

5) Service

- a) Încredințați scula electrică pentru reparare numai personalului de specialitate, calificat în acest scop, repararea făcându-se numai cu piese de schimb originale.** Astfel veți fi siguri că este menținută siguranța mașinii.

Instrucțiuni privind siguranța specifice mașinii

- ▶ **Purtați aparat de protecție auditivă.** Zgomotul poate provoca pierderea auzului.
- ▶ **Folosiți detectoare adecvate pentru a localiza conducte de alimentare ascunse sau adresați-vă în acest scop regiei locale furnizoare de utilități.** Contactul cu conductorii electrici poate duce la incendiu și electrocutare. Deteriorarea unei conducte de gaz poate provoca explozii. Spargerea unei conducte de apă cauzează pagube materiale sau poate duce la electrocutare.
- ▶ **Apucați scula electrică numai de mânerul izolat atunci când executați lucrări la care dispozitivul de lucru poate nimeri conductorii electrici ascunși sau propriul cablu de alimentare.** Contactul cu un conductor sub tensiune pune sub tensiune și componentele metalice ale sculei electrice și duce la electrocutare.
- ▶ **Apucați strâns mașina în timpul lucrului și adoptați o poziție stabilă.** Scula electrică se conduce mai bine cu ambele mâini.
- ▶ **Asigurați piesa de lucru.** O piesă de lucru fixată cu dispozitive de prindere sau într-o menhină este ținută mai sigur decât cu mâna dumneavoastră.
- ▶ **Nu prelucrați materiale care conțin azbest.** Azbestul este considerat a fi cancerigen.
- ▶ **Luați măsuri de protecție dacă în timpul lucrului se pot produce pulberi nocive, inflamabile sau explozibile.** De exemplu: anumite pulberi sunt considerate a fi cancerigene. Purtați o mască de protecție împotriva prafului și folosiți o instalație de aspirare a prafului/așchiilor, în situația în care există posibilitatea racordării acesteia.
- ▶ **Înainte de a pune jos scula electrică așteptați ca aceasta să se oprească complet.** Dispozitivul de lucru se poate agăța și duce la pierderea controlului asupra sculei electrice.
- ▶ **Nu folosiți scula electrică dacă are cablul deteriorat. Nu atingeți cablul deteriorat și trageți ștecherul de alimentare afară din priză dacă cablul se deteriorează în timpul lucrului.** Cablurile deteriorate măresc riscul de electrocutare.

Descrierea funcționării

Citiți toate indicațiile de avertizare și instrucțiunile. Nerespectarea indicațiilor de avertizare și a instrucțiunilor poate provoca electrocutare, incendii și/sau răniri grave.

Vă rugăm să desfășurați pagina pliantă cu redarea mașinii și să o lăsați desfășurată cât timp citiți instrucțiunile de folosire.

Utilizare conform destinației

Scula electrică este destinată executării lucrărilor grele de dăltuire și demolare, iar împreună cu accesoriile corespunzătoare, și introducerii de piloni și lucrărilor de compactare.

Date tehnice

Ciocan demolator		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Număr de identificare		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Putere nominală	W	1750	1750
Număr percuții	min ⁻¹	1300	1300
Energie de percuție	J	45	45
Sistem de prindere accesorii	mm	28	30
Greutate conform EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Clasa de protecție		□/II	□/II

Datele sunt valabile pentru tensiuni nominale [U] de 230/240 V. În caz de tensiuni mai joase și la execuțiile specifice anumitor țări, aceste date pot varia.

Vă rugăm să rețineți numărul de identificare de pe plăcuța indicatoare a tipului sculei dumneavoastră electrice. Denumirile comerciale ale sculelor electrice pot varia.

Procedurile de conectare generează căderi de tensiune de scurtă durată. În cazul rețelelor slabe este posibilă afectarea celorlalte aparate și echipamente racordate la acestea. La impedanțe de rețea mai mici de 0,25 ohmi nu sunt de așteptat deranjamente.

Elemente componente

Numerotarea elementelor componente se referă la schița sculei electrice de pe pagina grafică.

- 1 Mâner
- 2 Întrerupător pornit/oprit
- 3 Mâner de transport
- 4 Piuliță moletată pentru mâner de transport
- 5 Bolț de blocare (GSH 16-30)
- 6 Clemă de fixare (GSH 16-28)
- 7 Tijă accesoriu
- 8 Sistem de prindere accesorii
- 9 Guler

Accesoriile ilustrate sau descrise nu sunt incluse în setul de livrare standard.

Informație privind zgomotul/vibrațiile

Valorile măsurate au fost determinate conform 2000/14/CE și EN 60745.

Nivelul presiunii sonore evaluat A al sculei electrice este în mod normal: nivel presiune sonoră 92 dB(A); nivel putere sonoră 103 dB(A). Incertitudine K=2 dB.

Purtați aparat de protecție auditivă!

Valorile totale ale vibrațiilor (sumă vectorială a trei direcții) au fost determinate conform EN 60745:

Dăltuire: Valoare vibrații emise $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, incertitudine $K=2 \text{ m/s}^2$.

AVERTISMENT Nivelul vibrațiilor menționat în prezentele instrucțiuni a fost măsurat conform procedurii de măsurare standardizate în EN 60745 și poate fi folosit la compararea mașinilor.

Nivelul vibrațiilor se va modifica în funcție de utilizarea sculei electrice și poate depăși în unele cazuri valoarea menționată în prezentele instrucțiuni. Solicitarea vibratorie ar putea fi subevaluată, în cazul în care scula electrică este utilizată regulat în acest mod.

Indicație: Pentru o evaluare exactă a solicitării vibratorii într-un anumit interval de timp, ar trebui să se ia în calcul și perioadele în care mașina este oprită sau funcționează, fără a fi însă utilizată efectiv. Aceasta ar putea reduce considerabil solicitarea vibratorie evaluată pentru întregul interval de lucru.

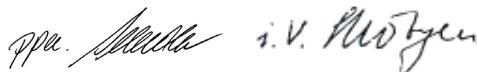
Declarație de conformitate

Declarăm pe proprie răspundere că acest produs corespunde următoarelor standarde sau documente normative: EN 60745 conform dispozițiilor Directivelor 89/336/CEE, 98/37/CE, 2000/14/CE. 2000/14/CE: Nivelul garantat al presiunii sonore L_{WA} este inferior valorii de 105 dB(A). Procedeu de apreciere a conformității conform anexei VI.

Laborator de încercări desemnat:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montare

Mâner de transport

Puteți întoarce mânerul de transport **3** în orice poziție doriți. Slăbiți piulița moletată **4**, întoarceți mânerul de transport **3** în jurul axei sculei electrice aducându-l în poziția dorită și strângeți din nou bine piulița moletată **4**.

Puteți monta mânerul de transport **3** în partea opusă. Deșurubați complet piulița moletată **4** și apoi deșurubați și trageți în sus șurubul hexagonal. Scoateți trăgând lateral mânerul de transport **3** și întoarceți cu 180° piesa de prindere rămasă. Montați mânerul de transport **3** în ordine inversă a operațiilor.

Schimbarea accesoriilor (GSH 16-28)

- **Înainte oricăror intervenții asupra sculei electrice scoateți cablul de alimentare afară din priză.**

Curățați tija accesoriului **7** și gresați-o puțin.

Accesorii fără guler (vezi figurile A–B)

Rabatați în sus clema de fixare **6** cu aprox. 150° și introduceți accesoriul în sistemul de prindere a accesoriilor **8**.

Rabatați în jos clema de fixare **6**, pentru a bloca accesoriul.

Verificați blocajul trăgând de accesoriu.

Accesorii cu guler (vezi figurile C–D)

Puteți folosi accesorii având o lungime de introducere de 152 mm (6") până la guler.

Rabatați în sus clema de fixare **6** cu aprox. 180° și introduceți accesoriul în sistemul de prindere a accesoriilor **8**.

Basculați înapoi clema de fixare **6** până la nivelul accesoriului, pentru a-l bloca. Gulerul **9** trebuie să fie fixat de către clema de fixare **6**.

Verificați blocajul trăgând de accesoriu.

Schimbarea accesoriilor (GSH 16-30) (vezi figurile E–F)

- **Înainte oricăror intervenții asupra sculei electrice scoateți cablul de alimentare afară din priză.**

Curățați tija accesoriului **7** și gresați-o puțin.

Extrageți bolțul de blocare **5** și răsuciți-l cu 180° în sens contrar mișcării acelor de ceasornic. Lăsați bolțul de blocare **5** să se înclicheteze din nou.

Introduceți accesoriul până la punctul de oprire în sistemul de prindere a accesoriilor **8**. Canelura tijei accesoriului **7** trebuie să fie îndreptată în sus, conform figurii.

Extrageți bolțul de blocare **5** și răsuciți-l cu 180° în sensul mișcării acelor de ceasornic. Lăsați bolțul de blocare **5** să se înclicheteze din nou.

Verificați blocajul trăgând de accesoriu.

Funcționare

Punere în funcțiune

- **Atenție la tensiunea rețelei de alimentare! Tensiunea sursei de curent trebuie să coincidă cu datele de pe plăcuța indicatoare a tipului sculei electrice. Sculele electrice inscripționate cu 230 V pot funcționa și racordate la 220 V.**

Pornire/oprire

Pentru **punerea în funcțiune** a sculei electrice basculați întrerupătorul pornit/oprit **2** aducându-l în poziția „1”.

Pentru **oprirea** sculei electrice basculați întrerupătorul pornit/oprit **2** aducându-l în poziția „0”.

La temperaturi scăzute scula electrică ajunge la puterea de percuție nominală numai după un anumit timp de funcționare.

Puteți scurta acest timp de pornire, lovind o dată de podea accesoriul introdus în scula electrică.

Instrucțiuni de lucru (vezi figura G)

În timpul lucrului apucați scula electrică cu ambele mâini de mânerul 1. Mânerul 1 se mișcă în jurul axei sale aprox. 30 mm în sus și în jos. Astfel sunt contracarate vibrațiile care se produc.

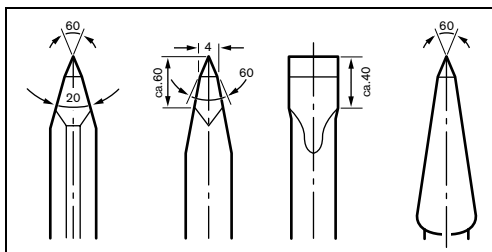
Pentru a amortiza cât mai mult posibil șocurile, lucrați numai cu o apăsare moderată.

Ascuțirea dispozitivelor de dăltuit

Numai cu dispozitive de dăltuit bine ascuțite puteți obține rezultate bune, de aceea ascuțiți din timp dispozitivele de dăltuit. Astfel vor fi garantate o durată de viață îndelungată a acestor accesorii precum și rezultate de lucru bune.

Reascuțire

Ascuțiți dispozitivele de dăltuit cu discuri de șlefuit, de exemplu corindon sintetic de înaltă puritate, sub jet constant de apă. Valori orientative în acest sens găsiți în figura menționată. Aveți grijă ca tășurile să nu prezinte culoare de revenire; aceasta afectează duritatea dispozitivelor de dăltuit.

Pentru **forjare** încălziți dalta la 850 până la 1050 °C (roșu deschis până la galben).

Pentru **călire** încălziți dalta la aproximativ 900 °C și răciți-o în ulei. Apoi lăsați-o în cuptor aproximativ o oră la 320 °C pentru revenire (culoare de revenire albastru deschis).

Întreținere și service

Întreținere și curățare

- ▶ **Înainte oricăror intervenții asupra sculei electrice scoateți cablul de alimentare afară din priză.**
- ▶ **Pentru a lucra bine și sigur păstrați curate scula electrică și fantele de aerisire.**

Atunci când periile colectoare de cărbune s-au uzat, scula electrică se deconectează automat. Pentru întreținere, scula electrică trebuie trimisă la atelierul de asistență service post-vânzări, vezi paragraful „Service și consultanță clienți”.

Dacă în ciuda procedurilor de fabricație și control riguroase mașina are totuși o pană, repararea acesteia se va face numai la un atelier de asistență service autorizat pentru scule electrice Bosch.

În caz de reclamații și comenzi de piese de schimb vă rugăm să indicați neapărat numărul de identificare compus din 10 cifre, conform plăcuței indicatoare a tipului sculei electrice.

Service și consultanță clienți

Desene de ansamblu și informații privind piesele de schimb găsiți la:

www.bosch-pt.com

Robert Bosch SRL

România

Str. Horia Măcelariu 30–34, sector 1, București

☎ +40 (0)21 / 4 05 75 00

Fax +40 (0)21 / 4 05 75 38

Bosch Service Center:

România

Str. Horia Măcelariu 30–34, sector 1, București

☎ +40 (0)21 / 4 05 75 40

☎ +40 (0)21 / 4 05 75 41

☎ +40 (0)21 / 4 05 75 81

Fax +40 (0)21 / 4 05 75 66

Eliminare

Sculele electrice, accesoriile și ambalajele trebuie direcționate către o stație de revalorificare ecologică.

Numai pentru țările UE:

Nu aruncați sculele electrice în gunoiul menajer!

Conform Directivei Europene

2002/96/CE privind mașinile și

aparatele electrice și electronice

uzate și transpunerea acesteia în

legislația națională, sculele electrice scoase din uz trebuie colectate separat și direcționate către o stație de revalorificare ecologică.

Sub rezerva modificărilor.

Общи указания за безопасна работа

⚠ ВНИМАНИЕ Прочетете внимателно всички указания. Неспазването на приведените по-долу указания може да доведе до токов удар, пожар и/или тежки травми.

Съхранявайте тези указания на сигурно място.

Използваният по-долу термин «електроинструмент» се отнася до захранвани от електрическата мрежа електроинструменти (със захранващ кабел) и до захранвани от акумулаторна батерия електроинструменти (без захранващ кабел).

1) Безопасност на работното място

- а) **Поддържайте работното си място чисто и добре осветено.** Безпорядъкът и недостатъчното осветление могат да спомогнат за възникването на трудова злополука.
- б) **Не работете с електроинструмента в среда с повишена опасност от възникване на експлозия, в близост до леснозапалими течности, газове или прахообразни материали.** По време на работа в електроинструментите се отделят искри, които могат да възпламенят прахообразни материали или пари.
- в) **Дръжте деца и странични лица на безопасно разстояние, докато работите с електроинструмента.** Ако вниманието Ви бъде отклонено, може да загубите контрола над електроинструмента.

2) Безопасност при работа с електрически ток

- а) **Щепселът на електроинструмента трябва да е подходящ за ползвания контакт. В никакъв случай не се допуска изменение на конструкцията на щепсела. Когато работите със занулени електроуреди, не използвайте адаптери за щепсела.** Ползването на оригинални щепсели и контакти намалява риска от възникване на токов удар.
- б) **Избягвайте допира на тялото Ви до заземени тела, напр. тръби, отоплителни уреди, пещи и хладилници.** Когато тялото Ви е заземено, рискът от възникване на токов удар е по-голям.
- в) **Предпазвайте електроинструмента си от дъжд и влага.** Проникването на вода в електроинструмента повишава опасността от токов удар.

г) **Не използвайте захранващ кабел за цели, за които той не е предвиден, напр. за да носите електроинструмента за кабела или да извадите щепсела от контакта. Предпазвайте кабела от нагряване, омасляване, допир до остри ръбове или до подвижни звена на машини.** Повредени или усукани кабели увеличават риска от възникване на токов удар.

д) **Когато работите с електроинструмент навън, използвайте само удължителни кабели, подходящи за работа на открито.** Използването на удължител, предназначен за работа на открито, намалява риска от възникване на токов удар.

е) **Ако се налага използването на електроинструмента във влажна среда, използвайте предпазен прекъсвач за утечни токове.** Използването на предпазен прекъсвач за утечни токове намалява опасността от възникване на токов удар.

3) Безопасен начин на работа

- а) **Бъдете концентрирани, следете внимателно действията си и постъпвайте предпазливо и разумно. Не използвайте електроинструмента, когато сте уморени или под влиянието на наркотични вещества, алкохол или упойващи лекарства.** Един миг разсеяност при работа с електроинструмент може да има за последствие изключително тежки наранявания.
- б) **Работете с предпазващо работно облекло и винаги с предпазни очила.** Носенето на подходящи за ползвания електроинструмент и извършваната дейност лични предпазни средства, като дихателна маска, здрави плътнотатоворени обувки със стабилен грайфер, защитна каска или шумозаглушители (антифони), намалява риска от възникване на трудова злополука.
- в) **Избягвайте опасността от включване на електроинструмента по невнимание.** Преди да включите щепсела в захранващата мрежа или да поставите акумулаторната батерия, се уверявайте, че пусковият прекъсвач е в положение «изключено». Ако, когато носите електроинструмента, дръжте пръста си върху пусковия прекъсвач, или ако подавате захранващо напрежение на електроинструмента, когато е включен, съществува опасност от възникване на трудова злополука.

- г) **Преди да включите електроинструмента, се уверявайте, че сте отстранили от него всички помощни инструменти и гаечни ключове.** Помощен инструмент, забравен на въртящо се звено, може да причини травми.
- д) **Избягвайте неестествените положения на тялото. Работете в стабилно положение на тялото и във всеки момент поддържайте равновесие.** Така ще можете да контролирате електроинструмента по-добре и по-безопасно, ако възникне неочаквана ситуация.
- е) **Работете с подходящо облекло. Не работете с широки дрехи или украшения. Дръжте косата си, дрехите и ръкавици на безопасно разстояние от въртящи се звена на електроинструментите.** Широките дрехи, украшенията, дългите коси могат да бъдат захванати и увлечени от въртящи се звена.
- ж) **Ако е възможно използването на външна аспирационна система, се уверявайте, че тя е включена и функционира изправно.** Използването на аспирационна система намалява рисковете, дължащи се на отделящата се при работа прах.
- 4) **Грижливо отношение към електроинструментите**
- а) **Не претоварвайте електроинструмента. Използвайте електроинструментите само съобразно тяхното предназначение.** Ще работите по-добре и по-безопасно, когато използвате подходящия електроинструмент в зададения от производителя диапазон на натоварване.
- б) **Не използвайте електроинструмент, чиито пусков прекъсвач е повреден.** Електроинструмент, който не може да бъде изключван и включван по предвидения от производителя начин, е опасен и трябва да бъде ремонтиран.
- в) **Преди да промените настройките на електроинструмента, да замените работни инструменти и допълнителни приспособления, както и когато продължително време няма да използвате електроинструмента, изключвайте щепсела от захранващата мрежа и/или изваждайте акумулаторната батерия.** Тази мярка премахва опасността от задействане на електроинструмента по невнимание.
- г) **Съхранявайте електроинструментите на места, където не могат да бъдат достигнати от деца. Не допускайте те да бъдат използвани от лица, които не са запознати с начина на работа с тях и не са прочели тези инструкции.** Когато са в ръцете на неопитни потребители, електроинструментите могат да бъдат изключително опасни.
- д) **Поддържайте електроинструментите си грижливо. Проверявайте дали подвижните звена функционират безукорно, дали не заклинват, дали има счупени или повредени детайли, които нарушават или изменят функциите на електроинструмента. Преди да използвате електроинструмента, се погрижете повредените детайли да бъдат ремонтирани.** Много от трудовите злополуки се дължат на недобре поддържани електроинструменти и уреди.
- е) **Поддържайте режещите инструменти винаги добре заточени и чисти.** Добре поддържаните режещи инструменти с остри ръбове оказват по-малко съпротивление и се водят по-леко.
- ж) **Използвайте електроинструментите, допълнителните приспособления, работните инструменти и т. н., съобразно инструкциите на производителя. При това се съобразявайте и с конкретните работни условия и операции, които трябва да изпълните.** Използването на електроинструменти за различни от предвидените от производителя приложения повишава опасността от възникване на трудови злополуки.
- 5) **Поддържане**
- а) **Допускайте ремонтът на електроинструментите Ви да се извършва само от квалифицирани специалисти и само с използването на оригинални резервни части.** По този начин се гарантира съхраняване на безопасността на електроинструмента.

Указания за безопасна работа, специфични за закупения от Вас електроинструмент

- ▶ **Работете с шумозаглушители.**
Въздействието на шум може да предизвика загуба на слух.
- ▶ **Използвайте подходящи прибори, за да откриете евентуално скрити под повърхността тръбопроводи, или се обърнете към съответното местно снабдително дружество.** Влизането в съприкосновение с проводници под напрежение може да предизвика пожар и токов удар. Увреждането на газопровод може да доведе до експлозия. Повреждането на водопровод има за последствие големи материални щети и може да предизвика токов удар.
- ▶ **Ако изпълнявате дейности, при които съществува опасност работният инструмент да попадне на скрити проводници под напрежение или да засегне захранващия кабел, допирайте електроинструмента само до електроизолираните ръкохватки.** При влизане на работния инструмент в контакт с проводници под напрежение то се предава по металните детайли на електроинструмента и това може да доведе до токов удар.
- ▶ **По време на работа дръжте електроинструмента здраво с двете ръце и заемайте стабилно положение на тялото.** С двете ръце електроинструментът се води по-сигурно.
- ▶ **Осигурявайте обработвания детайл.** Детайл, захванат с подходящи приспособления или скоби, е застопорен по-здраво и сигурно, отколкото, ако го държите с ръка.
- ▶ **Не обработвайте азбестосъдържащ материал.** Азбестът е канцерогенен.
- ▶ **Ако вследствие на извършваната дейност може да се отдели вреден за здравето, леснозапалим или взривоопасен прах, предварително взимайте подходящи предпазни мерки.** Например: някои прахове са канцерогенни. Работете с дихателна маска и, ако е възможно, включете аспирационна уредба.
- ▶ **Преди да оставите електроинструмента, изчаквайте въртенето да спре напълно.** В противен случай използваният работен инструмент може да допре друг предмет и да предизвика неконтролирано преместване на електроинструмента.

- ▶ **Не използвайте електроинструмента, когато захранващият кабел е повреден. Ако по време на работа кабелът бъде повреден, не го допирайте; незабавно изключете щепсела от контакта.** Повредени захранващи кабели увеличават риска от токов удар.

Функционално описание

Прочетете внимателно всички указания. Неспазването на приведените по-долу указания може да доведе до токов удар, пожар и/или тежки травми.

Моля, отворете разгъващата се корица с фигурите и, докато четете ръководството за експлоатация, я оставете отворена.

Предназначение на електроинструмента

Електроинструментът е предназначен за тежко къртене и разбиване, а с подходящи допълнителни приспособления – за трамбоване и уплътняване.

Технически данни

Къртач		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Каталожен номер		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Номинална консумирана мощност	W	1750	1750
Честота на ударите	min ⁻¹	1300	1300
Енергия на единичен удар	J	45	45
Гнездо за работен инструмент	mm	28	30
Маса съгласно EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Клас на защита		□/II	□/II

Приведените данни се отнасят за номинално напрежение на захранващата мрежа [U] 230/240 V. При по-ниски напрежения, както и при специфични изпълнения за някои страни те могат да се различават.

Моля, обърнете внимание на каталожния номер на Вашия електроинструмент, написан на табелката му. Търговските наименования на някои електроинструменти могат да бъдат променени.

При включване възниква краткотрайно намаляване на напрежението в захранващата мрежа. При неблагоприятни стечения на обстоятелствата могат да възникнат смущения на работата на други електроуреди. При импеданс на захранващата мрежа, по-малък от 0,25 ома не би следвало да възникват смущения.

Изобразени елементи

Номерирането на елементите на електроинструмента се отнася до изображенията на страниците с фигурите.

- 1 Ръкохватка
- 2 Пусков прекъсвач
- 3 Ръкохватка за пренасяне
- 4 Накатена гайка за ръкохватката за пренасяне
- 5 Застопоряващ ексцентрик (GSH 16-30)
- 6 Захващаща скоба (GSH 16-28)
- 7 Опашка на инструмента
- 8 Гнездо
- 9 Опорен фланец

Изобразените на фигурите или описани в ръководството за експлоатация допълнителни приспособления не са включени в окомплектовката.

Информация за излъчван шум и вибрации

Стойностите са измерени съгласно 2000/14/EG и EN 60745.

Равнището A на генерирания шум обикновено е: равнище на звуковото налягане 92 dB(A); мощност на звука 103 dB(A). Неопределеност K=2 dB.

Работете с шумозаглушители!

Резултантната стойност на вибрациите (векторната сума на компонентите по трите направления) е определена съгласно EN 60745: Къртене: резултантна стойност на вибрациите $a_{\text{H}} = 10 \text{ m/s}^2$, неточност K=2 m/s^2 .

⚠ ВНИМАНИЕ Посочената в това ръководство за експлоатация стойност за вибрациите е измерена по метода, посочен в EN 60745, и може да бъде използвана за сравняване на различни електроинструменти.

Нивото на вибрациите се променя в зависимост от конкретно извършваната дейност и в някои случаи може да надхвърли посочената в това ръководство стойност. Ако електроинструментът се използва продължително време в този режим, натоварването, причинено от вибрации, би могло да бъде подценено.

Упътване: За точната преценка на натоварването от вибрации в даден работен цикъл трябва да се отчитат и интервалите, в които електроинструментът е изключен или работи на празен ход. Това може съществено да понижи отчетеното натоварване от вибрации през целия работен цикъл.

Декларация за съответствие

С пълна отговорност ние декларираме, че този продукт съответства на изискванията на следните стандарти или нормативни документи: EN 60745 съгласно изискванията на Директиви 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG, 2000/14/EG: Гарантираното равнище на излъчвания шум L_{WA} е по-ниско от 105 dB(A). Оценка на съответствието е извършена съгласно Приложение VI.

Оторизиран сертификационен орган:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover

Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Монтиране

Ръкохватка за пренасяне

Можете да наклоните ръкохватката **3** под произволен ъгъл. Развийте накатената гайка **4**, наклонете ръкохватката **3** ипод желания ъгъл спрямо оста на електроинструмента и затегнете отново здраво накатената гайка **4**.

Можете да монтирате ръкохватката за пренасяне **3** в различна позиция. Развийте напълно накатената гайка **4** и след това извадете винта с шестостенна глава нагоре. Издърпайте ръкохватката **3** настрани и завъртете останалата скоба за ръкохватката на 180° . Монтирайте ръкохватката **3** в обратна последователност.

Смяна на работния инструмент (GSH 16-28)

- ▶ **Преди извършване на каквито и да е дейности по електроинструмента изключвайте щепсела от захранващата мрежа.**

Почистете и смажете леко опашката на работния инструмент **7**.

Работни инструменти без опорен фланец (вижте фигури А–В)

Завъртете захващащата скоба **6** прил. на 150° нагоре и вкарайте работния инструмент в патронника **8**.

Завъртете захващащата скоба **6** надолу, за да застопорите работния инструмент.

Уверете се чрез издърпване, че е захванат здраво.

Работни инструменти с опорен фланец (вижте фигури С–D)

Можете да използвате работни инструменти с дължина на опашката до опорния фланец 152 mm (6").

Завъртете захващащата скоба **6** прил. на 180° нагоре и вкарайте работния инструмент в патронника **8**.

Завъртете захващащата скоба **6** до работния инструмент, за да го застопорите. Опорният фланец **9** трябва да бъде захванат от скобата **6**.

Уверете се чрез издърпване, че е захванат здраво.

Смяна на работния инструмент (GSH 16-30) (вижте фигури Е–F)

- ▶ **Преди извършване на каквито и да е дейности по електроинструмента изключвайте щепсела от захранващата мрежа.**

Почистете и смажете леко опашката на работния инструмент **7**.

Издърпайте навън застопоряващия ексцентрик **5** и го завъртете на 180° обратно на часовниковата стрелка. Вкарайте застопоряващия ексцентрик **5**, докато усетите прещракване.

Вкарайте работния инструмент до упор в патронника **8**. Жлебът на опашката на работния инструмент **7** трябва да е обърнат нагоре, както е показано на фигурата.

Издърпайте навън застопоряващия ексцентрик **5** и го завъртете на 180° по посока на часовниковата стрелка. Вкарайте застопоряващия ексцентрик **5** докато усетите прещракване.

Уверете се чрез издърпване, че е захванат здраво.

Работа с електроинструмента

Пускане в експлоатация

- ▶ **Внимавайте за напрежението на захранващата мрежа! Напрежението на захранващата мрежа трябва да съответства на данните, посочени на табелката на електроинструмента. Уреди, обозначени с 230 V, могат да бъдат захранвани и с напрежение 220 V.**

Включване и изключване

За **включване** на електроинструмента преместете пусковия прекъсвач **2** в позиция „I“.

За **изключване** на електроинструмента преместете пусковия прекъсвач **2** в позиция „0“.

При ниски температури електроинструментът достига пълната си мощност след като работи известно време.

Можете да съкратите това време, като притиснете поставения работен инструмент еднократно към пода.

Указания за работа (вижте фигура G)

По време на работа дръжте електроинструмента с двете ръце за ръкохватката **1**. Ръкохватката **1** се движи припл. 30 mm нагоре и надолу спрямо оста си. Така се компенсират част от възникващите по време на работа вибрации.

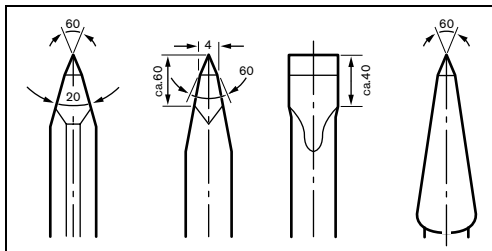
За по-добро демпфиране на ударите работете с умерено притискане.

Заточване на секачите

Добри резултати можете да постигнете само с отлично заточени секачи, затова ги заточвайте своевременно. Това гарантира удължен живот на секачите и висока производителност.

Заточване

Заточвайте секачите с абразивни дискове, напр. от корунд, с непрекъснато охлаждане с вода. Ориентировъчни стойности са приведени на фигурата. Внимавайте по режещите ръбове на секача да не се появят сини ивици; това води до намаляване на твърдостта на секача.

За **коване** нагрейте секача до 850 до 1050 °C (светло червен цвят до жълт).

За **закаляване** нагрейте секача припл. на 900 °C и го охладете в масло. След това го оставете припл. един час в пещта при 320 °C (отвърщане при светло син цвят на метала).

Поддържане и сервиз

Поддържане и почистване

- ▶ **Преди извършване на каквито и да е дейности по електроинструмента изключвайте щепсела от захранващата мрежа.**
- ▶ **За да работите качествено и безопасно, поддържайте електроинструмента и вентилационните отвори чисти.**

При износване на въгленовите четки на електродвигателя електроинструментът се изключва автоматично. Електроинструментът трябва да бъде изпратен за техническо обслужване в оторизиран сервиз за електроинструменти на Бош; за адреси вижте раздела «Сервиз и консултации».

Ако въпреки прецизното производство и внимателно изпитване възникне повреда, електроинструментът трябва да се занесе за ремонт в оторизиран сервиз за електроинструменти на Бош.

Когато се обръщате с Въпроси към представителите на Бош, моля, непременно посочвайте 10-цифрения каталожен номер, означен на табелката на електроинструмента.

Сервиз и консултации

Монтажни чертежи и информация за резервни части ще намерите в Интернет на адрес: www.bosch-pt.com

Роберт Бош ЕООД – България

Бош Сервиз Център
Гаранционни и извънгаранционни ремонти
ул. Сребърна № 3 – 9
1907 София

☎ +359 (0)2 / 9 62 53 02
☎ +359 (0)2 / 9 62 54 27
☎ +359 (0)2 / 9 62 52 95
Факс +359 (0)2 / 62 46 49

Бракуване

С оглед опазване на околната среда електроинструментът, допълнителните приспособления и опаковката трябва да бъдат подложени на подходяща преработка за повторното използване на съдържащите се в тях суровини.

Само за страни от ЕС:

Не изхвърляйте електроинструменти при битовите отпадъци! Съгласно Директивата на ЕС 2002/96/EG относно бракувани електрически и електронни устройства и утвърждаването й като национален закон електроинструментите, които не могат да се използват повече, трябва да се събират отделно и да бъдат подлагани на подходяща преработка за оползотворяване на съдържащите се в тях вторични суровини.

Правата за изменения запазени.

Opšta upozorenja za električne alate

UPOZORENJE Čitajte sva upozorenja i uputstva. Propusti kod pridržavanja upozorenja i uputstava mogu imati za posledicu električni udar, požar i/ili teške povrede. Čuvajte sva upozorenja i uputstva za budućnost.

Pojam upotrebljen u upozorenjima „električni alat“ odnosi se na električne alate sa radom na mreži (sa mrežnim kablom) i na električne alate sa radom na akumulator (bez mrežnog kabla).

1) Sigurnost na radnom mestu

- Držite Vaše radno područje čisto i dobro osvetljeno.** Nered ili neosvetljena radna područja mogu voditi nesrećama.
- Ne radite sa električnim alatom u okolini ugroženoj eksplozijom, u kojoj se nalaze zapaljive tečnosti, gasovi ili prašine.** Električni alati prave varnice koje mogu zapaliti prašinu ili isparenja.
- Držite podalje decu i druge osobe za vreme korišćenja električnog alata.** Prilikom rada možete izgubiti kontrolu nad aparatom.

2) Električna sigurnost

- Priključni utikač električnog alata mora odgovarati utičnici. Utikač nesme nikako da se menja. Ne upotrebljavajte adaptere utikača zajedno sa električnim alatima zaštićenim uzemljenjem.** Ne promenjeni utikači i odgovarajuće utičnice smanjuju rizik električnog udara.
- Izbegavajte kontakt telom sa uzemljenim površinama kao cevi, grejanja, šporet i rashladni ormani.** Postoji povećani rizik od električnog udara ako je Vaše telo uzemljeno.
- Držite aparat što dalje od kiše ili vlage.** Prodor vode u električni alat povećava rizik od električnog udara.
- Strano svrsi ne nosite električni alat za kabl, ne vešajte ga ili ne izvlačite ga iz utičnice. Držite kabl dalje od vreline, ulja, oštrih ivica ili delova aparata koji se pokreću.** Oštećeni ili uvrnuti kablovi povećavaju rizik električnog udara.
- Ako sa električnim alatom radite u prirodi, upotrebljavajte samo produžne kablove koji su pogodni za spoljnu upotrebu.** Upotreba produžnog kabla uzemljenog za spoljnu upotrebu smanjuje rizik od električnog udara.
- Ako rad električnog alata ne može da se izbegne u vlažnoj okolini, koristite prekidač strujne zaštite pri kvaru.** Upotreba prekidača strujne zaštite pri kvaru smanjuje rizik od električnog udara.

3) Sigurnost osoblja

- Budite pažljivi, pazite na to, šta radite i idite razumno na posao sa Vašim električnim alatom. Ne koristite električni alat ako ste umorni ili pod uticajem droge, alkohola ili lekova.** Momenat nepažnje kod upotrebe električnog alata može voditi ozbiljnim povredama.
- Nosite ličnu zaštitnu opremu i uvek zaštitne naočare.** Nošenje lične zaštitne opreme, kao maske za prašinu, sigurnosne cipele koje ne kližu, zaštitni šlem ili zaštitu za sluh, zavisno od vrste i upotrebe električnog alata, smanjuju rizik od povreda.
- Izbegavajte nenamerno puštanje u rad. Uverite se da je električni alat isključen, pre nego što ga priključite na struju i/ili na akumulator, uzmete ga ili nosite.** Ako prilikom nošenja električnog alata držite prst na prekidaču ili aparat uključen priključujete na struju, može ovo voditi nesrećama.
- Uklonite alate za podešavanje ili ključeve za zavrtnje, pre nego što uključite električni alat.** Neki alat ili ključ koji se nalazi u rotirajućem delu aparata, može voditi nesrećama.
- Izbegavajte nenormalno držanje tela. Pobrinite se uvek da stabilno stojite i održavajte u svako doba ravnotežu.** Na taj način možete bolje kontrolisati električni alat u neočekivanim situacijama.
- Nosite pogodnu odeću. Ne nosite široku odeću ili nakit. Držite kosu, odeću i rukavice dalje od pokretnih delova.** Opušteno odelo, dugu kosu ili nakit mogu zahvatiti rotirajući delovi.
- Ako mogu da se montiraju uređaji za usisavanje i skupljanje prašine, uverite se da li su priključeni i upotrebljeni kako treba.** Upotreba usisavanja prašine može smanjiti opasnosti od prašine.

4) Brižljiva upotreba i ophodjenje sa električnim alatima

- Ne preopterećujte aparat. Upotrebljavajte za Vaš posao električni alat određen za to.** Sa odgovarajućim električnim alatom radite bolje i sigurnije u navedenom području rada.
- Ne koristite nikakav električni alat čiji je prekidač u kvaru.** Električni alat koji se ne može više uključiti ili isključiti, je opasan i mora se popraviti.
- Izvučite utikač iz utičnice i/ili uklonite akumulator pre nego što preduzmete podešavanja na aparatu, promenu delova pribora ili ostavite aparat.** Ova mera opreza sprečava nenamernan start električnog alata.

- d) **Čuvajte nekorišćene električne alate izvan dometa dece. Ne dozvoljavajte korišćenje aparata osobama koje ne poznaju aparat ili nisu pročitale ova uputstva.** Električni alati su opasni, kada ih koriste neiskusne osobe.
- e) **Održavajte brižljivo električni alat.** Kontrolišite da li pokretni delovi aparata besprekorno funkcionišu i ne „lepe“, da li su delovi polomljeni ili su tako oštećeni da je oštećena funkcija električnog alata. **Popravite ove oštećene delove pre upotrebe.** Mnoge nesreće imaju svoje uzroke u loše održanim električnim alatima.
- f) **Održavajte alate za sečenja oštre i čiste.** Brižljivo održavani alati za sečenja sa oštrim ivicama manje „slepljuju“ i lakše se vode.
- g) **Upotrebljavajte električni alat, pribor, alate koji se umeću itd. prema ovim uputstvima. Obratite pažnju pritom na uslove rada i posao koji morate obaviti.** Upotreba električnih alata za druge namene koje nisu predviđene, može voditi opasnim situacijama.

5) Servisi

- a) **Neka Vam Vaš električni alat popravlja samo kvalifikovano osoblje i samo sa originalnim rezervnih delovima.** Tako se obezbeđuje, da ostane sačuvana sigurnost aparata.

Sigurnosna uputstva specifična za aparate

- ▶ **Nosite zaštitu za sluh.** Uticaj galame može uticati na gubitak sluha.
- ▶ **Upotrebljavajte pogodne aparate za potragu, da bi našli skrivene vodove snabdevanja, ili pozovite mesno društvo za snabdevanje.** Kontakt sa električnim vodovima može voditi požaru i električnom udaru. Oštećenja gasovoda mogu voditi eksploziji. Prodiranje u vod sa vodom prouzrokuje oštećenja predmeta ili može prouzrokovati električni udar.
- ▶ **Hvatajte električni alat samo za izolovane drške, kada izvodite radove, kod kojih upotrebljeni alat može da sretne skrivene vodove ili sopstveni mrežni kabl.** Kontakt sa vodom koji provodi napon stavlja i metalne delove električnog alata pod napon i vodi električnom udaru.
- ▶ **Držite čvrsto električni alat prilikom rada sa obe ruke i pobrinite se da sigurno stojite.** Električni alat se sigurnije vodi sa obe ruke.

- ▶ **Obezbedite radni komad.** Radni komad kojeg čvrsto drže zatezni uredjaji ili stega sigurnije se drži nego sa Vašom rukom.
- ▶ **Ne obradjujte nikakav materijal koji sadrži azbest.** Azbest važi kao izazivač raka.
- ▶ **Preduzmite zaštitne mere ako pri radu mogu nastati štetne po zdravlje, zapaljive i eksplozivne prašine.** Na primer: Neke prašine važe kao pobudjivači raka. Nosite zaštitnu masku za prašinu i upotrebljavajte ako se može priključiti usisavanje prašine/opiljaka.
- ▶ **Sačekajte da se električni alat umiri, pre nego što ga ostavite.** Upotrebljeni alat se može zakačiti i gubitkom kontrole voditi preko električnog alata.
- ▶ **Ne koristite električni alat sa oštećenim kablom. Ne dodirujte oštećeni kabl i izvucite mrežni utikač ako je kabl za vreme rada oštećen.** Oštećeni kabl povećava rizik od električnog udara.

Opis funkcija

Čitajte sva upozorenja i uputstva.

Propusti kod pridržavanja upozorenja i uputstava mogu imati za posledicu električni udar, požar i/ili teške povrede.

Molimo da otvorite preklaplenu stranicu sa prikazom aparata i ostavite ovu stranicu otvorenu, dok čitate uputstvo za rad.

Upotreba prema svrsi

Električni alat je predviđen za teže radove sa dletom i lomljenje kao i sa odgovarajućim priborom za zabijanje i sabijanje.

Tehnički podaci

Čekić za razbijanje	GSH 16-28 PROFESSIONAL		GSH 16-30 PROFESSIONAL	
	3 611 C35 0..		3 611 C35 1..	
Broj predmeta				
Nominalna primljena snaga	W	1750		1750
Broj udaraca	min ⁻¹	1300		1300
Jačina pojedinačnog udarca	J	45		45
Prihvat za alat	mm	28		30
Težina prema EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9		16,5
Klasa zaštite		□/II		□/II

Podaci važe za nominalne napone [U] 230/240 V. Kod nižih napona i konstrukcija specifičnih za zemlje mogu ovi podaci varirati.

Molimo da obratite pažnju na broj predmeta na tipskoj tablici Vašeg električnog alata. Trgovačke oznake pojedinih električnih alata mogu varirati.

Uključivanja prouzrokuju kratkotrajne padove napona. Pri nepovoljnim uslovima mreže mogu nastati oštećenja drugih uređaja. Pri impedanci mreže manjoj od 0,25 Ohm ne mogu se očekivati nikakvi kvarovi.

Komponente sa slike

Označavanje brojevima komponenti sa slika odnosi se na prikaz električnog alata na grafičkoj strani.

- 1 Drška
- 2 Prekidač za uključivanje-isključivanje
- 3 Hvataljka za nošenje
- 4 Nareckana navrtka za noseću dršku.
- 5 Zavrtanj za blokiranje (GSH 16-30)
- 6 Koleno držača (GSH 16-28)
- 7 Drška alata
- 8 Prihvat za alat
- 9 Venac

Pribor sa slike ili koji je opisan ne spada u standardni obim isporuka.

Informacije o šumovima/vibracijama

Merne vrednosti dobijene prema 2000/14/EG und EN 60745.

Nivo šumova uređaja označen sa A iznosi tipično: Nivo zvučnog pritiska 92 dB(A); Nivo snage zvuka 103 dB(A). Nesigurnost K=2 dB.

Nosite zaštitu za sluh!

Ukupne vrednosti vibracija (zbir vektora tri pravca) dobijene prema EN 60745:

Rad sa dletom: Emisiona vrednost vibracije $a_{h1} = 10 \text{ m/s}^2$, nesigurnost K=2 m/s^2 .

⚠ UPOZORENJE Nivo vibracija naveden u ovim uputstvima je meren prema mernom postupku koji je standardizovan sa EN 60745 i može da se upotrebi za poredjenje uređaja.

Nivo vibracija će se menjati prema upotrebi električnog alata i može u nekim slučajevima da bude iznad vrednosti navedene u ovim uputstvima. Opterećenje vibracijama bi se moglo potceniti, kada bi se električni alat redovno upotrebljavao na takav način.

Pažnja: Za tačnu procenu opterećenja vibracijama za vreme određenog radnog vremena trebalo bi uzeti u obzir i vreme kada je uređaj isključen ili radi, međutim kada nije stvarno u radu. Ovo može da znatno redukuje opterećenje vibracijama za vreme celog radnog vremena.

Izjava o usaglašenosti

Izjavljujemo na sopstvenu odgovornost, da je ovaj proizvod usaglašen sa sledećim standardima ili normativnim aktima: EN 60745 prema odredbama smernica 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG. 2000/14/EG: Garantovani nivo snage zvuka L_{WA} je niži od 105 dB(A). Postupak vrednovanja usaglašenosti je prema prilogu VI.

Navedeno mesto za ispitivanje:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Dr. Egbert Schneider i.v. *Dr. Eckerhard Strötgen*

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montaža

Drška za nošenje

Dršku za nošenje možete **3** iskretati po želji. Odvrnite nareckanu navrtku **4**, iskrenite noseću dršku **3** oko ose uredjaja u željenu poziciju i ponovo stegnite nareckanu navrtku **4**.

Možete noseću dršku **3** premontirati. Odvrnite sasvim nareckanu navrtku **4** i izvucite potom zavrtanj napolje na gore. Svucite noseću dršku **3** sa strane i iskrenite zaostali deo za zatezanje za 80°. Montirajte noseću dršku **3** obrnutim redosledom.

Promena alata (GSH 16-28)

- **Izvucite pre svih radova na električnom alatu mrežni utikač iz utičnice.**

Očistite dršku alata **7** i lako je namastite.

Upotrebljeni alati bez venca (pogledajte slike A–B)

Iskrenite koleno držač **6** za ca 150° na gore i ubacite upotrebljeni alat u prihvat za alat **8**.

Iskrenite koleno držač **6** na dole, da bi blokirali upotrebljeni alat.

Prontrolišite blokadu vukući alat.

Upotrebljeni alati sa vencem (pogledajte slike C–D)

Možete upotrebljavati umetne alate sa dužinom prihвата od 152 mm (6") do venca.

Iskrenite koleno držač **6** za ca. 180° na gore i ubacite upotrebljeni alat u prihvat za alat **8**.

Iskrenite koleno držač **6** nazad do upotrebljenog alata, da bi deblokirali. Venac **9** mora da drži koleno držač **6**.

Prontrolišite blokadu vukući alat.

Promena alata (GSH 16-30) (pogledajte slike E–F)

- **Izvucite pre svih radova na električnom alatu mrežni utikač iz utičnice.**

Očistite dršku alata **7** i lako je namastite.

Odvrnite zavrtanj za blokadu **5** i okrenite ga za 180° suprotno od kazaljke na satu. Neka zavrtanj za blokadu **5** ponovo uskoči u otvor.

Navucite upotrebljeni alat do graničnika u prihvat alata **8**. Žljeb drške alata **7** mora ukazivati na gore kao što pokazuje slika.

Odvrnite zavrtanj za blokadu **5** i okrenite ga za 180° u pravcu kazaljke na satu. Neka zavrtanj za blokadu **5** ponovo uskoči u otvor.

Prontrolišite blokadu vukući alat.

Rad

Puštanje u rad

- **Obратите pažnju na napon mreže! Napon strujnog izvora mora biti usaglašen sa podacima tipске tablice električnog alata. Električni alati označeni sa 230 V mogu da rade i sa 220 V.**

Uključivanje-isključivanje

Uključite za **puštanje u rad** električnog alata prekidač za uključivanje-/isključivanje **2** u poziciju „I“.

Da bi električni alat **isključili** uključite prekidač za uključivanje-/isključivanje **2** u poziciju „0“.

Kod nižih temperatura postiže električni alat tek posle određenog vremena pun učinak udaraca. Ovo početno vreme možete skratiti, udarivši jednom o pod upotrebljeni alat u električnom priboru.

Uputstva za rad (pogledajte sliku G)

Držite električni alat za vreme rada sa obe ruke na dršci **1**. Drška **1** se pokreće oko svoje ose ca. 30 mm gore i dole. Ovo deluje nasuprot vibracijama koje se pojavljuju.

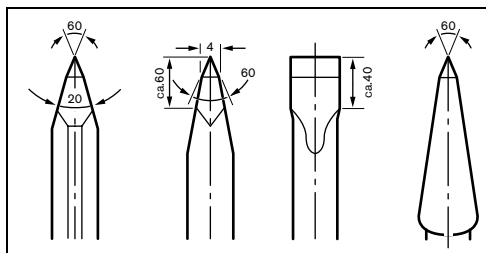
Radite za što veće prigušenje udaraca samo sa umerenim pritiskom.

Oštrenje alata dleta

Samo sa oštrim alatima dleta postizete dobre rezultate, zato oštrite na vreme alate. Ovo obezbeđuje dugi vek trajanja alata i dobre rezultate u radu.

Kasnije brušenje

Oštrite alate dleta sa pločama za brušenje, naprimer Edelkorund, uz isti dotok vode. Orijentacione vrednosti sadrži slika. Pazite na to, da se na oštrici ne pojavi boja otpuštanja, jer ona oštećuje tvrdoću alata dleta.

Za **otkivanje** zagrejte dleto na 850 do 1050 °C (svetlo crveno do žute boje).

Za **kaljenje** zagrejte dleto na oko 900 °C i potopite u ulje. Na kraju obradite ga u peći ca. jedan sat na 320 °C (farba kaljenja je svetlo plava).

Održavanje i servis

Održavanje i čišćenje

- ▶ **Izducite pre svih radova na električnom alatu mrežni utikač iz utičnice.**
- ▶ **Držite električni alat i proreze za ventilaciju čiste, da bi dobro i sigurno radili.**

Pri istrošenim brusnim ugljenima isključuje električni alat automatski. Električni alat mora da se šalje u servis radi održavanja. Adrese pogledajte u prepisu „Service i savetnici kupaca“.

Ako bi električni alat i pored brižljivog postupka izrade i kontrole nekada otkazao, popravku mora vršiti neki autorizovani servis za Bosch-električne alate.

Molimo navedite neizostavno kod svih pitanja i naručivanja rezervnih delova broj predmeta sa 10 brojevanih mesta prema tipskoj tablici električnog alata.

Servis i savetnici kupaca

Prezentacione crteže i informacije u vezi rezervnih delova naći ćete pod:

www.bosch-pt.com

Bosch-Service
Takovska 46
11000 Beograd

☎ +381 11 75 33 73

Fax +381 11 75 33 73

E-Mail: asboschz@EUnet.yu

Uklanjanje djubreta

Električni pribori, pribor i pakovanja treba da se odvoze regeneraciji koja odgovara zaštiti čovekove sredine.

Samo za EU-zemlje:

Ne bacajte električni pribor u kućno djubre!

Prema evropskim smernicama 2002/96/EG o starim električnim i elektronskim uređajima i njihovim pretvaranju u nacionalno dobro ne

moraju više upotrebljivi električni pribori da se odvojeno sakupljaju i odvoze nekoj regeneraciji koja odgovara zaštiti čovekove okoline.

Zadržavamo pravo na promene.

Splošna varnostna navodila za električna orodja

⚠ OPOZORILO Preberite vsa opozorila in napotila. Napake zaradi neupoštevanja spodaj navedenih opozoril in napotil lahko povzročijo električni udar, požar in/ali težke telesne poškodbe.

Vsa opozorila in napotila shranite, ker jih boste v prihodnje še potrebovali.

Pojem „električno orodje“, ki se pojavlja v nadaljnjem besedilu, se nanaša na električna orodja z električnim pogonom (z električnim kablom) in na akumulatorska električna orodja (brez električnega kabla).

1) Varnost na delovnem mestu

- a) **Delovno področje naj bo vedno čisto in dobro osvetljeno.** Nered in neosvetljena delovna področja lahko povzročijo nezgode.
- b) **Ne uporabljajte električnega orodja v okolju, kjer lahko pride do eksplozij oziroma tam, kjer se nahajajo vnetljive tekočine, plini ali prah.** Električna orodja povzročajo iskrenje, zaradi katerega se lahko prah ali para vnameta.
- c) **Prosimo, da med uporabo električnega orodja ne dovolite otrokom ali drugim osebam, da bi se Vam približali.** Odvrčanje Vaše pozornosti drugim lahko povzroči izgubo kontrole nad napravo.

2) Električna varnost

- a) **Priključni vtikač električnega orodja se mora prilegati vtičnici. Spreminjanje vtikača na kakršenkoli način ni dovoljeno. Pri ozemljenih električnih orodjih ne uporabljajte vtikačev z adapterji.** Nespremenjeni vtikači in ustrezne vtičnice zmanjšujejo tveganje električnega udara.
- b) **Izogibajte se telesnemu stiku z ozemljenimi površinami kot so na primer cevi, grelci, štedilniki in hladilniki.** Tveganje električnega udara je večje, če je Vaše telo ozemljeno.
- c) **Prosimo, da napravo zavarujete pred dežjem ali vlago.** Vdor vode v električno orodje povečuje tveganje električnega udara.
- d) **Ne uporabljajte kabla za nošenje ali obešanje električnega orodja in ne vlecite za kabel, če želite vtikač izvleči iz vtičnice. Kabel zavarujte pred vročino, oljem, ostrimi robovi ali premikajočimi se deli naprave.** Poškodovani ali zapleteni kabli povečujejo tveganje električnega udara.

- e) **Kadar uporabljate električno orodje zunaj, uporabljajte samo kabselske podaljške, ki so primerni za delo na prostem.** Uporaba kabselskega podaljška, ki je primeren za delo na prostem, zmanjšuje tveganje električnega udara.
- f) **Če je uporaba električnega orodja v vlažnem okolju neizogibna, uporabljajte stikalo za zaščito pred kvarnim tokom.** Uporaba zaščitnega stikala zmanjšuje tveganje električnega udara.

3) Osebna varnost

- a) **Bodite pozorni, pazite kaj delate ter se dela z električnim orodjem lotite z razumom. Ne uporabljajte električnega orodja, če ste utrujeni oziroma če ste pod vplivom mamil, alkohola ali zdravil.** Trenutek nepazljivosti med uporabo električnega orodja je lahko vzrok za resne telesne poškodbe.
- b) **Uporabljajte osebno zaščitno opremo in vedno nosite zaščitna očala.** Nošenje osebne zaščitne opreme, na primer maske proti prahu, nedrsečih zaščitnih čevljev, varnostne čelade ali zaščitnih glušnikov, kar je odvisno od vrste in načina uporabe električnega orodja, zmanjšuje tveganje telesnih poškodb.
- c) **Izogibajte se nenamernemu zagonu. Pred priključitvijo električnega orodja na električno omrežje in/ali na akumulator in pred dviganjem ali nošenjem se prepričajte, če je električno orodje izklopljeno.** Prenašanje naprave s prstom na stikalo ali priključitev vklapljenega električnega orodja na električno omrežje je lahko vzrok za nezgodo.
- d) **Pred vklapljanjem električnega orodja odstranite nastavitvena orodja ali izvijače.** Orodje ali ključ, ki se nahaja v vrtečem se delu naprave, lahko povzroči telesne poškodbe.
- e) **Izogibajte se nenormalni telesni drži. Poskrbite za trdno stojišče in za stalno ravnotežje.** Tako boste v nepričakovanih situacijah električno orodje lahko bolje nadzorovali.
- f) **Nosite primerna oblačila. Ne nosite ohlapnih oblačil in nakita. Lase, oblačila in rokavice ne približujte premikajočim se delom naprave.** Premikajoči se deli naprave lahko zagrabijo ohlapno oblačilo, dolge lase ali nakit.
- g) **Če je na napravo možno montirati priprave za odsesavanje ali prestrezanje prahu, se prepričajte, če so le-te priključene in če se pravilno uporabljajo.** Uporaba priprave za odsesavanje prahu zmanjšuje zdravstveno ogroženost zaradi prahu.

- 4) **Skrbna uporaba in ravnanje z električnimi orodji**
- Ne preobremenjujte naprave. Pri delu uporabljajte električna orodja, ki so za to delo namenjena.** Z ustreznim električnim orodjem boste v navedenem zmogljivostnem področju delali bolje in varneje.
 - Ne uporabljajte električnega orodja s pokvarjenim stikalom.** Električno orodje, ki se ne da več vklopiti ali izklopiti, je nevarno in ga je potrebno popraviti.
 - Pred nastavljanjem naprave, zamenjavo delov pribora ali odlaganjem naprave izvlecite vtičač iz električne vtičnice in/ali odstranite akumulator.** Ta previdnostni ukrep preprečuje nenameren zagon električnega orodja.
 - Električna orodja, katerih ne uporabljate, shranjujte izven dosega otrok. Osebam, ki naprave ne poznajo ali niso prebrale teh navodil za uporabo, naprave ne dovolite uporabljati.** Električna orodja so nevarna, če jih uporabljajo neizkušene osebe.
 - Skrbno negujte električno orodje. Kontrolirajte brezhibno delovanje premičnih delov naprave, ki se ne smejo zatikati. Če so ti deli zlomljeni ali poškodovani do te mere, da ovirajo delovanje električnega orodja, jih je potrebno pred uporabo naprave popraviti.** Slabo vzdrževana električna orodja so vzrok za mnoge nezgode.
 - Rezalna orodja vzdržujte tako, da bodo vedno ostra in čista.** Skrbno negovana rezalna orodja z ostrimi robovi so manj zatikajo in so lažje vodljiva.
 - Električna orodja, pribor, vsadna orodja in podobno uporabljajte ustrezno tem navodilom. Pri tem upoštevajte delovne pogoje in dejavnost, ki jo boste opravljali.** Uporaba električnih orodij v namene, ki so drugačni od predpisanih, lahko privede do nevarnih situacij.
- 5) **Servisiranje**
- Vaše električno orodje naj popravlja samo kvalificirano strokovno osebje ob obvezni uporabi originalnih rezervnih delov.** Tako bo zagotovljena ohranitev varnosti naprave.
- ▶ **Če izvajate dela, pri katerih bi lahko vstavno orodje zadelo ob skrite električne vodnike ali ob lastni omrežni kabel, držite električno orodje samo za izolirane ročaje.** Stik z vodnikom, ki je pod napetostjo, prenese napetost tudi na kovinske dele električnega orodja in povzroči električni udar.
- ▶ **Medtem ko delate, trdno držite električno orodje z obema rokama in poskrbite za varno stojišče.** Električno orodje bo bolj vodljivo, če ga boste držali z obema rokama.
- ▶ **Zavarujte obdelovanec.** Obdelovanec bo proti premikanju bolje zavarovan z vpenjalnimi pripravami ali s primežem, kot če bi ga držali z roko.
- ▶ **Ne obdelujte materiala, ki vsebuje azbest.** Azbest povzroča rakasta obolenja.
- ▶ **Če bi pri delu lahko nastajal zdravju škodljiv, gorljiv ali eksploziven prah, poskrbite za ustrezne zaščitne ukrepe.** Na primer: Nekaterne vrste prahu povzročajo rakasta obolenja. Nosite masko za zaščito proti prahu in če je možna priključitev, uporabljajte napravo za odsesavanje prahu in ostružkov.
- ▶ **Pred odlaganjem električnega orodja počakajte, da se orodje popolnoma ustavi.** Električno orodje se lahko zatakne, zaradi česar lahko izgubite nadzor nad njim.
- ▶ **Ne uporabljajte električnega orodja s poškodovanim kablom. Ne dotikajte se poškodovanega električnega kabla. Če se kabel poškoduje med delom, izvlecite omrežni vtičač iz vtičnice.** Poškodovani kabli povečujejo tveganje električnega udara.

Opis delovanja

Preberite vsa opozorila in napolila. Napake zaradi neupoštevanja spodaj navedenih opozoril in napolil lahko povzročijo električni udar, požar in/ali težke telesne poškodbe.

Razprite stran s sliko naprave in pustite to stran med branjem navodil za uporabo odprto.

Specifična varnostna navodila

- ▶ **Nosite zaščitne glušnike.** Vpliv hrupa lahko povzroči izgubo sluha.
- ▶ **Za iskanje skritih oskrbovalnih vodov uporabljajte ustrezne iskalne naprave ali se o tem pozanimajte pri lokalnem podjetju za oskrbo z vodo, elektriko ali plinom.** Stik z električnim vodom lahko povzroči požar ali električni udar. Poškodbe na plinovodu so lahko vzrok za eksplozijo, vdor v vodovodno omrežje pa lahko povzroči materialno škodo ali električni udar.

Uporaba v skladu z namenom

Električno orodje je namenjeno za težka klesalna in rušilna dela, ob uporabi primerne naprave pa tudi za zabijanje in komprimiranje.

Tehnični podatki

Rušilno kladivo		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Številka artikla		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Nazivna odjemna moč	W	1750	1750
Število udarcev	min ⁻¹	1300	1300
Moč posameznega udarca	J	45	45
Prijemalo za orodje	mm	28	30
Teža po EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Zaščitni razred		□/II	□/II

Podatki veljajo za nazivne napetosti [U] 230/240 V. Pri nižjih napetostih in pri specifičnih izvedbah za posamezne države lahko ti podatki med seboj odstopajo.

Prosimo, da upoštevate številko artikla na tipski ploščici Vašega električnega orodja. Trgovske oznake posameznih električnih orodij so lahko drugačne.

Vklopi električnega orodja imajo za posledico kratkotrajne padce napetosti. Pri neugodnih pogojih v omrežju se lahko pojavijo motnje v delovanju drugih naprav. Pri omrežnih impedancah, ki znašajo manj kot 0,25 Ohm, motenj ni pričakovati.

Komponente na sliki

Oštevilčenje komponent, ki so prikazane na sliki, se nanaša na prikaz električnega orodja na strani z grafiko.

- 1 Ročaj
- 2 Vklonno/izklonno stikalo
- 3 Ročaj za nošenje
- 4 Narebričena matica za ročaj za nošenje
- 5 Zapiralni svornik (GSH 16-30)
- 6 Držalo (GSH 16-28)
- 7 Steblo orodja
- 8 Prijemalo za orodje
- 9 Obroba

Prikazan ali opisan pribor ne spada v standardni obseg dobave.

Podatki o hrupu/vibracijah

Izmerjene vrednosti so izračunane v skladu z 2000/14/EG in EN 60745.

Nivo hrupa naprave po vrednotenju A tipično znaša: nivo zvočnega tlaka 92 dB(A); nivo jakosti hrupa 103 dB(A). Nezaščitljivost meritve K=2 dB.

Nosite zaščitne glušnike!

Skupne vrednosti oscilacij (vektorski seštevek treh smeri) izračunane ustrezno z EN 60745:

Klesanje: vrednost emisije oscilacij $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, nezanesljivost meritve K=2 m/s^2 .

⚠ OPOZORILO V teh navodilih je naveden nivo vibriranja, ki je bil izmerjen z merilnim postopkom, normiranim v EN 60745. Podatek se lahko uporablja za primerjavo med napravami.

Nivo vibriranja se spreminja odvisno od načina uporabe električnega orodja in lahko v nekaterih primerih presega vrednost, ki je navedena v teh

navodilih. Če boste orodje redno uporabljali na takšen način, je obremenitev z vibracijami lahko podcenjena.

Opozorilo: Za točno oceno obremenitve z vibracijami med določenim časovnim obdobjem je treba upoštevati tudi razdobja, v katerih je bila naprava izklopljena oziroma je sicer delovala, vendar ni bila v uporabi. To bi lahko podatek o obremenitvi z vibracijami v nekem časovnem obdobju občutno zmanjšalo.

Izjava o skladnosti

Z izključno odgovornostjo izjavljamo, da ta izdelek ustreza naslednjim normativom ali normativnim dokumentom: EN 60745, ki so usklajeno z določili smernic 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG, 2000/14/EG: Nivo hrupa L_{WA} je zajamčeno nižji od 105 dB(A). Postopek ocene skladnosti je potekal v skladu s priloženo VI.

Pooblaščen preskusno mesto:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

 i.v.

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montaža

Ročaj za nošenje

Ročaj za nošenje lahko **3** poljubno zasukate. Odvijte narebričeno matico **4**, zasukajte ročaj za nošenje **3** okoli osi aparata na želeno pozicijo in trdno privijte nazaj narebričeno matico **4**.

Ročaj za nošenje lahko **3** premontirate. Odvijte do kraja narebričeno matico **4** in nato potegnite šestrobni vijak ven v smeri navzgor. Ročaj za nošenje **3** potegnite s strani ven in obrnite vpenjalni del, ki je ostal noter, za 180°. Montirajte ročaj za nošenje **3** tako, da opravite iste postopke v obratnem vrstnem redu.

Zamenjava orodja (GSH 16-28)

- **Pred začetkom kakršnih koli del na električnem orodju izvalcite omrežni vtičnik iz vtičnice.**

Očistite steblo orodja **7** in ga rahlo namastite.

Vstavna orodja brez obrobe (glejte slike A–B)

Premaknite držalo **6** za približno 150° navzgor in vložite vstavno orodje v prijemalo za orodje **8**.

Premaknite držalo **6** navzdol in vstavno orodje bo blokirano.

Povlecite za orodje in preverite, če je dobro blokirano.

Vstavna orodja z obrobo (glejte slike C–D)

Uporabljate lahko vstavna orodja z vsadno dolžino 152 mm (6"), pa vse do obrobe.

Premaknite držalo **6** za približno 180° navzgor in vložite vstavno orodje v prijemalo za orodje **8**.

Premaknite držalo **6** nazaj do vstavnega orodja in ga tako blokirajte. Obrobo **9** mora držati držalo **6**.

Povlecite za orodje in preverite, če je dobro blokirano.

Zamenjava orodja (GSH 16-30) (glejte slike E–F)

- **Pred začetkom kakršnih koli del na električnem orodju izvalcite omrežni vtičnik iz vtičnice.**

Očistite steblo orodja **7** in ga rahlo namastite.

Potegnite zapiralni svornik **5** ven in ga zavrtite za 180° v nasprotni smeri urinega kazalca. Zapiralni svornik mora spet **5** zaskočiti.

Vsadno orodje potisnite do omejila v prijemalo orodja **8**. Utor stebela orodja **7** mora kazati navzgor, kot je prikazano na sliki.

Izvalcite zapiralni svornik **5** ven in ga zavrtite za 180° v smeri urinega kazalca. Zapiralni svornik **5** mora spet zaskočiti.

Povlecite za orodje in preverite, če je dobro blokirano.

Delovanje

Zagon

- **Upoštevajte omrežno napetost! Napetost vira električne energije se mora ujemati s podatki na tipski ploščici električnega orodja. Orodje, ki je označeno z 230 V, lahko priključite tudi na napetost 220 V.**

Vklop/izklop

Za **zagon** električnega orodja postavite vklopno/izklopno stikalo **2** v pozicijo „I“.

Če hočete električno orodje **izključiti**, postavite vklopno/izklopno stikalo **2** v pozicijo „0“.

Pri nizkih temperaturah bo električno orodje doseglo svojo polno udarno moč šele čez nekaj časa.

Ta začetni čas lahko skrajšate tako, da z vsadnim orodjem, ki se nahaja v napravi, enkrat udarite ob tla.

Navodila za delo (glejte sliko G)

Držite električno orodje med delom z obema rokama za ročaj **1**. Ročaj **1** se premika okoli svoje osi pribl. 30 mm gor in dol. To gibanje zavira nihanja, ki se pojavijo.

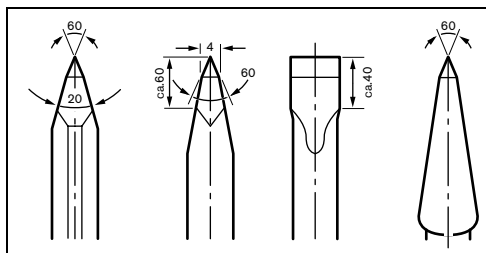
Če želite doseči najboljše možno dušenje udarcev, vedno delajte z zmernim pritiskanjem.

Ostrenje klesalnih orodij

Dobre rezultate boste dosegli samo z ostrimi klesalnimi orodji, zato jih vedno pravočasno nabrusite. To bo zagotovilo dolgo življenjsko dobo orodja in dobre delovne uspehe.

Ostrenje

Klesalna orodja naostrite na brusilnem kolutu, na primer iz plemenitega korunda, ob enakomernem pritekanju vode. Orientacijske vrednosti so prikazane na sliki. Pazite, da se na rezilih ne pokažejo barve popuščanja; to bi lahko zmanjšalo trdoto klesalnih orodij.

Za **kovanje** segrejte dleto na 850 do 1050 °C (svetlo rdeče do rumeno).

Za **kaljenje** segrejte dleto na približno 900 °C in ga ohladite v olju. Nato ga popuščajte v peči in sicer približno eno uro pri 320 °C (barva popuščanja svetlomodra).

Vzdrževanje in servisiranje

Vzdrževanje in čiščenje

- ▶ **Pred začetkom kakršnih koli del na električnem orodju izvlecite omrežni vtičak iz vtičnice.**
- ▶ **Električno orodje in prezračevalne reže naj bodo vedno čisti, kar bo zagotovilo dobro in varno delo.**

Pri izrabljenih drsnih grafitih se električno orodje samodejno izklopi. Orodje pošljite na popravilo v servisno delavnico. Naslovi le-teh so navedeni v odstavku „Servis in svetovalna služba“.

Če bi kljub skrbnim postopkoma izdelave in preizkušanja prišlo do izpada delovanja električnega orodja, naj popravilo opravi servisna delavnica, pooblaščen za popravila Boschevih električnih orodij.

V primeru dodatnih vprašanj in pri naročanju nadomestnih delov brezpogojno navedite 10-mestno številko artikla, ki je navedena na tipski ploščici naprave.

Servis in svetovalna služba

Detajlirane risbe in informacije o nadomestnih delih boste našli na:

www.bosch-pt.com

Top Service d.o.o.
Celovška 172
1000 Ljubljana

☎ +386 (0)1 / 5 19 42 25

☎ +386 (0)1 / 5 19 42 05

Fax +386 (0)1 / 5 19 34 07

Odlaganje

Električno orodje, pribor in embalažo je treba dostaviti v okolju prijazno ponovno predelavo.

Samo za države EU:

Električnih orodij ne odlagajte med hišne odpadke!

V skladu z evropsko smernico

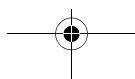
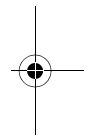
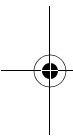
2002/96/EG v zvezi s starimi

električnimi in elektronskimi aparati in

njenim tolmačenjem v nacionalnem

pravu je treba neuporabna električna orodja ločeno zbirati in jih nato oddati v okolju prijazno ponovno predelavo.

Pridržujemo si pravico do sprememb.

Opće upute za sigurnost za električne alate

⚠ UPOZORENJE Treba pročitati sve napomene o sigurnosti i upute. Ako se ne

bi poštivale napomene o sigurnosti i upute to bi moglo uzrokovati strujni udar, požar i/ili teške ozljede.

Sačuvajte sve napomene o sigurnosti i upute za buduću primjenu.

U daljnjem tekstu korišten pojam „Električni alat“ odnosi se na električne alate s priključkom na električnu mrežu (s mrežnim kabelom) i na električne alate s napajanjem iz aku baterije (bez mrežnog kabela).

1) Sigurnost na radnom mjestu

- a) **Održavajte vaše radno mjesto čistim i dobro osvijetljenim.** Nered ili neosvijetljeno radno mjesto mogu uzrokovati nezgode.
- b) **Ne radite s električnim alatom u okolini ugroženoj eksplozijom, u kojoj se nalaze zapaljive tekućine, plinovi ili prašina.** Električni alati proizvode iskre koje mogu zapaliti prašinu ili pare.
- c) **Tijekom uporabe električnog alata djecu i ostale osobe držite dalje od mjesta rada.** U slučaju skretanja pozornosti mogli bi izgubiti kontrolu nad uređajem.

2) Električna sigurnost

- a) **Priključni utikač električnog alata mora odgovarati utičnici. Na utikaču se ni na koji način ne smiju izvoditi izmjene. Ne koristite adapterski utikač zajedno sa zaštitno uzemljenim električnim alatom.** Utikač na kojem nisu vršene izmjene i odgovarajuća utičnica smanjuju opasnost od strujnog udara.
- b) **Izbjegavajte dodir tijela s uzemljenim površinama, kao što su cijevi, radijatori, štednjaci i hladnjaci.** Postoji povećana opasnost od električnog udara ako bi vaše tijelo bilo uzemljeno.
- c) **Uređaj držite dalje od kiše ili vlage.** Prodiranje vode u električni alat povećava opasnost od strujnog udara.
- d) **Ne zloupotrebljavajte priključni kabel za nošenje, vješanje električnog alata ili za izvlačenje utikača iz mrežne utičnice. Priključni kabel držite dalje od izvora topline, ulja, oštih rubova ili pomičnih dijelova uređaja.** Oštećen ili usukan priključni kabel povećava opasnost od strujnog udara.
- e) **Ako sa električnim alatom radite na otvorenom, koristite samo produžni kabel koji je prikladan za uporabu na otvorenom.** Primjena produžnog kabela prikladnog za rad na otvorenom smanjuje opasnost od strujnog udara.

- f) **Ako se ne može izbjeći uporaba električnog alata u vlažnoj okolini, koristite zaštitnu sklopku struje kvara.** Primjenom zaštitne sklopke struje kvara izbjegava se opasnost od električnog udara.

3) Sigurnost ljudi

- a) **Budite pažljivi, pazite što činite i postupajte oprezno kod rada s električnim alatom. Ne koristite električni alat ako ste umorni ili pod utjecajem droga, alkohola ili lijekova.** Trenutak nepažnje kod uporabe električnog alata može uzrokovati teške ozljede.
 - b) **Nosite osobnu zaštitnu opremu i uvijek nosite zaštitne naočale.** Nošenje osobne zaštitne opreme, kao što je maska za prašinu, sigurnosna obuća koja ne kliže, zaštitna kaciga ili štitić za sluh, ovisno od vrste i primjene električnog alata, smanjuje opasnost od ozljeda.
 - c) **Izbjegavajte nehotično puštanje u rad. Prije nego što ćete utaknuti utikač u utičnicu i/ili staviti aku-bateriju, provjerite je li električni alat isključen.** Ako kod nošenja električnog alata imate prst na prekidaču ili se uključen uređaj priključi na električno napajanje, to može dovesti do nezgoda.
 - d) **Prije uključivanja električnog alata uklonite alate za podešavanje ili vijčani ključ.** Alat ili ključ koji se nalazi u rotirajućem dijelu uređaja može dovesti do nezgoda.
 - e) **Izbjegavajte neuobičajene položaje tijela. Zauzmite siguran i stabilan položaj tijela i u svakom trenutku održavajte ravnotežu.** Na taj način možete električni alat bolje kontrolirati u neočekivanim situacijama.
 - f) **Nosite prikladnu odjeću. Ne nosite široku odjeću ili nakit. Kosu, odjeću i rukavice držite dalje od pomičnih dijelova.** Nepričvršćenu odjeću, dugu kosu ili nakit mogu zahvatiti pomični dijelovi.
 - g) **Ako se mogu montirati naprave za usisavanje i hvatanje prašine, provjerite da li su iste priključene i da li se mogu ispravno koristiti.** Primjena naprave za usisavanje može smanjiti ugroženost od prašine.
- ### 4) Brižljiva uporaba i ophođenje s električnim alatima
- a) **Ne preopterećujte uređaj. Za vaš rad koristite za to predviđen električni alat.** S odgovarajućim električnim alatom radit ćete bolje i sigurnije u navedenom području učinka.
 - b) **Ne koristite električni alat čiji je prekidač neispravan.** Električni alat koji se više ne može uključivati i isključivati opasan je i mora se popraviti.

c) Izvucite utikač iz mrežne utičnice i/ili izvadite aku-bateriju prije podešavanja uređaja, zamjene pribora ili odlaganja uređaja. Ovim mjerama opreza izbjeci će se nehotično pokretanje električnog alata.

d) Električni alat koji ne koristite spremite izvan dosega djece. Ne dopustite rad s uređajem osobama koje nisu s njim upoznate ili koje nisu pročitale ove upute. Električni alati su opasni ako s njima rade neiskusne osobe.

e) Održavajte električni alat s pažnjom. Kontrolirajte da li pomični dijelovi uređaja besprijekorno rade i da nisu zaglavljani, da li su dijelovi polomljeni ili tako oštećeni da se ne može osigurati funkcija električnog alata. Prije primjene ove oštećene dijelove treba popraviti. Mnoge nezgode imaju svoj uzrok u slabo održavanim električnim alatima.

f) Rezne alate održavajte oštrim i čistim. Pažljivo održavani rezni alati s oštrim oštricama manje će se zaglaviti i lakše se s njima radi.

g) Električni alat, pribor, radne alate, itd. koristite prema ovim uputama i na način kako je to propisano za poseban tip uređaja. Kod toga uzmite u obzir radne uvjete i izvođene radove. Uporaba električnih alata za druge primjene nego što je to predviđeno, može dovesti do opasnih situacija.

5) Servisiranje

a) Popravak vašeg električnog alata prepustite samo kvalificiranom stručnom osoblju ovlaštenog servisa i samo s originalnim rezervnim dijelovima. Na taj će se način osigurati da ostane sačuvana sigurnost uređaja.

Upute za sigurnost specifične za uređaj

- ▶ **Nosite štitnike za sluh.** Djelovanje buke može dovesti do gubitka sluha.
- ▶ **Primijenite prikladan uređaj za traženje kako bi se pronašli skriveni opskrbni vodovi ili zatražite pomoć lokalnog distributera.** Kontakt s električnim vodovima može dovesti do požara i električnog udara. Oštećenje plinske cijevi može dovesti do eksplozije. Probijanje vodovodne cijevi uzrokuje materijalne štete ili može prouzročiti električni udar.

▶ **Ako izvodite radove kod kojih bi radni alat mogao zahvatiti skrivene električne vodove ili vlastiti priključni kabel, električni alat držite samo za izolirane ručke.** Kontakt sa električnim vodom pod naponom, stavlja pod napon i metalne dijelove električnog alata i dovodi do električnog udara.

▶ **Električni alat kod rada držite čvrsto s obje ruke i zauzmite siguran i stabilan položaj tijela.** Električni alat će se sigurno voditi s dvije ruke.

▶ **Osigurajte izradak.** Izradak stegnut pomoću stezne naprave ili škripca sigurnije će se držati nego s vašom rukom.

▶ **Ne obrađujte materijal koji sadrži azbest.** Azbest se smatra kancerogenim.

▶ **Poduzmite mjere zaštite ako kod rada može nastati prašina koja je štetna za zdravlje, zapaljiva ili eksplozivna.** Na primjer: Neke prašine se smatraju kancerogenima. Nosite masku za zaštitu od prašine i koristite usisavanje prašine/strugotine ako se može priključiti.

▶ **Prije njegovog odlaganja pričekajte da se električni alat zaustavi do stanja mirovanja.** Električni alat se može zaglaviti, što može dovesti gubitka kontrole nad električnim alatom.

▶ **Električni alat ne koristite sa oštećenim kablom. Oštećeni kabel ne dodirujte i izvucite mrežni utikač ako bi se kabel tijekom rada oštetio.** Oštećeni kabel povećava opasnost od električnog udara.

Opis djelovanja

Treba pročitati sve napomene o sigurnosti i upute. Ako se ne bi poštivale napomene o sigurnosti i upute to bi moglo uzrokovati strujni udar, požar i/ili teške ozljede.

Molimo otvorite preklopnu stranicu sa prikazom uređaja i držite ovu stranicu otvorenom dok čitate upute za uporabu.

Uporaba za određenu namjenu

Električni alat je predviđen za teške radove sa dlijetom i radove rušenja, a sa odgovarajućim priborom i za utiskivanje i brtvljenje.

Tehnički podaci

Čekić za rušenje	GSH 16-28 PROFESSIONAL		GSH 16-30 PROFESSIONAL	
	3 611 C35 0..		3 611 C35 1..	
Kataloški br.				
Nazivna primljena snaga	W	1750		1750
Broj udaraca	min ⁻¹	1300		1300
Jačina pojedinačnog udarca	J	45		45
Stezač alata	mm	28		30
Težina odgovara EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9		16,5
Klasa zaštite		□/II		□/II

Podaci vrijede za nazivne napone [U] 230/240 V. Kod nižih napona i specifičnih izvedbi za određene zemlje, ovi podaci mogu varirati.

Molimo pridržavajte se kataloškog broja sa tipske pločice vašeg električnog alata. Trgovačke oznake pojedinih električnih alata mogu varirati.

Postupcima uključivanja proizvode se kratkotrajni padovi napona. Kod nepovoljnih uvjeta električne mreže mogu se pojaviti djelovanja i na ostale uređaje. Kod impedancije mreže manje od 0,25 oma ne mogu se očekivati nikakve smetnje.

Prikazani dijelovi uređaja

Numeriranje prikazanih dijelova odnosi se na prikaz električnog alata na stranici sa slikama.

- 1 Ručka
- 2 Prekidač za uključivanje/isključivanje
- 3 Ručka za prenošenje
- 4 Nareckana matica za nosivu ručku
- 5 Zaporni svornjak (GSH 16-30)
- 6 Stremen za držanje (GSH 16-28)
- 7 Drška alata
- 8 Stezač alata
- 9 Naslon

Prikazan ili opisan pribor ne pripada standardnom opsegu isporuke.

Informacije o buci i vibracijama

Izmjerene vrijednosti određene su prema 2000/14/EG i EN 60745.

Prag buke uređaja vrednovan s A iznosi obično: prag zvučnog tlaka 92 dB(A); prag učinka buke 103 dB(A). Nesigurnost K=2 dB.

Nosite štitičke za sluh!

Ukupne vrijednosti oscilacija (vektorski zbroj tri smjera) izračunavaju se prema EN 60745:

Rad s dlijetom: Oscilacijska vrijednost emisije $a_{11} = 10 \text{ m/s}^2$, nepouzdanost $K=2 \text{ m/s}^2$.

UPOZORENJE Prag vibracija naveden u ovim uputama izmjeren je prema mjernom postupku propisanom u EN 60745 i može se koristiti za usporedbu uređaja.

Prag vibracija mijenja se prema primjeni električnog alata i u mnogim slučajevima se može kretati iznad vrijednosti navedenih u ovim uputama. Opterećenje od vibracija može se zanemariti kada se električni alat redovito koristi na takav način.

Napomena: Za točnu procjenu opterećenja od vibracija tijekom određenog razdoblja rada, trebaju se uzeti u obzir i vremena u kojima je uređaj isključen, ili doduše radi ali se stvarno ne koristi. To može osjetno smanjiti opterećenje od vibracija kroz čitavo razdoblje rada.

Izjava o usklađenosti

Izjavljujemo uz punu odgovornost da je ovaj proizvod usklađen sa slijedećim normama ili normativnim dokumentima: EN 60745 prema odredbama smjernica 89/336/EWG, 98/37/EG, 2000/14/EG.

2000/14/EG: Zajamčeni prag učinka buke L_{WA} niži je od 105 dB(A). Postupci vrednovanja usklađenosti prema Dodatku VI.

Ovlaštena ispitna institucija:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, dne 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider Dr. Eckerhard Strötgen
Senior Vice President Head of Product
Engineering Certification

Dr. Egbert Schneider i.v. Strötgen

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montaža

Nosiva ručka

Nosivu ručku **3** možete proizvoljno zakrenuti. Otpustite nareckanu maticu **4**, zakrenite nosivu ručku **3**, kako bi os uređaja bila u željenom položaju i ponovno stegnite nareckanu maticu **4**.

Nosivu ručku **3** možete premontirati. Do kraja odvijte nareckanu maticu **4** i nakon toga odvijte šesterokutni vijak prema gore. Povucite nosivu ručku **3** bočno i zakrenite preostali stezni dio za 180°. Steznu ručku **3** montirajte obrnutim redoslijedom.

Zamjena alata (GSH 16-28)

- **Prije svih radova na električnom alatu izvucite mrežni utikač iz utičnice.**

Očistite dršku alata **7** i malo je namažite mašću.

Radni alati bez naslona (vidjeti slike A–B)

Zakrenite stremen za držanje **6** za cca. 150° prema gore i umetnite radni alat u stezač alata **8**.

Zakrenite stremen za držanje **6** prema dolje za učvršćivanje radnog alata.

Zabavljanje kontrolirajte potezanjem za alat.

Radni alati sa naslonom (vidjeti slike C–D)

Možete koristiti radne alate sa usadnom dužinom od 152 mm (6") do naslona.

Zakrenite stremen za držanje **6** za cca. 180° prema gore i umetnite radni alat u stezač alata **8**.

Za učvršćivanje zakrenite stremen za držanje **6** natrag do radnog alata. Naslon **9** mora se držati preko stremena za držanje **6**.

Zabavljanje kontrolirajte potezanjem za alat.

Zamjena alata (GSH 16-30) (vidjeti slike E-F)

- **Prije svih radova na električnom alatu izvucite mrežni utikač iz utičnice.**

Očistite dršku alata **7** i malo je namažite mašću.

Izvučite zaporni svornjak **5** i okrenite ga za 180° u smjeru suprotnom od kazaljke na satu. Zaporni svornjak **5** neka ponovno uskoči.

Uvucite radni alat do graničnika u stezač alata **8**. Utor drške alata **7** mora biti okrenut prema gore kako je prikazano na slici.

Izvučite zaporni svornjak **5** i okrenite ga za 180° u smjeru kazaljke na satu. Zaporni svornjak **5** neka ponovno uskoči.

Zabavljanje kontrolirajte potezanjem za alat.

Rad

Puštanje u rad

- **Pridržavajte se mrežnog napona! Napon izvora struje mora se podudarati s podacima na tipskoj pločici električnog alata. Električni alati označeni s 230 V mogu raditi i na 220 V.**

Uključivanje/isključivanje

Za **puštanje u rad** električnog alata nagnite prekidač za uključivanje/isključivanje **2** u položaj „I“.

Za **isključivanje** električnog alata nagnite prekidač za uključivanje/isključivanje **2** u položaj „0“.

Kod nižih temperatura električni alat doseže puni učinak udaraca tek nakon određenog vremena. Vrijeme pokretanja možete skratiti tako da radnim alatom u električnom alatu jedan puta udarite u tlo.

Upute za rad (vidjeti sliku G)

Držite električni alat tijekom rada sa obje ruke na ručki **1**. Ručka **1** se pomiče oko svoje osi cca. 30 mm prema gore i dolje. Na taj se način suprotstavljate nastalim vibracijama.

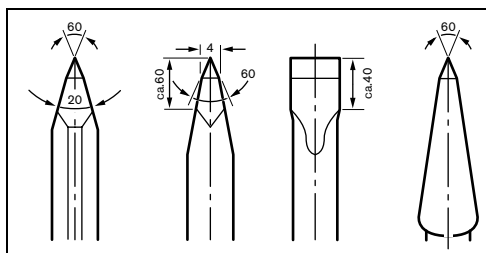
Radite samo sa umjerenim pritiskom, za što je moguće veće prigušenje udara.

Oštrenje dljeteta

Samo sa oštrim dljetima postizete dobar rezultat, te zbog toga treba dljeteta pravovremeno oštriti. Na taj se način postiže dugi vijek trajanja alata i dobar radni rezultat.

Naknadno brušenje

Dlijeto brusite na brusnim pločama, npr. plemeniti korund, uz neprekidno hlađenje vodom. Približne vrijednosti za to prikazane su na slici. Kod toga pazite da se na oštricama ne pojave boje popuštanja; time će se smanjiti tvrdoća dljeteta.

Za **kovanje** zagrijte dljeteto na 850 do 1050 °C (svijetlocrvena do žuta boja usijanja).

Za **kaljenje** zagrijte dljeteto na cca. 900 °C i naglo ga ohladite u ulju. Nakon toga ga popustite u peći u trajanju cca. jednog sata, zagrijavanjem na 320 °C (boja popuštanja svjetlo plava).

Održavanje i servisiranje

Održavanje i čišćenje

- ▶ **Prije svih radova na električnom alatu izvucite mrežni utikač iz utičnice.**
- ▶ **Električni alat i otvore za hlađenje održavajte čistim kako bi se moglo dobro i sigurno raditi.**

Kada se istroše ugljene četkice električni alat će se sam isključiti. Električni alat se za održavanje mora poslati u servis, na jednu od adresa navedenu u poglavlju „Servisiranje i savjetnik za kupce“.

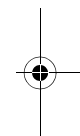
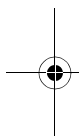
Ako bi električni alat unatoč brižljivih postupaka izrade i ispitivanja ipak prestao raditi, popravak treba prepustiti ovlaštenom servisu za Bosch električne alate.

Za slučaj povratnih upita ili naručivanja rezervnih dijelova, molimo vas neizostavno navedite 10-znamenasti kataloški broj sa tipske pločice električnog alata.

Servisiranje i savjetnik za kupce

Crteže u rastavljenom obliku i informacije o rezervnim dijelovima možete naći na adresi: **www.bosch-pt.com**

Robert Bosch d.o.o
Kneza Branimira 22
100 40 Zagreb
☎ +385 (0)1 / 2 95 80 51
Fax +385 (0)1 / 2 95 80 60

Zbrinjavanje

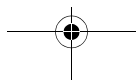
Električni alat, pribor i ambalažu treba dovesti na ekološki prihvatljivu ponovnu primjenu.

Samo za zemlje EU:

Ne bacajte električni alat u kućni otpad!
Prema Europskim smjernicama 2002/96/EG za električne i električne stare uređaje, električni alati koji više nisu uporabivi moraju se odvojeno sakupiti i dovesti na ekološki prihvatljivu ponovnu primjenu.

Zadržavamo pravo na promjene.

Üldised ohutusjuhised

TÄHELEPANU Kõik ohutusnõuded ja juhised tuleb läbi lugeda.

Ohutusnõuete ja juhiste eiramise tagajärjeks võib olla elektrilöökk, tulekahju ja/või rasked vigastused.

Hoidke kõik ohutusnõuded ja juhised edasiseks kasutamiseks hoolikalt alles.

Allpool kasutatud mõiste „Elektriline tööriist“ käib võrgutoitega (toitejuhtmega) elektriliste tööriistade ja akutoitega (ilma toitejuhtmata) elektriliste tööriistade kohta.

1) Ohutusnõuded tööpiirkonnas

- Töökoht peab olema puhas ja hästi valgustatud.** Töökohas valitsev segadus ja hämarus võib põhjustada õnnetusi.
- Ärge kasutage elektrilist tööriista plahvatusohtlikus keskkonnas, kus leidub tuleohtlikke vedelikke, gaase või tolmu.** Elektrilistest tööriistadest lööb sädemeid, mis võivad tolmu või auru süüdata.
- Elektrilise tööriista kasutamise ajal hoidke lapsed ja teised isikud töökohast eemal.** Kui Teie tähelepanu kõrvale juhitakse, võib seade Teie kontrolli alt väljuda.

2) Elektriohutus

- Elektrilise tööriista pistik peab pistikupessa sobima. Pistiku kallal ei tohi teha mingeid muudatusi. Ärge kasutage kaitsemaandusega elektriliste tööriistade puhul adapterpistikuid.** Muutmata pistikud ja sobivad pistikupesad vähendavad elektrilöögi saamise riski.
- Vältige kehakontakti maandatud pindadega, nagu torud, radiaatorid, pliivid ja külmikud.** Kui Teie keha on maandatud, on elektrilöögi oht suurem.
- Hoidke seadet vihma ja niiskuse eest.** Kui elektrilisse tööriista on sattunud vett, on elektrilöögi oht suurem.
- Ärge kasutage toitejuhet otstarvetel, milleks see ei ole ette nähtud, näiteks elektrilise tööriista kandmiseks, ülesriputamiseks või pistiku pistikupesast väljatõmbamiseks. Hoidke toitejuhet kuumuse, õli, teravate servade ja seadme liikuvate osade eest.** Kahjustatud või keerduläinud toitejuhtmed suurendavad elektrilöögi ohtu.
- Kui töötate elektrilise tööriistaga vabas õhus, kasutage ainult selliseid pikendusjuhtmeid, mida on lubatud kasutada ka välistingimustes.** Välistingimustes kasutamiseks sobiva pikendusjuhtme kasutamine vähendab elektrilöögi ohtu.

- Kui elektrilise tööriista kasutamine niiskes keskkonnas on vältimatu, kasutage rikkevoolukaitseülilülitit.** Rikkevoolukaitseülilülitit kasutamine vähendab elektrilöögi ohtu.

3) Inimeste turvalisus

- Olge tähelepanelik, jälgige, mida Te teete, ning toimige elektrilise tööriistaga töötades kaalutletult. Ärge kasutage elektrilist tööriista, kui olete väsinud või uimastite, alkoholi või ravimite mõju all.** Hetkeline tähelepanematus seadme kasutamisel võib põhjustada tõsiseid vigastusi.
- Kandke isikukaitsevahendeid ja alati kaitseprille.** Isikukaitsevahendite, näiteks tolmu maski, libisemiskindlate turvajalatsite, kaitsekiivri või kuulmiskaitsevahendite kandmine – sõltuvalt elektrilise tööriista tüübist ja kasutusala – vähendab vigastuste ohtu.
- Vältige seadme tahtmatut käivitamist. Enne pistiku ühendamist pistikupessa, aku ühendamist seadme külge, seadme ülestõstmist ja kandmist veenduge, et elektriline tööriist on välja lülitatud.** Kui hoiate elektrilise tööriista kandmisel sõrme lülitil või ühendate vooluvõrku sisselülitatud seadme, võivad tagajärjeks olla õnnetused.
- Enne elektrilise tööriista sisselülitamist eemaldage selle küljest reguleerimis- ja mutrivõtmed.** Seadme pöörleva osa küljes olev reguleerimis- või mutrivõti võib põhjustada vigastusi.
- Vältige ebatavalist kehaasendit. Võtke stabiilne tööasend ja hoidke kogu aeg tasakaalu.** Nii saate elektrilist tööriista ootamatutes olukordades paremini kontrollida.
- Kandke sobivat rõivastust. Ärge kandke laiu riideid ega ehteid. Hoidke juuksed, rõivad ja kindad seadme liikuvatest osadest eemal.** Lotendavad riided, ehted või pikad juuksed võivad sattuda seadme liikuvate osade vahele.
- Kui on võimalik paigaldada tolmueemaldus- ja tolmu kogumisseadiseid, veenduge, et need on seadmega ühendatud ja et neid kasutatakse õigesti.** Tolmueemaldusseadise kasutamine vähendab tolmu põhjustatud ohte.

4) Elektriliste tööriistade hoolikas käsitsemine ja kasutamine

- Ärge koormake seadet üle. Kasutage töö tegemiseks selleks ettenähtud elektrilist tööriista.** Sobiva elektrilise tööriistaga töötate ettenähtud jõudluspiirides efektiivselt ja ohutumalt.

b) Ärge kasutage elektrilist tööriista, mille lüliti on rikkis. Elektriline tööriist, mida ei ole enam võimalik lülitist sisse ja välja lülitada, on ohtlik ning tuleb parandada.

c) Tõmmake pistik pistikupesast välja ja/või eemaldage seadmest aku enne seadme reguleerimist, tarvikute vahetamist ja seadme ärapanekut. See ettevaatusabinõu väldib elektrilise tööriista soovimatut käivitamist.

d) Kasutusvälisel ajal hoidke elektrilisi tööriistu lastele kättesaamatus kohas. Ärge laske seadet kasutada isikutel, kes seadet ei tunne või pole siintoodud juhiseid lugenud. Asjatundmatute isikute käes on elektrilised tööriistad ohtlikud.

e) Hoolitsege seadme eest korralikult. Kontrollige, kas seadme liikuvad osad töötavad veatult ega kiildu kiini. Veenduge, et seadme detailid ei ole murdunud või kahjustatud määral, mis mõjutab seadme töökindlust. Laske kahjustatud detailid enne seadme kasutamist parandada. Paljude õnnetuste põhjuseks on halvasti hooldatud elektrilised tööriistad.

f) Hoidke löiketarvikud teravad ja puhtad. Hoolikalt hooldatud, teravate löikeservadega löiketarvikud kiilduvad harvemini kinni ja neid on lihtsam juhtida.

g) Kasutage elektrilist tööriista, lisavarustust, tarvikuid jne vastavalt siintoodud juhistele ning nii, nagu konkreetse seadmetüübi jaoks ette nähtud. Arvestage seejuures töötingimuste ja teostatava töö iseloomuga. Elektriliste tööriistade nõuetevastane kasutamine võib põhjustada ohtlikke olukordi.

5) Teenindus

a) Laske elektrilist tööriista parandada ainult kvalifitseeritud spetsialistidel, kes kasutavad originaalvaruosi. Nii tagate püsivalt seadme ohutu töö.

Ohutusjuhised

- ▶ **Kandke kuulmiskaitsevahendeid.** Müra võib kahjustada kuulmist.
- ▶ **Varjatult paiknevate elektrijuhtmete, gaasi- või veetorude avastamiseks kasutage sobivaid otsimisseadmeid või pöörduge kohaliku elektri-, gaasi- või veevarustusfirma poole.** Kokkupuutel elektrijuhtmetega tekib tulekahju- ja elektrilöögioht. Gaasitorustiku vigastamisel tekib plahvatusoht. Veetorustiku vigastamine põhjustab materiaalse kahju ja võib tekitada elektrilöögi.

▶ **Kui esineb oht, et seade võib tabada varjatud elektrijuhtmeid või omaenda toitejuhet, tohib seadet hoida üksnes isoleeritud käepidemetest.** Kontakt pingele all oleva juhtmega pingestab ka seadme metalldetailid ja põhjustab elektrilöögi.

▶ **Hoidke elektrilist tööriista töötades mõlema käega ja säilitage stabiilne asend.** Elektriline tööriist püsib kahe käega hoides kindlamini käes.

▶ **Kinnitage töödeldav toorik.** Kinnitusseadmete või kruustangidega kinnitatud toorik püsib kindlamalt kui käega hoides.

▶ **Asbestisisaldava materjali töötlemine on keelatud.** Asbest võib tekitada vähki.

▶ **Rakendage kaitsemeetmeid, kui töötamisel võib tekkida tervistkahjustavat, süttimis- või plahvatusohtlikku tolmu.** Näiteks: mõned tolmuliigid on vähkitekitava toimega. Kandke tolmukaitsemaski ja võimaluse korral kasutage tolmulaastueemaldusseadist.

▶ **Enne käestpanekut oodake, kuni elektriline tööriist on seiskunud.** Kasutatav tarvik võib kinni kiilduda ja põhjustada kontrolli kaotuse seadme üle.

▶ **Ärge kasutage elektrilist tööriista, mille toitejuhe on vigastatud. Ärge puudutage vigastatud toitejuhet; kui toitejuhe saab töötamise ajal vigastada, tõmmake pistik kohe pistikupesast välja.** Vigastatud toitejuhe suurendab elektrilöögi ohtu.

Tööpõhimõtte kirjeldus

Kõik ohutusnõuded ja juhised tuleb läbi lugeda. Ohutusnõuete ja juhiste eiramise tagajärjeks võib olla elektrilööök, tulekahju ja/või rasked vigastused.

Avage kokkuvolditud lehekülg, millel on toodud joonised seadme kohta, ja jätke see kasutusjuhendi lugemise ajaks lahti.

Nõuetekohane kasutamine

Seade on ette nähtud rasketeks meiseldus – ja murdmistöõdeks, koos vastavate tarvikutega ka rammimiseks ja tihendamiseks.

Tehnilised andmed

Piikvasar		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Tootenumber		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Nimivõimsus	W	1750	1750
Löökide arv	min ⁻¹	1300	1300
Löögjõud	J	45	45
Padrun	mm	28	30
Kaal EPTA-Procedure 01/2003 järgi	kg	17,9	16,5
Kaitseklass		□/II	□/II

Andmed kehtivad nimipingetel [U] 230/240 V. Madalamatel pingetel ja kasutusriigis spetsiifiliste mudelite puhul võivad toodud andmed varieeruda.

Pöörake palun tähelepanu oma tööriista andmesildil toodud tootenumbrile. Seadmete kaubanduslik tähistus võib olla erinev.

Sisselülitamine tekitab lühiajaliselt pinge kõikumist. Ebasoodsate võrgutingimuste korral võib tekkida häireid teiste seadmete töös. Häireid ei teki, kui vooluvõrgu näivtakistus on väiksem kui 0,25 oomi.

Seadme osad

Seadme osade numeratsiooni aluseks on jooniste leheküljel toodud numbrid.

- 1 Käepide
- 2 Lülitit (sisse/välja)
- 3 Kandekäepide
- 4 Rihveldatud mutter kandekäepideme jaoks
- 5 Lukustuspolt (GSH 16-30)
- 6 Lukusti (GSH 16-28)
- 7 Tarviku padrunisse kinnituv osa
- 8 Padrun
- 9 Ümbrisvõru

Tarnekomplekt ei sisalda kõiki kasutusjuhendis olevatel joonistel kujutatud või kasutusjuhendis nimetatud lisatarvikuid.

Andmed müra/vibratsiooni kohta

Mõõtmised teostatud 2000/14/EÜ ja EN 60745 kohaselt.

Seadme A-karakteristikuga mõõdetud müratase on üldjuhul: helirõhu tase 92 dB(A); müravõimsuse tase 103 dB(A). Mõõteviga K=2 dB.

Kasutage kuulmiskaitsevahendeid!

Koguvibratsioon (kolme suuna vektorsumma) mõõdetud vastavalt standardile EN 60745:

Meiseldamine: Vibratsioon $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, mõõteviga $K = 2 \text{ m/s}^2$.

⚠ TÄHELEPANU Käesolevas juhendis toodud vibratsioon on mõõdetud standardile EN 60745 vastava mõõtemetodi järgi ja seda võib kasutada seadmete omavaheliseks võrdluseks.

Vibratsioonitase muutub sõltuvalt elektrilise tööriista kasutusotstarbest ja võib mõningatel juhtudel käesolevas juhendis toodud väärtuse ületada. Kui elektrilist tööriista kasutatakse taolisel viisil

regulaarselt, tekitab oht vibratsiooni alahindamiseks. **Märkus:** Vibratsiooni täpseks hindamiseks teatud tööperioodi jooksul tuleks arvesse võtta ka aega, mil seade oli välja lülitatud või küll sisse lülitatud, kuid tegelikult tööle rakendamata. See võib vibratsiooni töö koguperioodi jooksul tunduvalt vähendada.

Vastavus normidele

Ainuvastutajana kinnitame, et antud toode vastab järgmistele standarditele ja normatiivdokumentidele: EN 60745 vastavalt direktiivide 89/336/EMÜ, 98/37/EÜ, 2000/14/EÜ, 2000/14/EÜ nõuetele: Garanteeritud müratase L_{WA} on alla 105 dB(A). Vastavuse hindamise meetod vastavalt lisale VI.

Teavitatud hindamisasutus:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider Senior Vice President Engineering
Dr. Eckerhard Strötgen Head of Product Certification

Dr. E. Schneider i.v. *Dr. E. Strötgen*

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montaaž

Kandekäepide

Kandekäepidet **3** võite keerata mis tahes asendisse. Keerake lahti rihveldatud mutter **4**, keerake kandekäepide **3** ümber seadme telje soovitud asendisse ja keerake rihveldatud mutter **4** uuesti kinni.

Kandekäepidet **3** on võimalik paigaldada teise asendisse. Selleks keerake rihveldatud mutter **4** täiesti lahti ja tõmmake seejärel kuuskantkruvi suunaga üles välja. Tõmmake kandekäepide **3** külgsuunas maha ja pöörake allesjäänud kinnitustetaili 180°. Paigaldage kandekäepide **3** vastupidises järjekorras.

Tarviku vahetus (GSH 16-28)

- ▶ **Enne mistahes tööde teostamist elektrilise tööriista kallal tõmmake pistik pistikupesast välja.**

Puhastage tarviku padrunisse kinnituv osa **7** ja määrige seda kergelt.

Ilma ümbrivõruta tarvikud (vt jooniseid A – B)

Tõmmake lukustit **6** umbes 150° üles ja paigaldage tarviku padrunisse **8**.

Tarviku lukustamiseks viige lukusti **6** alla. Lukustuse kontrollimiseks tõmmake tarvikut.

Ümbrivõruga tarvikud (vt jooniseid C – D)

Võite kasutada tarvikuid, mille padrunisse kinnituv osa, mis ulatub ümbrivõruni, on pikkusega 152 mm (6").

Tõmmake lukustit **6** umbes 180° üles ja paigaldage tarviku padrunisse **8**.

Tarviku lukustamiseks keerake lukustit **6** kuni tarvikuni tagasi. Ümbrivõru **9** peab hoidma lukusti **6**. Lukustuse kontrollimiseks tõmmake tarvikut.

Tarviku vahetus (GSH 16-30) (vt jooniseid E-F)

- ▶ **Enne mistahes tööde teostamist elektrilise tööriista kallal tõmmake pistik pistikupesast välja.**

Puhastage tarviku padrunisse kinnituv osa **7** ja määrige seda kergelt.

Tõmmake lukustuspolst **5** välja ja keerake seda 180° vastupäeva. Laske lukustuspolst **5** uuesti kohale fikseeruda.

Viige tarviku lõpuni padrunisse **8**. Tarviku padrunisse kinnituvat osa **7** soon peab olema suunatud üles nagu näidatud joonisel.

Tõmmake lukustuspolst **5** välja ja keerake seda 180° päripäeva. Laske lukustuspolst **5** uuesti kohale fikseeruda.

Lukustuse kontrollimiseks tõmmake tarvikut.

Kasutus

Seadme kasutuselevõtt

- ▶ **Pöörake tähelepanu võrgupingele! Võrgupinge peab ühtima tööriista andmesildil märgitud pingega. Andmesildil toodud 230 V seadmeid võib kasutada ka 220 V võrgupinge korral.**

Sisse-/väljalülitis

Seadme **sisselülitamiseks** viige lüliti (sisse-/välja) **2** asendisse „I“.

Seadme **väljalülitamiseks** viige lüliti (sisse-/välja) **2** asendisse „0“.

Madalatel temperatuuridel saavutab seade alles pärast teatud aja möödumist täieliku löögivõimsuse.

Seda aega saab lühendada, kui lüüa seadmesse asetatud puuri/meisli korraks vastu maad.

Tööjuhised (vt joonist G)

Töötamise ajal hoidke seadet kahe käega käepidemest **1**. Käepide **1** liigub ümber oma telje umbes 30 mm üles ja alla. See hoiab ära tekkiva vibratsiooni.

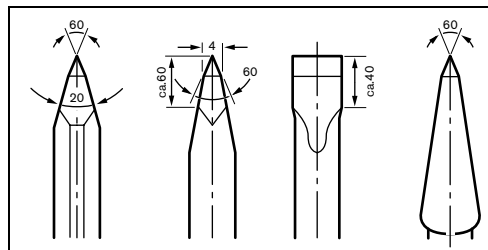
Võimalikult suure löögisummutuse saavutamiseks töötage vaid mõõduka survega.

Meislite teritamine

Hea töötulemuse saavutate ainult teravate meislitega, seetõttu tuleb meisleid õigeaegselt teritada. See tagab meislite pika kasutusea ja head töötulemused.

Lihvimine

Meislite teritamiseks on soovitatav kasutada vesijahutusega käia. Orienteeruvad andmed leiata jooniselt. Meislite teritamisel jälgige, et teritataval osal ei tekiks noolitusvärve; see avaldab mõju meislite tugevusele.

Sepistamiseks kuumutage meisel temperatuurile 850 kuni 1050 °C (helepunane kuni kollane).

Karastamiseks kuumutage meisel temperatuurile 900 °C ja karastage õlis. Seejärel järelkuumutage meislit üks tund ahjus temperatuuril 320 °C (noolutusvärv helesinine).

Hooldus ja teenindus

Hooldus ja puhastus

- ▶ **Enne mistahes tööde teostamist elektrilise tööriista kallal tõmmake pistik pistikupesast välja.**
- ▶ **Seadme laitmatu ja ohutu töö tagamiseks hoidke seade ja selle ventilatsioonivad puhtad.**

Kui grafiitharjad on kulunud, lülitub seade automaatselt välja. Seade tuleb toimetada hoolduseks parandustöökotta, mille aadressi leiate punktist „Hooldus ja klienditeenindus“.

Antud seade on hoolikalt valmistatud ja testitud. Kui seade sellest hoolimata rikki läheb, tuleb see lasta parandada Boschi elektriliste käsitööriistade volitatud remonditöökojas.

Järelepärimiste esitamisel ja tagavaraosade tellimisel näidake kindlasti ära seadme andmesildil olev 10-kohaline tootenumber.

Hooldus ja klienditeenindus

Joonised ja info varuosade kohta leiate interneti-aadressil:

www.bosch-pt.com

Eesti Vabariik

Mercantile Group AS
Boschi elektriliste käsitööriistade remont ja hooldus

Pärnu mnt. 549

76401 Saue vald, Laagri

☎ + 372 6 79 11 22

Fax + 372 6 79 11 29

Kasutuskõlbmatuks muutunud seadmete käitlus

Elektriseadmed, lisatarvikud ja pakendid tuleks keskkonnasäästlikult ringlusse võtta.

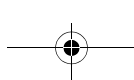
Üksnes EL liikmesriikidele:

Ärge käideldge kasutuskõlbmatuks muutunud elektrilisi tööriistu koos olmejäätmetega!

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/96/EÜ elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta ning direktiivi kohaldamisele liikmesriikides tuleb kasutuskõlbmatuks muutunud elektrilised tööriistad eraldi kokku koguda ja keskkonnasäästlikult korduskasutada või ringlusse võtta.

Tootja jätab endale õiguse muudatuste tegemiseks.

Vispārējie drošības noteikumi darbam ar elektroinstrumentiem

⚠ UZMANĪBU Rūpīgi izlasiet visus drošības noteikumus. Šeit sniegto drošības noteikumu un norādījumu neievērošana var izraisīt aizdegšanos un būt par cēloni elektriskajam triecienam vai nopietnam savainojumam.

Pēc izlasīšanas uzglabājiet šos noteikumus turpmākai izmantošanai.

Turpmākajā izklāstā lietotais apzīmējums „Elektroinstrumenti” attiecas gan uz tīkla elektroinstrumentiem (ar elektrokabeļi), gan arī uz akumulatora elektroinstrumentiem (bez elektrokabeļa).

1) Drošība darba vietā

- a) **Sekoieties, lai darba vieta būtu tīra un sakārtota.** Nekārtīgā darba vietā un sliktā apgaismojumā var viegli notikt nelaimes gadījums.
- b) **Nelietojiet elektroinstrumentu eksplozīvu vai ugunsnedrošu vielu tuvumā un vietās ar paaugstinātu gāzes vai putekļu saturu gaisā.** Darba laikā elektroinstrumenti nedaudz dzirksteļo, un tas var izsaukt viegli degošu putekļu vai tvaiku aizdegšanos.
- c) **Lietojot elektroinstrumentu, neļaujiet nepiederošām personām un jo īpaši bērniem tuvoties darba vietai.** Citu personu klātbūtne var novērst uzmanību, kā rezultātā jūs varat zaudēt kontroli pār elektroinstrumentu.

2) Elektrodrošība

- a) **Elektroinstrumenta kontaktdakšai jābūt piemērotai elektrotīkla kontaktligzdai. Kontaktdakšas konstrukciju nedrīkst nekādā veidā mainīt. Nelietojiet kontaktdakšas salāgotājus, ja elektroinstrumenti caur kabeļiem tiek savienoti ar aizsargzemējuma ķēdi.** Neizmainītas konstrukcijas kontaktdakša, kas piemērota kontaktligzdai, ļauj samazināt elektriskā trieciena saņemšanas risku.
- b) **Darba laikā nepieskarities saņemtiem priekšmetiem, piemēram, caurulēm, radiatoriem, plītim vai ledusskapjiem.** Pieskaroties saņemtiem virsmām, pieaug risks saņemt elektrisko triecienu.
- c) **Nelietojiet elektroinstrumentu lietus laikā, neturiet to mitrumā.** Mitrumam iekļūstot elektroinstrumentā, pieaug risks saņemt elektrisko triecienu.

d) **Nenesiet un nepiekariet elektroinstrumentu aiz elektrokabeļa. Neraujiet aiz kabeļa, ja vēlaties atvienot instrumentu no elektrotīkla kontaktligzdas. Sargājiet elektrokabeļi no karstuma, eļļas, asām šķautnēm un elektroinstrumenta kustīgajām daļām.** Bojāts vai samezglojies elektrokabeļis var būt par cēloni elektriskajam triecienam.

e) **Darbinot elektroinstrumentu ārpus telpām, izmantojiet tā pievienošanai vienīgi tādus pagarinātājkabeļus, kuru lietošana ārpus telpām ir atļauta.** Lietojot elektrokabeļi, kas piemēroti darbam ārpus telpām, samazinās risks saņemt elektrisko triecienu.

f) **Ja elektroinstrumentu tomēr nepieciešams lietot vietās ar paaugstinātu mitrumu, izmantojiet tā pievienošanai noplūdes strāvas aizsargreleju.** Lietojot noplūdes strāvas aizsargreleju, samazinās risks saņemt elektrisko triecienu.

3) Personiskā drošība

- a) **Darba laikā saglabājiet paškontroli un rīkojieties saskaņā ar veselo saprātu. Pārtrauciet darbu, ja jūtaties noguris vai atrodaties alkohola, narkotiku vai medikamentu izraisītā reibumā.** Strādājot ar elektroinstrumentu, pat viens neuzmanības mirklis var būt par cēloni nopietnam savainojumam.
- b) **Izmantojiet individuālos darba aizsardzības līdzekļus. Darba laikā nēsājiet aizsargbrilles.** Individuālo darba aizsardzības līdzekļu (putekļu maskas, neslīdošu apavu un aizsargķiveres vai ausu aizsargu) pielietošana atbilstoši elektroinstrumenta tipam un veicamā darba raksturam ļauj izvairīties no savainojumiem.
- c) **Nepieļaujiet elektroinstrumenta patvaļīgu ieslēgšanos. Pirms elektroinstrumenta pievienošanas elektrotīklam, akumulatora ievietošanas vai izņemšanas, kā arī pirms elektroinstrumenta pārņemšanas pārliecinieties, ka tas ir izslēgts.** Pārņemot elektroinstrumentu, ja pirksts atrodas uz ieslēdzēja, kā arī pievienojot to elektrobarošanas avotam laikā, kad elektroinstrumenti ir ieslēgti, var viegli notikt nelaimes gadījums.
- d) **Pirms elektroinstrumenta ieslēgšanas neaizmirstiet izņemt no tā regulējošos instrumentus vai atslēgas.** Regulējošais instruments vai atslēga, kas ieslēgšanas brīdī atrodas elektroinstrumenta kustīgajās daļās, var radīt savainojumu.

e) Darba laikā izvairieties ieņemt neērtu vai nedabisku ķermeņa stāvokli. Vienmēr ieturiet stingru stāju un centieties saglabāt līdzsvaru. Tas atvieglo instrumenta vadību neparedzētās situācijās.

f) Izvēlieties darbam piemērotu apģērbu. Darba laikā nenēsājiet brīvi plandošas drēbes un rotaslietas. Netuviniet matus, apģērbu un aizsargcimdus instrumenta kustīgajām daļām. Valīgas drēbes, rotaslietas un gari mati var iekerties instrumenta kustīgajās daļās.

g) Ja elektroinstrumenta konstrukcija ļauj tam pievienot ārējo putekļu uzsūkšanas vai savākšanas/uzkrāšanas ierīci, sekojiet, lai tā būtu pievienota un pareizi darbotos. Pielietojot putekļu uzsūkšanu vai savākšanu/uzkrāšanu, samazinās to kaitīgā ietekme uz strādājošās personas veselību.

4) Sautdzējoša apiešanās un darbs ar elektroinstrumentiem

a) Nepārslogojiet elektroinstrumentu. Katram darbam izvēlieties piemērotu elektroinstrumentu. Elektroinstrumenti darbojas labāk un drošāk pie nominālās slodzes.

b) Nelietojiet elektroinstrumentu, ja ir bojāts tā ieslēdzējs. Elektroinstrumenti, ko nevar ieslēgt un izslēgt, ir bīstams lietošanai un to nepieciešams remontēt.

c) Pirms elektroinstrumenta apkopes, regulēšanas vai darbinstrumenta nomainīšanas atvienojiet tā kontaktdakšu no barojošā elektroīkla vai izņemiet no tā akumulatoru. Šādi iespējams novērst elektroinstrumenta nejaūšu ieslēgšanos.

d) Ja elektroinstrumenti netiek lietoti, uzglabājiet to piemērotā vietā, kur elektroinstrumenti nav sasniedzams bērniem un personām, kuras neprot ar to rīkoties vai nav iepazinušās ar šiem noteikumiem. Ja elektroinstrumentu lieto nekompetentas personas, tas var apdraudēt cilvēku veselību.

e) Rūpīgi veiciet elektroinstrumenta apkalpošanu. Pārbaudiet, vai kustīgās daļas darbojas bez traucējumiem un nav iespiestas, vai kāda no daļām nav salauzta vai bojāta, vai katra no tām pareizi funkcionē un pilda tai paredzēto uzdevumu. Nodrošiniet, lai bojātās daļas tiktu savlaicīgi nomainītas vai remontētas pilnvarotā remontu darbnīcā. Daudzi nelaimes gadījumi notiek tāpēc, ka elektroinstrumenti pirms lietošanas nav pienācīgi apkalpoti.

f) Savlaicīgi notīriet un uzasiniet griezošos darbinstrumentus. Rūpīgi kopti elektroinstrumenti, kas apgādāti ar asiem griezēj-instrumentiem, ļauj strādāt daudz ražīgāk un ir vieglāk vadāmi.

g) Lietojiet vienīgi tādus elektroinstrumentus, papildpiederumus, darbinstrumentus utt., kas atbilst šeit sniegtajiem norādījumiem, ņemot vērā arī konkrētos darba apstākļus un pielietojuma īpatnības. Elektroinstrumentu lietošana citiem mērķiem, nekā tiem, kuriem to ir paredzējis ražotājs, ir bīstama un var novest pie neparedzamām sekām.

5) Apkalpošana

a) Nodrošiniet, lai elektroinstrumenta remontu veiktu kvalificēts personāls, nomainīšanai izmantojot oriģinālās rezerves daļas un piederumus. Tikai tā iespējams panākt un saglabāt vajadzīgo darba drošības līmeni.

Īpašie darba drošības noteikumi

- ▶ Lietojiet līdzekļus dzirdes orgānu aizsardzībai. Trokšņa iedarbība var radīt paliekošus dzirdes traucējumus.
- ▶ Lietojot piemērotu metālmeklētāju, pārbaidiet, vai apstrādes vietu nešķērso slēptas komunālāapgādes līnijas, vai arī griezieties pēc konsultācijas vietējā komunālās saimniecības iestādē. Darbinstrumenta saskare ar elektropārvades līniju var izraisīt aizdegšanos vai būt par cēloni elektriskajam triecienam. Bojājums gāzes pārvades līnijā var izraisīt sprādzienu. Darbinstrumentam skarot ūdensvada cauruli, var tikt bojātas materiālās vērtības, kā arī strādājošā persona var saņemt elektrisko triecienu.
- ▶ Ja darbinstruments var skart slēptu elektropārvades līniju vai instrumenta elektrokabeli, darba laikā turiet elektroinstrumentu aiz izolētajiem rokturiem, nepieskaroties metāla daļām. Darbinstrumentam skarot spriegumnesošu elektroīkla vadu, spriegums nonāk arī uz elektroinstrumenta metāla daļām un var būt par cēloni elektriskajam triecienam.
- ▶ Darba laikā stingri turiet elektroinstrumentu ar abām rokām un centieties ieturēt drošu stāju. Elektroinstrumentu ir drošāk vadīt ar abām rokām.
- ▶ Nostipriniet apstrādājamo priekšmetu. Iestiprinot apstrādājamo priekšmetu skrūvspīlēs vai citā stiprinājuma ierīcē, strādāt ir drošāk, nekā tad, ja tas tiek turēts ar rokām.
- ▶ Neapstrādājiet materiālus, kas satur azbestu. Azbestam piemīt kancerogēnas īpašības.

- ▶ **Veiciet nepieciešamos drošības pasākumus, ja darba gaitā var izdalīties veselībai kaitīgi, ugunsnedroši vai sprādzienbīstami putekļi.** Piemērs. Daudzu materiālu putekļiem piemīt kancerogēnas īpašības. Tāpēc darba laikā nēsājiet aizsargmasku un pielietojiet putekļu un skaidu uzsūkšanu, ja instrumenta konstrukcija ļauj tam pievienot ārējo putekļu un skaidu uzsūkšanas ierīci.
- ▶ **Pirms elektroinstrumenta novietošanas nogaidiet, līdz tā darbvārpsta pārtrauc griezties.** Kustībā esošs darbinstruments var iestrēgt, izsaucot kontroles zaudēšanu pār elektroinstrumentu.
- ▶ **Nelietojiet elektroinstrumentu, ja ir bojāts tā elektrokabelis. Ja elektrokabelis tiek bojāts darba laikā, nepieskarieties tam, bet izvelciet kabeļa kontaktdakšu no elektrotīkla kontaktligzdas.** Strādājot ar instrumentu, kuram ir bojāts elektrokabelis, pieaug risks saņemt elektrisko triecienu.

Funkciju apraksts

Rūpīgi izlasiet visus drošības noteikumus. Šeit sniegto drošības noteikumu un norādījumu neievērošana var izraisīt aizdegšanos un būt par cēloni elektriskajam triecienam vai nopietnam savainojumam.

Lūdzam atvērt atlokāmo lappusi ar instrumenta attēlu un turēt to atvērtu visu laiku, kamēr tiek lasīta lietošanas pamācība.

Pielietojums

Elektroinstrumenti ir paredzēti smagiem atskaldīšanas un uzlaušanas darbiem, kā arī priekšmetu iedzišanai un materiālu blīvēšanai, iestiprinot tajā atbilstošus darbinstrumentus.

Tehniskie parametri

Atskaldīšanas veseris		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Izstrādājuma numurs		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Nominālā patērējamā jauda	W	1750	1750
Triecienu biežums	min. ⁻¹	1300	1300
Trieciena enerģija	J	45	45
Darbinstrumenta stiprinājums	mm	28	30
Svars atbilstoši EPTA-Procedure 01/2003	kg	17,9	16,5
Elektroaizsardzības klase		□/II	□/II

Šādi parametri tiek nodrošināti pie nominālā elektrobarošanas sprieguma [U] 230/240 V. Instrumentiem, kas paredzēti zemākam spriegumam vai ir modificēti atbilstoši nacionālajiem standartiem, šie parametri var atšķirties.

Lūdzam vadīties pēc elektroinstrumenta izstrādājuma numura. Atsevišķiem izstrādājumiem tirdzniecības apzīmējumi var mainīties.

Ieslēgšanas brīdī elektrotīklā var īslaicīgi pazemināties spriegums. Pie sliktas tīkla kvalitātes tas var traucēt citu elektroierīču darbību. Taču, ja elektrotīkla iekšējā pretestība nepārsniedz 0,25 omus, elektrobarošanas traucējumi nav sagaidāmi.

Attēlotās sastāvdaļas

Attēloto sastāvdaļu numerācija atbilst numuriem elektroinstrumenta attēlā, kas sniegts ilustratīvajā lappusē.

- 1 Rokturis
- 2 Ieslēdzējs
- 3 Rokturis pārvešanai
- 4 Rievuzgrieznis roktura fiksēšanai
- 5 Noturbulta (GSH 16-30)
- 6 Noturskava (GSH 16-28)
- 7 Darbinstrumenta kāts
- 8 Darbinstrumenta turētājaptvere
- 9 Noturgredzens

Attēlotie vai aprakstītie piederumi neietilpst standarta piegādes komplektā.

Informācija par troksni un vibrāciju

Parametru vērtības ir noteiktas saskaņā ar standartiem 2000/14/EG un EN 60745.

Instrumenta radītā trokšņa parametru pēc raksturīgnes A izsvērtās tipiskās vērtības ir šādas: trokšņa spiediena līmenis 92 dB(A); trokšņa jaudas līmenis 103 dB(A). Mērījumu izkliede K=2 dB.

Nēsājiet ausu aizsargus!

Kopējā svārstību paātrinājuma vērtība (vektoru summa trijos virzienos) ir iegūta atbilstoši standartam EN 60745:

Kalšana un atskaldīšana: svārstību paātrinājuma vērtība $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, mērījumu izkliede $K = 2 \text{ m/s}^2$.

⚠ UZMANĪBU Šajā pamācībā sniegtais vibrācijas līmenis ir izmērīts atbilstoši standartā EN 60745 noteiktajai procedūrai un var tikt lietots instrumentu salīdzināšanai.

Vibrācijas līmenis mainās atkarībā no elektroinstrumenta pielietojuma veida un daudzos gadījumos var pārsniegt šajā pamācībā norādīto vērtību. Ja elektroinstrumenti tiek ilgstoši lietoti kādā noteiktā veidā, vibrācijas radītā papildu slodze nereti tiek novērtēta pārāk zemu.

Piezīme. Lai precīzi izvērtētu vibrācijas radīto papildu slodzi zināmam darba laika posmam, jāņem vērā arī laiks, kad instruments ir izslēgts vai arī darbojas, taču reāli netiek izmantots paredzētā darba veikšanai. Ievērojot šos faktorus, vibrācijas radītā papildu slodze, kas noteikta zināmam darba laika posmam, var būt ievērojami mazāka.

Atbilstības deklarācija

Mēs ar pilnu atbildību paziņojam, ka šis izstrādājums atbilst standartiem vai normatīvajiem dokumentiem EN 60745, kā arī direktīvām 89/336/EES, 98/37/ES un 2000/14/ES. Direktīva 2000/14/ES: garantētais skaņas jaudas līmenis L_{WA} nepārsniedz 105 dB(A). Atbilstība prasībām ir noteikta saskaņā ar Pielikumā VI aprakstīto procedūru.

Sertificētā iestāde, kur veikta pārbaude:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover

Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Dr. Egbert Schneider *Dr. Eckerhard Strötgen*

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Salikšana

Rokturis pārņemšanai

Rokturi **3** var pagriezt un nostiprināt jebkurā stāvoklī. Šim nolūkam atskrūvējiet rievuzgriezni **4**, pagrieziet rokturi **3** ap instrumenta garenisko asi vēlamajā stāvoklī un stingri pieskrūvējiet rievuzgriezni **4**.

Rokturi **3** var arī noņemt. Šim nolūkam pilnīgi noskrūvējiet rievuzgriezni **4** un izvelciet augšup bultskrūvi ar sešstūra galvu. Izvelciet rokturi **3** sānu virzienā un pagrieziet roktura stiprinājumu par 180°. Nostiprinot rokturi **3**, rīkojieties secībā, kas pretēja iepriekš aprakstītajai.

Darbinstrumenta nomaļa (GSH 16-28)

► **Pirms elektroinstrumenta apkopes vai apkalpošanas izvelciet tā elektrokabeļa kontaktdakšu no barojošā elektrotīkla kontaktligzdas.**

Notīriet darbinstrumenta kātu **7** un pārklājiet to ar nelielu daudzumu smērvielas.

Darbinstrumenti bez noturgedzena (skatīt attēlus A – B)

Paceliet augšup noturskavu **6**, pagriežot to aptuveni par 150°, un ievietojiet darbinstrumenta kātu turētājaptverē **8**.

Lai iestiprinātu darbinstrumentu, nolaidiet lejup noturskavu **6**.

Pārbaudiet darbinstrumenta fiksāciju, nedaudz pavelkot to ārā no turētājaptveres.

Darbinstrumenti ar noturgedzenu (skatīt attēlus C – D)

Izmantojiet darbinstrumentus, kuru kāta garums līdz noturgedzenam ir 152 mm (6").

Paceliet augšup noturskavu **6**, pagriežot to aptuveni par 180°, un ievietojiet darbinstrumenta kātu turētājaptverē **8**.

Lai iestiprinātu darbinstrumentu, nolaidiet lejup noturskavu **6**. Noturgedzenam **9** jāatrodas zem noturskavas **6**, fiksējot darbinstrumentu turētājaptverē.

Pārbaudiet darbinstrumenta fiksāciju, nedaudz pavelkot to ārā no turētājaptveres.

Darbinstrumenta nomaļa (GSH 16-30) (skatīt attēlus E – F)

► **Pirms elektroinstrumenta apkopes vai apkalpošanas izvelciet tā elektrokabeļa kontaktdakšu no barojošā elektrotīkla kontaktligzdas.**

Notīriet darbinstrumenta kātu **7** un pārklājiet to ar nelielu daudzumu smērvielas.

Pavelciet noturbultu **5** un pagrieziet par 180° pretēji pulksteņa rādītāju kustības virzienam. Tad atlaidiet noturbultu **5**, ļaujot tai fiksēties instrumenta korpusā.

Līdz galam iebīdi darbinstrumenta kātu turētājpaptverē **8**. Darbinstrumenta kāta **7** gropei jābūt vērstai augšup, kā parādīts attēlā.

Pavelciet noturbultu **5** un pagrieziet par 180° pulksteņa rādītāju kustības virzienā. Tad atlaidiet noturbultu **5**, ļaujot tai fiksēties instrumenta korpusā.

Pārbaudiet darbinstrumenta fiksāciju, nedaudz pavelkot to ārā no turētājpaptveres.

Lietošana

Uzsākot lietošanu

- **Pievadiet instrumentam pareizu spriegumu! Spriegumam elektrotīklā jāatbilst vērtībai, kas norādīta instrumenta marķējuma plāksnītē. Elektroinstrumenti, kas paredzēti 230 V spriegumam, var darboties arī no 220 V elektrotīkla.**

Ieslēgšana un izslēgšana

Lai **ieslēgtu** elektroinstrumentu, pārvietojiet ieslēdzēju **2** stāvoklī „I”.

Lai **izslēgtu** elektroinstrumentu, pārvietojiet ieslēdzēju **2** stāvoklī „0”.

Pie zemas temperatūras elektroinstrumenta sašņiedz pilnu triecienu jaudu tikai pēc zināma laika. Šo iestrādes laiku var saīsināt, vienu reizi uzsitot ar elektroinstrumentā iestiprināto darbinstrumentu pa grīdu.

Norādījumi darbam (skatīt attēlu G)

Darba laikā ar abām rokām turiet elektroinstrumenta rokturi **1**. Rokturis **1** kustas elektroinstrumenta ass virzienā aptuveni par 30 mm turp un atpakaļ. Tas ļauj slāpēt instrumenta radītās svārstības.

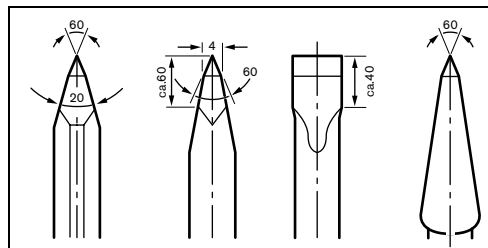
Lai panāktu iespējami efektīvāku triecienu enerģijas absorbēšanu, strādājiet ar mērenu spiedienu uz elektroinstrumentu.

Kaltu asināšana

Labi darba rezultāti ir sasniedzami vienīgi ar asiem darbinstrumentiem, tāpēc ir ļoti svarīgi, lai kalti tiktu savlaicīgi uzasināti. Tas ļauj palielināt darbinstrumenta kalpošanas laiku un panākt augstu darba ražīgumu.

Kaltu atkārtota asināšana

Kaltu asināšanai lietojiet abrazīvo disku, piemēram, no tīra korunda, asināšanas gaitā tam nepārtraukti pievadot ūdeni. Asinot kaltu, jā saglabā tā sākotnējais profils, kas ir parādīts attēlos. Sekojiet, lai uz kalta griezējšķautnēm neparādītos zilganā atkvēles krāsa, kas liecina par materiāla cietības samazināšanos.

Veicot kalta **pārkalšanu**, uzkaršējiet to līdz $850 - 1050^\circ\text{C}$ temperatūrai (krāsa no gaišsarkanas līdz dzeltenai).

Lai kaltu **norūdītu**, uzkaršējiet to līdz aptuveni 900°C temperatūrai un tad strauji ievietojiet eļļā. Pēc rūdīšanas kalts aptuveni vienu stundu jāatļaidina, turot to kalēja ēzē 320°C temperatūrā (gaišzila krāsa).

Apkope un apkalpošana

Apkope un tīrīšana

- **Pirms elektroinstrumenta apkopes vai apkalpošanas izvelciet tā elektrokabeļa kontaktdakšu no barojošā elektrotīkla kontaktligzdas.**
- **Lai nodrošinātu instrumenta ilgstošu un nevainojamu darbību, uzturiet tīru tā korpusu un ventilācijas atveres.**

Ja ir nolietojušās elektrodzinēja oglekļa suku, elektroinstrumenta automātiski izslēdzas. Šādā gadījumā tas jānogādā apkalpošanai Bosch pilnvarotā elektroinstrumentu remontu darbnīcā, kuras adrese norādīta sadaļā „Apkalpošana un konsultācijas klientiem”.

Ja, neraugoties uz augsto izgatavošanas kvalitāti un rūpīgo pēcražošanas pārbaudi, elektroinstrumenta tomēr sabojājas, tas nogādājams remontam firmas Bosch pilnvarotā elektroinstrumentu remontu darbnīcā.

Veicot saraksti un pasūtot rezerves daļas, noteikti paziņojiet 10 zīmju izstrādājuma numuru, kas atrodams uz elektroinstrumenta marķējuma plāksnītes.

Apkalpošana un konsultācijas klientiem

Kopsalikuma zīmējumi un informācija par rezerves daļām ir atrodama datortīkla vietnē:
www.bosch-pt.com

Latvijas Republika

Robert Bosch SIA
Bosch elektroinstrumentu servisa centrs
Dzelzavas ielā 120 S
LV-1021 Rīga
☎ + 371 7 14 62 62
Telefakss + 371 7 14 62 63

Atbrīvošanās no nolietotajiem izstrādājumiem

Nolietotie elektroinstrumenti, to piederumi un iesaiņojuma materiāli jānodod otrreizējai pārstrādei apkārtējai videi nekaitīgā veidā.

Tikai ES valstīm

Neizmetiet nolietotos elektroinstrumentus sadzīves atkritumu tvertnē!
Saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu 2002/96/ES par nolietotajām elektriskajām un elektroniskajām ierīcēm un šīs direktīvas

atspoguļojumiem nacionālajā likumdošanā, lietošanai nederīgie elektroinstrumenti jāsavāc un izjauktā veidā jānogādā otrreizējai pārstrādei apkārtējai videi nekaitīgā veidā.

Tiesības uz izmaiņām tiek saglabātas.

Bendrosios darbo su elektriniais įrankiais saugos nuorodos

⚠ ĮSPĖJIMAS Perskaitykite visas šias saugos nuorodas ir reikalavimus. Jei nepaisysite žemiau pateiktų saugos nuorodų ir reikalavimų, gali trenkti elektros smūgis, kilti gaisras ir/arba galite sunkiai susižaloti arba sužaloti kitus asmenis.

Išsaugokite šias saugos nuorodas ir reikalavimus, kad ir ateityje galėtumėte jais pasinaudoti.

Toliau pateiktame tekste vartojama sąvoka „Elektrinis įrankis“ apibūdina įrankius, maitinamus iš elektros tinklo (su maitinimo laidu), ir akumuliatorinius įrankius (be maitinimo laido).

1) Darbo vietos saugumas

- a) **Darbo vieta turi būti švari ir gerai apšviesta.** Netvarkinga arba blogai apšviesta darbo vieta gali tapti nelaimingų atsitikimų priežastimi.
- b) **Nedirbkite su elektriniu įrankiu aplinkoje, kurioje yra degių skysčių, dujų ar dulkių.** Elektriniai įrankiai gali kibirkščiuoti, o nuo kibirkščių dulkės arba susikaupę garai gali užsidegti.
- c) **Dirbdami su elektriniu įrankiu neleiskite šalia būti žiūrovams, vaikams ir lankytojams.** Nukreipę dėmesį į kitus asmenis galite nebesuvaldyti prietaiso.

2) Elektrosauga

- a) **Elektrinio įrankio maitinimo laido kištukas turi atitikti tinklo kištukinio lizdo tipą. Kištuko jokia būdu negalima modifikuoti. Nenaudokite jokių kištuko adapterių su įžemintais elektriniais įrankiais.** Originalūs kištukai, tiksliai tinkantys elektros tinklo kištukiniam lizdai, sumažina elektros smūgio pavojų.
- b) **Saugokitės, kad neprisiliestumėte prie įžemintų paviršių, pvz., vamzdžių, šildytuvų, viryklių ar šaldytuvų.** Kai Jūsų kūnas yra įžemintas, padidėja elektros smūgio rizika.
- c) **Saugokite prietaisą nuo lietaus ir drėgmės.** Jei į elektrinį įrankį patenka vandens, padidėja elektros smūgio rizika.
- d) **Nenaudokite maitinimo laido ne pagal paskirtį, t. y. neneškite elektrinio prietaiso paėmę už laido, nekabinkite ant laido, netraukite už jo, jei norite iš kištukinio lizdo ištraukti kištuką. Laidą patieskite**

taip, kad jo neveiktų karštis, jis neišsiteptų alyva ir jo nepažeistų aštrios detalės ar judančios prietaiso dalys. Pažeisti arba susipynę laidai gali tapti elektros smūgio priežastimi.

- e) **Jei su elektriniu įrankiu dirbate lauke, naudokite tik tokius ilginamuosius laidus, kurie tinka ir lauko darbams.** Naudojant lauko darbams pritaikytus ilginamuosius laidus, sumažėja elektros smūgio pavojus.
 - f) **Jei su elektriniu įrankiu neišvengiamai reikia dirbti drėgnoje aplinkoje, naudokite nuotėkio srovės saugiklį.** Dirbant su nuotėkio srovės saugikliu sumažėja elektros smūgio pavojus.
- ### 3) Žmonių sauga
- a) **Būkite atidūs, sutelkite dėmesį į tai, ką Jūs darote ir, dirbdami su elektriniu įrankiu, vadovaukitės sveiku protu. Nedirbkite su elektriniu įrankiu, jei esate pavargę arba vartojote narkotikų, alkoholio ar medikamentų.** Akimirksnio neatidumas dirbant su elektriniu įrankiu gali tapti rimtų sužalojimų priežastimi.
 - b) **Visada dirbkite su asmens apsaugos priemonėmis ir apsauginiais akiniais.** Naudojant asmens apsaugos priemones, pvz., respiratorių ar apsauginę kaukę, neslystančius batus, apsauginį šalimą, klausos apsaugos priemones ir kt., rekomenduojamas atitinkamai pagal naudojamą elektrinį įrankį, sumažėja rizika susižeisti.
 - c) **Saugokitės, kad neįjungtumėte prietaiso atsitiktinai. Prieš prijungdami elektrinį įrankį prie elektros tinklo ir/arba akumuliatoriaus, prieš pakeldami ar nešdami įsitikinkite, kad jis yra išjungtas.** Jeigu nešdami elektrinį įrankį pirštą laikysite ant jungiklio arba prietaisą įjungsitė į elektros tinklą, kai jungiklis yra įjungtas, gali įvykti nelaimingas atsitikimas.
 - d) **Prieš įjungdami elektrinį įrankį pašalinkite reguliavimo įrankius arba veržlinius raktus.** Prietaiso besisukančioje dalyje esantis įrankis ar raktas gali sužaloti.
 - e) **Stenkitės, kad kūnas visada būtų normalioje padėtyje. Dirbdami stovėkite saugiai ir visada išlaikykite pusiausvyrą.** Tvirtai stovėdami ir gerai išlaikydami pusiausvyrą galėsite geriau kontroliuoti elektrinį įrankį netikėtose situacijose.
 - f) **Dėvėkite tinkamą aprangą. Nedėvėkite plačių drabužių ir papuošalų. Saugokite plaukus, drabužius ir pirštines nuo besisukančių prietaiso dalių.** Laisvus drabužius, papuošalus bei ilgus plaukus gali įtraukti besisukančios dalys.

- g) Jei yra numatyta galimybė prijungti dulkių nusiurbimo ar surinkimo įrenginius, visada įsitikinkite, ar jie yra prijungti ir tinkamai naudojami.** Naudojant dulkių nusiurbimo įrenginius sumažėja kenksmingas dulkių poveikis.
- 4) Rūpestinga elektrinių įrankių priežiūra ir naudojimas**
- a) Neperkraukite prietaiso. Naudokite Jūsų darbui tinkamą elektrinį įrankį.** Su tinkamu elektriniu įrankiu Jūs dirbsite geriau ir saugiau, jei neviršysite nurodyto galingumo.
- b) Nenaudokite elektrinio įrankio su sugedusiu jungikliu.** Elektrinis įrankis, kurio nebegalima įjungti ar išjungti, yra pavojingas ir jį reikia remontuoti.
- c) Prieš reguliuodami prietaisą, keisdami darbo įrankius ar prieš valydami prietaisą, iš elektros tinklo lizdo ištraukite kištuką ir/arba išimkite akumuliatorių.** Ši atsargumo priemonė apsaugos jus nuo netikėto elektrinio įrankio įsijungimo.
- d) Nenaudojamą prietaisą sandėliuokite vaikams ir nemokantiems juo naudotis asmenims neprieinamoje vietoje.** Elektriniai įrankiai yra pavojingi, kai juos naudoja nepatyrę asmenys.
- e) Rūpestingai prižiūrėkite elektrinį įrankį. Patikrinkite, ar besisukančios prietaiso dalys tinkamai veikia ir niekur nestringa, ar nėra sulūžusių ar pažeistų dalių, kurios trikdytų elektrinio įrankio veikimą. Prieš vėl naudojant prietaisą, pažeistos prietaiso dalys turi būti sutaisytos.** Daugelio nelaimingų atsitikimų priežastis yra blogai prižiūrimi elektriniai įrankiai.
- f) Pjovimo įrankiai turi būti aštrūs ir švarūs.** Rūpestingai prižiūrėti pjovimo įrankiai su aštriomis pjaunamosiomis briaunomis mažiau stringa ir juos yra lengviau valdyti.
- g) Elektrinį įrankį, papildomą įrangą, darbo įrankius ir t. t. naudokite taip, kaip nurodyta šioje instrukcijoje, ir atsižvelkite į darbo sąlygas ir atliekamą darbą.** Naudojant elektrinius įrankius ne pagal paskirtį, gali susidaryti pavojingos situacijos.
- 5) Aptarnavimas**
- a) Elektrinį įrankį turi remontuoti tik kvalifikuoti specialistai ir naudoti tik originalias atsargines dalis.** Taip galima garantuoti, jog prietaisas išliks saugus naudoti.

Saugos nuorodos dirbantiems su šiuo prietaisu

- ▶ **Naudokite klausos apsaugos priemones.** Dėl triukšmo poveikio galima prarasti klausą.
- ▶ **Prieš pradėdami darbą atitinkamais ieškikliais patikrinkite norimus apdirbti paviršius, ar po jais nėra prarastų elektros kabelių, dujų ar vandentiekio vamzdžių. Jei abejojate, galite pasikviesti į pagalbą vietinius komunalinių paslaugų tiekėjus.** Kontaktas su elektros laidais gali sukelti gaisro bei elektros smūgio pavojų. Pažeidus dujotiekio vamzdį, gali įvykti sproginimas. Pažeidus vandentiekio vamzdį, galima pridaryti daugybę nuostolių.
- ▶ **Jei yra tikimybė, jog dirbant įrankis gali kliudyti paslėptą laidą, prietaisą laikykite tik už izoliuotų rankenų.** Dėl kontakto su laidininku, kuriuo teka el. srovė, prietaiso metalinėse dalyse gali atsirasti įtampa ir sukelti elektros smūgio pavojų.
- ▶ **Darbo metu prietaisą visuomet būtina laikyti abiem rankom ir patikimai stovėti.** Elektrinis įrankis yra saugiau valdomas, kai laikomas dviem rankomis.
- ▶ **Įtvirtinkite ruošinį.** Veržimo įranga arba mašininiais spaustuvais įtvirtintas ruošinys yra užfiksuojamas žymiai patikimiau nei laikant ruošinį ranka.
- ▶ **Draudžiama apdirbti medžiagas, kurių sudėtyje yra asbesto.** Asbestas pasižymi vėžį sukeliančiu poveikiu.
- ▶ **Naudokite tinkamas apsaugos priemones, jei dirbant gali susidaryti pavojingos sveikatai, greitai užsiliepsnojančios arba sprogios dulkės.** Pvz., kai kurių medžiagų dulkės gali sukelti vėžį, todėl yra būtina dirbti su apsauginiu respiratoriumi ir naudoti tinkamą išorinio nusiurbimo įrenginį, jei yra numatyta galimybė jį prijungti prie įrankio.
- ▶ **Prieš padėdami prietaisą būtinai jį išjunkite ir palaukite, kol jo besisukančios dalys visiškai sustos.** Darbo įrankis gali užstrigti, tuomet kyla pavojus nesuvaldyti prietaiso.
- ▶ **Niekuomet nedirbkite su prietaisu, jeigu maitinimo laidas yra pažeistas. Jeigu darbo metu bus pažeistas ar nutrūks maitinimo laidas, jo nelieskite, bet tuojau pat ištraukite kištuką iš elektros tinklo lizdo.** Pažeisti laidai padidina elektros smūgio riziką.

Funkcijų aprašymas

Perskaitykite visas šias saugos nuorodas ir reikalavimus. Jei nepaisysite žemiau pateiktų saugos nuorodų ir reikalavimų, gali trenkti elektros smūgis, kilti gaisras ir/arba galite sunkiai susižaloti arba sužaloti kitus asmenis.

Atverskite lapą su prietaiso schema ir, skaitydami instrukciją, palikite šį lapą atversta.

Prietaiso paskirtis

Elektrinis prietaisas skirtas sunkiems kirtimo bei griovimo darbams, o su specialia papildoma įranga – ir sutankinimo bei kalimo darbams.

Techniniai duomenys

Skeliamasis kūjis		GSH 16-28 PROFESSIONAL	GSH 16-30 PROFESSIONAL
Gaminio numeris		3 611 C35 0..	3 611 C35 1..
Nominali naudojamoji galia	W	1750	1750
Smūgių skaičius	min ⁻¹	1300	1300
Smūgio energija	J	45	45
Įrankių įtvartavimas	mm	28	30
Svoris pagal „EPTA-Procedure 01/2003“	kg	17,9	16,5
Apsaugos klasė		□/II	□/II

Pateikti duomenys galioja tuo atveju, kai nominali įtampa [U] yra lygi 230/240 V. Esant mažesnei įtampai, o taip pat priklausomai nuo įrankio modifikacijos šie duomenys gali skirtis nuo aukščiau pateiktųjų.

Atkreipkite dėmesį į Jūsų prietaiso gaminio numerį, nes kai kurių prietaisų modelių pavadinimai gali skirtis.

Įjungiant prietaisą atsiranda trumpalaikis įtampos kritimas. Esant netinkamoms elektros tinklo sąlygoms, gali sutrikti kitų prietaisų veikimas. Jei tinklo varža yra mažesnė nei 0,25 omų, trikdžių neturėtų būti.

Pavaizduoti prietaiso elementai

Numeriais pažymėtus prietaiso elementus rasite šios instrukcijos puslapiuose pateiktuose paveikslėliuose.

- 1 Rankena
- 2 Įjungimo-išjungimo jungiklis
- 3 Rankena prietaisui pernešti
- 4 Rifliuota perne imo rankenos verė
- 5 Fiksatorius (GSH 16-30)
- 6 Fiksavimo kilpa (GSH 16-28)
- 7 Įrankio kotas
- 8 Įrankių laikiklis
- 9 Kalto žiedas

Pavaizduoti ar aprašyti priedai į standartinį komplektą neįeina.

Informacija apie triukšmą ir vibraciją

Reik mės i matuotos pagal 2000/14/EG ir EN 60745.

Pagal A skalę išmatuotas prietaiso triukšmo lygis tipiniu atveju siekia: garso slėgio lygis 92 dB(A); garso galios lygis 103 dB(A). Paklaida K=2 dB.

Dirbkite su klausos apsaugos priemonėmis!

Vibracijos bendroji vertė (trijų krypčių atstojamasis vektorius) nustatyta pagal EN 60745:

Kirtimas: vibracijos emisijos vertė $a_h = 10 \text{ m/s}^2$, paklaida K=2 m/s^2 .

⚠️ ĮSPĖJIMAS Šioje instrukcijoje pateiktas vibracijos lygis yra išmatuotas taikant EN 60745 normoje nurodytą matavimo metodiką ir gali būti naudojamas lyginant prietaisus. Vibracijos lygis priklausomai nuo elektrinio prietaiso naudojimo pobūdžio gali kisti ir kai kuriais atvejais gali būti didesnis už šioje instrukcijoje nurodytą vertę. Jei prietaisas reguliariai naudojamas tokiu būdu, vibracijos poveikis gali būti nepakankamai įvertinamas.

Nuoroda: norint tiksliai įvertinti vibracijos poveikį per tam tikrą darbo laiką, reikia atsižvelgti ir į laiką, per kurį prietaisas buvo išjungtas arba, nors ir veikė, bet nebuvo naudojamas. Tai įvertinus, vibracijos dozė per visą darbo laiką gali būti gerokai mažesnė.

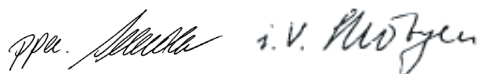
Kokybės atitikties deklaracija

Atsakingai pareiškiame, kad šis gaminys atitinka šiuos standartus ir normatyvinius dokumentus: EN 60745 pagal direktyvų 89/336/EEB, 98/37/EB, 2000/14/EB reikalavimus. 2000/14/EB: garantuojamas triukšmo akustinio galingumo lygis L_{WA} yra žemesnis nei 105 dB(A). Atitikties įvertinimas atliktas pagal priedą VI.

Įgaliojoti patikros įstaiga:
TÜV NORD CERT GmbH & Co. KG,
Am TÜV 1, 30519 Hannover
Leinfelden, 30.06.2006

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70145 Leinfelden-Echterdingen

Montavimas

Perne imo rankena

Jūs galite palenkti pernešimo rankeną **3** į bet kokią reikiamą padėtį. Atleiskite rifliuotą veržlę **4**, palenkite pernešimo rankeną **3** prietaiso ašies atžvilgiu į reikiamą padėtį ir vėl tvirtai užveržkite rifliuotą veržlę **4**.

Jūs galite sumontuoti pernešimo rankeną **3** kitoje vietoje. Pilnai atsukite ir nuimkite rifliuotą veržlę **4** ir nuimkite šešių briaunų varžtą, patraukdami jį aukštyn. Nuimkite pernešimo rankeną **3**, patraukdami ją šonine kryptimi, ir palenkite likusią užveržimo detalę 180° kampu. Po to sumontuokite pernešimo rankeną **3** atvirkštiniu nuoseklumu.

Įrankių keitimas (GSH 16-28)

- **Prieš atliekant bet kokius prietaiso aptarnavimo, reguliavimo ar priežiūros darbus reikia ištraukti kištuką iš elektros tinklo lizdo.**

Nuvalykite įrankio kotą **7** ir jį šiek tiek patepkite.

Darbo įrankiai be žiedo (žr. A–B pav.)

Atlenkite fiksavimo kilpą **6** maždaug 150° kampu aukštyn ir įstatykite darbo įrankį į įrankių laikiklį **8**. Fiksavimo kilpą **6** nulenkite žemyn, kad darbo įrankis užsifikuotų.

Patraukę įrankį atgal, patikrinkite, ar jis tinkamai užsifiksavo.

Darbo įrankiai su žiedu (žr. C–D pav.)

Galite naudoti darbo įrankius, kurių įstatomosios dalies ilgis iki žiedo yra 152 mm (6").

Atlenkite fiksavimo kilpą **6** maždaug 180° kampu aukštyn ir įstatykite darbo įrankį į įrankių laikiklį **8**.

Nulenkite fiksavimo kilpą **6** iki darbo įrankio, kad jis užsifikuotų. Kalto žiedą **9** turi laikyti fiksavimo kilpa **6**.

Patraukę įrankį atgal, patikrinkite, ar jis tinkamai užsifiksavo.

Įrankių keitimas (GSH 16-30) (žr. pav. E-F)

- **Prieš atliekant bet kokius prietaiso aptarnavimo, reguliavimo ar priežiūros darbus reikia ištraukti kištuką iš elektros tinklo lizdo.**

Nuvalykite įrankio kotą **7** ir jį šiek tiek patepkite.

Ištraukite fiksatorių **5** ir pasukite jį 180° kampu prieš laikrodžio rodyklę. Vėl užfiksukite fiksatorių **5**.

Įstatykite naudojamą įrankį iki atramos į įrankio griebtuvą **8**. Įrankio ašyje **7** esantis griovelis turi būti nukreiptas aukštyn, kaip parodyta pav.

Ištraukite fiksatorių **5** ir pasukite jį 180° kampu pagal laikrodžio rodyklę. Vėl užfiksukite fiksatorių **5**.

Patraukę įrankį atgal, patikrinkite, ar jis tinkamai užsifiksavo.

Naudojimas

Paruošimas naudoti

- **Atkreipkite dėmesį į tinklo įtampą! Elektros tinklo įtampa turi atitikti prietaiso firminėje lentelėje nurodytą įtampą. 230 V pažymėtus prietaisus galima jungti ir į 220 V įtamos elektros tinklą.**

Įjungimas ir išjungimas

Jeigu norite įjungti elektrinį instrumentą, tai palenkite įjungimo/išjungimo perjungiklį **2** padėtį „I“.

Jeigu norite išjungti elektrinį instrumentą, tai palenkite įjungimo/išjungimo perjungiklį **2** padėtį „0“.

Esant žemai temperatūrai, prietaisas gali išsvystyti visą smūgio jėgą tik po tam tikro laiko.

Šis įšilimo laikas gali būti trumpesnis, jei įstatytu į griebtuvą įrankiu stuktelėsite į žemę.

Darbo patarimai (žr. pav. G)

Darbo metu laikykite prietaisą abiem rankomis už rankenos **1**. Rankena **1** juda savo ašyje maždaug 30 mm aukštin ir žemyn. Tokia rankenos eiga slopina darbinės vibracijos.

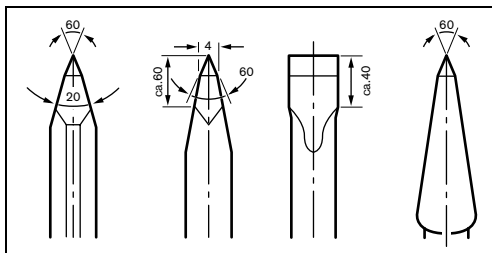
Kad atatranka būtų kaip galima mažesnė, dirbdami prietaiso stipriai nespauskite.

Kirtimo įrankių galandimas

Tik su aštriu įrankiu galima pasiekti gerų darbo rezultatų, todėl įrankį būtina laiku išgaluoti. Taip Jūs užtikrinsite ilgą įrankių tarnavimo laiką ir našų darbą.

Galandimas

Įrankius galima išgaluoti šlifavimo diskais (pvz., iš baltojo elektrokorundo), nuolat aušinant vandens srautu. Reikalingi galandimui matmenys pateikti paveikslėlyje. Šlifuojant būtina stebėti, kad įrankio ašmenys dėl perkaitimo nepakeistų spalvos, kadangi pakitus spalvai pakenkiama įrankio kietumui.

Kalviškas apdirbimas: kirstuką kalti įkaitinus iki 850–1050 °C (skaisčiai raudonos iki geltonos spalvos).

Grūdininimas: kaltą įkaitinti iki 900 °C ir panardinti į alyvą, po to atleisti krosnyje apie vieną valandą 320 °C temperatūroje (liekamoji spalva = šviesiai mėlyna).

Priežiūra ir servisas

Priežiūra ir valymas

- ▶ **Prieš atliekant bet kokius prietaiso aptarnavimo, reguliavimo ar priežiūros darbus reikia ištraukti kištuką iš elektros tinklo lizdo.**
- ▶ **Reguliariai valykite elektrinį įrankį ir ventiliacines angas jo korpuse, tuomet galėsite dirbti kokybiškai ir saugiai.**

Susidėvėjus angliniams šepetėliams, elektrinis prietaisas išsijungs savaime. Techniniam aptarnavimui prietaisą reikia išsiųsti į elektrinių įrankių remonto dirbtuves, kurių adresai nurodyti skyriuje: „Aptarnavimas ir klientų konsultavimas“.

Jeigu prietaisas, nepaisant gamykloje atliekamo kruopštaus gamybos ir kontrolės proceso, vis dėlto sugestų, jo remontas turi būti atliekamas įgaliotose Bosch elektrinių įrankių remonto dirbtuvėse.

Ieškant informacijos ir užsakant atsargines dalis būtina nurodyti dešimtženklį gaminio užsakymo numerį.

Aptarnavimas ir klientų konsultavimas

Detalius brėžinius ir informaciją apie atsargines dalis galite rasti interneto puslapyje:

www.bosch-pt.com

Lietuvos Respublika

UAB „Elremta“
Bosch įrankių servisas
Neries kr. 16e
48402 Kaunas

☎ + 370 37 37 01 38
Faks. + 370 37 35 01 08

Sunaikinimas

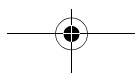
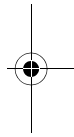
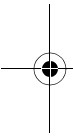
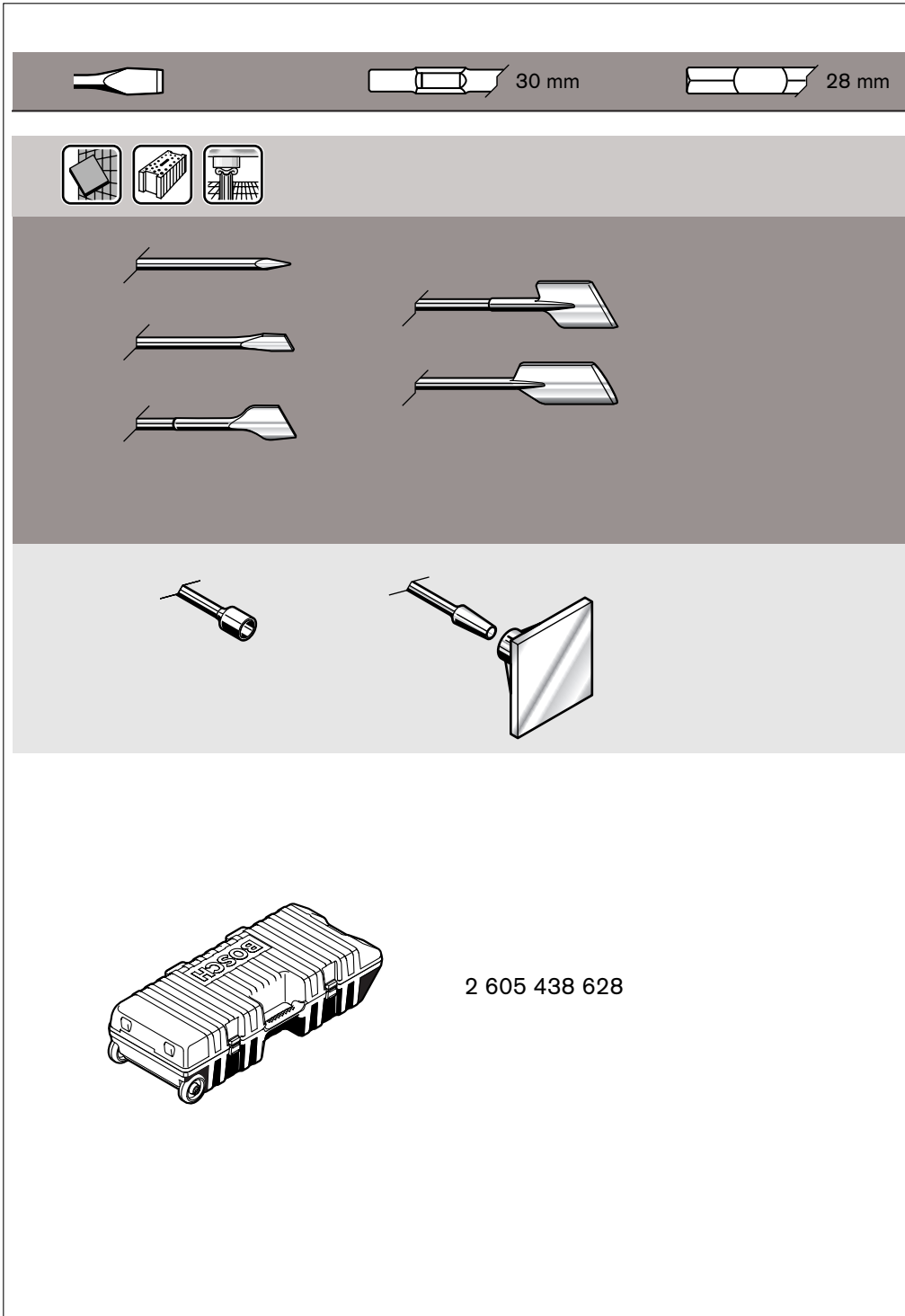
Prietaisas, papildoma įranga ir pakuotė yra pagaminti iš medžiagų, tinkančių antriniam perdirbimui ir vėliau privalo būti atitinkamai perdirbti.

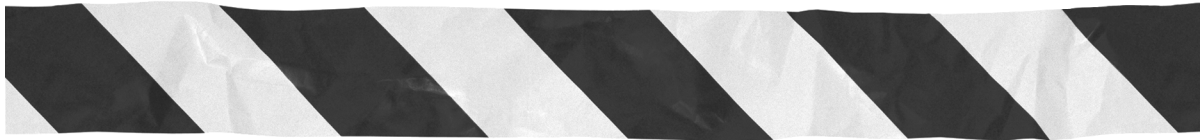
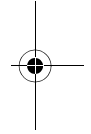
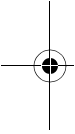
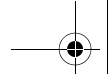
Tik ES šalims:

Nemeskite elektrinių įrankių į buitinių atliekų konteinerius!
Pagal ES direktyvą 2002/96/EB dėl naudotų elektrinių ir elektroninių prietaisų atliekų utilizavimo ir pagal vietinius šalies įstatymus naudoti nebetinkami elektriniai įrankiai turi būti surenkami atskirai ir gabenami į antrinių žaliavų tvarkymo vietas, kur jie turi būti sunaikinami arba perdirbami aplinkai nekenksmingu būdu.

Galimi pakeitimai.

BOSCH

Robert Bosch GmbH
Power Tools Division
70745 Leinfelden-Echterdingen
www.bosch-pt.com

1 619 929 712 (2007.01) O / 83

